Súkromná základná umelecká škola GEMERSKÝ JABLONEC, Gemerský Jablonec 244, 980 35 Gemerský Jablonec, IČO: 42314003, DIČ: 2120114689

SÚKROMNÁ ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA GEMERSKÝ JABLONEC

Školský vzdelávací program šk. rok 2026/2027

Vzdelávací program: **primárne umelecké vzdelanie**
nižšie sekundárne umelecké vzdelanie
Dĺžka štúdia: **4 + 4 (5) roky**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **základná umelecká škola**

Názov školy: **Súkromná základná umelecká škola**
Adresa: Gemerský Jablonec 244, 980 35 Gemerský Jablonec,

IČO: 42314003, DIČ: 2120114689

Riaditeľ školy: Mgr. Renáto Botos DiS. art Koordinátor
pre tvorbu ŠkVP: Mgr. Ján Demoč
Zriaďovateľ: Heuréka Slovakia, o.z., Námestie slobody 1903/13 Zvolen
960 01, IČO: 450 244 56

Podpis riaditeľa:

Platnosť ŠkVP:

Platnosť / Revidovanie	Dátum schválenia	Zaznamenanie inovácií, zmien, úprav a pod.
do 31. 08. 2027	31. 8. 2026	

Obsah

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania 5

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti 6

3. Vlastné zameranie školy 7

4. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania 7

5. Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) 8

6. Učebné osnovy – obsahové a výkonové štandardy 9

7. Učebný plán 241

8. Vyučovací jazyk 260

9. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní 260

10. Personálne zabezpečenie 261

11. Materiálno-technické a priestorové podmienky 261

12. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní 277

13. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov 277

14. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy 278

15. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov 279

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Základným a prvoradým cieľom vedenia SZUŠ v Gemerskom Jablonci je poskytovať umelecké vzdelanie deťom mikroregiónu.
Pre splnenie tohto cieľa je veľmi dôležitá korektná spolupráca a profesionálne zázemie poskytované zriaďovateľom, s obcou Gemerský Jablonec, základnou školou v obci Gemerský Jablonec, so SCVČ, s organizáciami, ktoré pracujú s deťmi a mládežou. V tejto oblasti je našou prioritou získavať deti pre všetky umelecké odbory SZUŠ, prezentovať verejnosti aj prácu detí výtvarného odboru (formou výstav a výzdoby pri našich verejných koncertoch), keďže ostatné tri umelecké odbory majú možnosť verejných vystúpení. Či už sú to koncerty a kultúrne podujatia obce (hudobný odbor), folklórne festivaly a tanečné podujatia (tanečný odbor), divadelné prehliadky a festivaly, moderátorské súťaže (literárno-dramatický odbor).
Pre talentované deti so záujmom pokračovať v štúdiu na umeleckej strednej škole sú pripravené možnosti rozšíreného vyučovania a odborných konzultácií priamo s pedagógmi odborných stredných škôl.

Nakoľko je pri získavaní žiakov veľmi dôležitá základňa detí predškolského veku (5 a viac ročných) snaha vedenia SZUŠ a jej pedagógov je dlhodobo sa zamerať na podchytávanie talentovaných detí v obci a jej okolí projektmi - letné tábory organizované pedagógmi SZUŠ s tematikou podľa svojho odboru, tematické výchovné koncerty pre predškolákov, výchovné koncerty pre ZŠ.

- Jedným z dlhodobých cieľov je verejnosti systematicky poskytovať ukážku práce učiteľov a žiakov školy, takže chceme rozvíjať tematické verejné koncerty.

- Ostatným cieľom je medziodborová spolupráca pri vytváraní dlhodobých (celoročných) projektov (zapájať tanečný odbor do scénických tanečných kreácií v rámci divadelných hier, ilustrovať na základe dramatizovaného čítania, prípadne hudobného predvedenia daného textu, resp. piesne a i.)

„ Umenie a láska pôsobí ako slnko – prebúdza energiu.“ *(Maxim Gorkij)*

Pre SZUŠ je hlavnou víziou vytvárať priestor, kde sa nielen umelecké, ale aj ľudské hodnoty zdokonaľujú prostredníctvom hudby, tanca, dramatického a výtvarného umenia.
Hlavným cieľom našej školy aj umeleckého školstva je výchova umením (formovanie osobnosti), k umeniu (rozvoj schopnosti tvoriť a prijímať umenie) a pre umenie (príprava na profesionálnu umeleckú činnosť). Kladieme dôraz na činnostne orientované vyučovanie. Čím viac skúseností žiak získa vlastnou poznávacou činnosťou (zážitkové učenie), tým sú jeho predstavy o svete prepracovanejšie, viac zvnútornené a získané poznatky vie lepšie využívať v živote.

Žiaci:

- komunikujú a vyjadrujú myšlienky prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov umenia,
- vytvoria artefakty a zrealizujú nápady vlastným (autentickým) spôsobom,
- uvedomelo esteticky vnímajú,
- orientujú sa v kultúre a svete umenia,
- rozvíjajú kreatívne myslenie,
- rozvíjajú emočnú inteligenciu,
- pestujú zmysel pre dobro a krásu.

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním ŠkVP

Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o výchove a vzdelávaní môže žiak získať úspešným absolvovaním vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v ZUŠ základné umelecké vzdelanie.

Základné umelecké vzdelanie sa člení na:

a) primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1 B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre prvú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou*.

Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „Žiak získal primárne umelecké vzdelanie".

Profil žiaka ISCED 1B

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej, literárno-dramatickej a prvotnej kultúrnej gramotnosti. Získal základy používania odborného jazyka a komunikácie v oblasti hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia.

Kompetencie (zručnosti, vedomosti, postoje)

Po ukončení primárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, ovládajú základy hudobnej, výtvarnej, literárno-dramatickej a tanečnej štruktúry, základnú hudobnú, výtvarnú, literárno-dramatickú a tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca, slova a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča. Sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia, slovenskou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím) ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku. Ovládajú techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a indi viduálnymi dispozíciami žiakov.

b) nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2 B), ktoré získa žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu pre druhú časť prvého stupňa základného štúdia ZUŠ; *dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.* Na záverečnom vysvedčení žiaka sa uvedie doložka „Žiak získal nižšie sekundárne umelecké vzdelanie".

Vzhľadom na to, aby boli uvedené stupne umeleckého vzdelania kompatibilné a porovnateľné s medzinárodnou klasifikáciou stupňov vzdelania podľa ISCED (International Standard Classification of Education) bol prvý stupeň základného štúdia v základnej umeleckej škole rozčlenený na prvú časť a na druhú časť.

V ustanovení § 17 ods. 2 zákona o výchove a vzdelávaní sa zároveň uvádza, že umelecké vzdelanie získané v ZUŠ nenahrádza základné vzdelanie poskytované základnou školou.

Profil žiaka ISCED 2B

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania ZUŠ má žiak upevnené osvojené základy hudobnej, výtvarnej, tanečnej, literárno-dramatickej a kultúrnej gramotnosti. Používa odborný jazyk, prostredníctvom ktorého komunikuje v oblasti hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia.

Kompetencie (zručnosti, vedomosti, postoje)

Po ukončení nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelania majú žiaci schopnosť logicky uvažovať, odvodzovať abstraktné systémové vzorce, ovládajú na vyššej úrovni základy hudobnej, výtvarnej, literárno-dramatickej a tanečnej štruktúry, hudobnú, výtvarnú, literárno-dramatickú a tanečnú abecedu, terminológiu a gramotnosť podľa učebných osnov, sú schopní verbálne a neverbálne vyjadriť svoje pocity a postrehy vzťahu výrazových prostriedkov hudby, výtvarného umenia, tanca, slova a ich účinku na seba a na diváka, poslucháča.

Sú oboznámení so základnými okruhmi sociálnej funkcie hudby, výtvarného umenia, tanečného a literárno-dramatického umenia, slovenskou ľudovou tradíciou (jej zvykoslovím)ako aj tradíciou ostatných národností žijúcich na Slovensku.
Majú prehľad o historickom vývoji umenia v danom odbore, umeleckých štýloch, formách a tvorcoch. Sú schopní samostatne získavať, spracovať a vyhodnotiť informácie.
Ovládajú techniku umeleckej tvorby (alebo interpretácie) na vekovo primeranej úrovni v súlade s učebnými osnovami a individuálnymi dispozíciami žiakov.

3. Vlastné zameranie školy

SZUŠ v Gemerskom Jablonci navštevujú žiaci z obce a žiaci z obcí (Bátka, Cakov, Veľký Blh, Kaloša, Figa, Šimonovce, Širkovce, Blhovce, Hajnáčka, Chanava, Radzovce, Veľké Dravce a i.). Ich vekové rozpätie korešponduje s vekom detí ZŠ.

Aj napriek silnej konkurencii základných umeleckých škôl, centier voľného času a školských klubov má umelecké školstvo stále svojich priaznivcov, čo odzrkadľuje aj záujem o zriadenie ZUŠ v obci na základe dotazníkovej metóde, ktorú sme zvolili na základe prvotných podnetov zo strany rodičov.

- Interná súťaž SMS Heuréka (sieť škôl v systéme zriaďovateľa) pod názvom Heuréka má talent, ktorá sa koná 1 krát do roka.
- Záverečná akadémia žiakov SMS Heuréka (sieť škôl v systéme zriaďovateľa), kde sa stretávajú žiaci z iných ZUŠ v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti.
- Postupne rozvíjať ďalšie zamerania hudobného odboru.
- Škola v štádiu ďalšieho vývoja sa plánuje venovať aj ďalším projektom, ktoré budú rozvíjať získané zručnosti žiakov a rozvíjať ich prezentáciu sa na verejnosti.

4. Dĺžka štúdia

V jednotlivých odboroch sa vyučuje formou individuálneho a skupinového vyučovania v prípravnom štúdiu, základnom štúdiu I. stupňa a II. stupňa.

Dĺžka štúdia:

- prípravné štúdium: 1 - 2 roky
- I. stupeň základného štúdia: 7 - 9 rokov

4.1 Prípravné štúdium ZUŠ

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre žiakov prvého stupňa základnej školy a pre talentované deti v predškolskom veku na intenzívne diagnostikovanie umeleckých schopností dieťaťa a jeho následné zaradenie do príslušného umeleckého odboru. Pre žiakov, ktorí nenavštevovali prvý stupeň základného štúdia v literárno-dramatickom odbore, možno zriadiť jednoročné prípravné štúdium na druhom stupni. Je dôležité venovať pozornosť psychologickým faktorom – prirodzenej túžbe dieťaťa po tvorivosti, hre a improvizácii – prebudiť vnímavosť, predstavivosť a následne formovať návyky.
Hravý spôsob výučby PŠ zefektívňuje prácu, udržuje záujem dieťaťa a rozvíja jeho fantáziu. Dôležitá je atraktívnosť tém a objavnosť.

4.2 Základné štúdium – stupne vzdelania

Základné štúdium sa člení na prvý stupeň, ktorý nadväzuje na prípravné štúdium a na druhý stupeň, ktorý nadväzuje na prvý stupeň základného štúdia. Štúdium na prvom stupni má najviac deväť ročníkov a na

druhom stupni má najviac štyri ročníky. Je určené pre žiakov, ktorí preukázali požadovanú úroveň umeleckých schopností, zručností a návykov umožňujúci ich ďalší úspešný rozvoj v príslušnom umeleckom odbore.
Prvý stupeň základného štúdia sa člení na prvú časť, ktorá má najviac štyri ročníky a na druhú časť, ktorá má najviac päť ročníkov. Úspešným absolvovaním posledného ročníka prvej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak primárne umelecké vzdelanie (ISCED 1B). Úspešným absolvovaním posledného ročníka druhej časti prvého stupňa základného štúdia získa žiak nižšie sekundárne umelecké vzdelanie (ISCED 2B).
Zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia navrhuje triedny učiteľ. Návrh predkladá riaditeľovi školy do 31. marca školského roka, ktorý predchádza školskému roku, v ktorom má byť žiak zaradený do rozšíreného štúdia.

5. Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP)

Súkromná základná umelecká škola v Gemerskom Jablonci uplatňuje princípy inkluzívneho vzdelávania a vytvára rovnaké príležitosti na rozvoj umeleckého talentu pre všetkých žiakov. Pri vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) – vrátane žiakov so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo žiakov s nadaním - postupujeme individuálne, s rešpektom k ich možnostiam, osobitostiam a špecifickým potrebám.
Výchovno-vzdelávací proces a poskytovanie podporných opatrení realizujeme plne v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania podľa aktualizovaného školského zákona. Naším cieľom je zaistiť duševné zdravie a sociálny wellbeing pre všetkých žiakov. Inklúzia na SZUŠ v Gem. Jablonci nespočíva len v prispôsobení osnov, ale v aktívnom odstraňovaní bariér v komunikácii a v plnohodnotnom prijatí každého jedinca do komunity našej školy.

5.1 Formy a podmienky začlenenia (integrácie)

Žiaci so ŠVVP sú vzdelávaní formou školskej integrácie priamo v bežných triedach (skupinové vyučovanie) alebo v rámci individuálneho vyučovania (hudobný odbor). Naším prvoradým cieľom je, aby žiak napriek svojim obmedzeniam zažíval pocity úspechu, rozvíjal svoju emočnú inteligenciu a plnohodnotne sa zapájal do života školy.
Pre úspešný priebeh vzdelávania škola zabezpečuje tieto podmienky:
- Individuálny vzdelávací program (IVP): Ak to charakter znevýhodnenia žiaka vyžaduje, pedagóg v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie (CPP) vypracuje IVP. Tento program modifikuje učebné osnovy, určuje špecifické metódy hodnotenia a prispôsobuje tempo výučby.
- Materiálno-technické zabezpečenie: Podľa možností školy a potrieb žiaka zabezpečujeme kompenzačné pomôcky, špeciálne upravené texty (napr. zväčšené notové zápisy alebo upravené literárne texty) a didaktické materiály uľahčujúce vnímanie umeleckého diela.
- Úprava prostredia: Vytvárame bezpečné, stimulujúce a emočné prostredie, ktoré minimalizuje stres a rešpektuje psychohygienické potreby žiaka (napr. častejšie prestávky, upravená dĺžka sústredenia).

5.2 Špecifiká prístupu v umeleckých odboroch

Pedagógovia SZUŠ Gemerský Jablonec uplatňujú pri práci so žiakmi so ŠVVP zážitkové učenie a činnostne orientované vyučovanie, ktoré uľahčuje prekonávanie bariér:
- Hudobný odbor: Výber hudobného nástroja a repertoáru flexibilne prispôsobujeme anatomickým a psychickým možnostiam žiaka. Využívame multisenzorický prístup (spojenie sluchu, zraku a hmatu) a zameriavame sa na terapeutický účinok hudby.
- Tanečný odbor: Pohybové aktivity a choreografie modifikujeme tak, aby zodpovedali motorickým schopnostiam žiaka. Kladieme dôraz na radosť z pohybu, koordináciu, správne držanie tela a socializáciu v kolektíve.
- Výtvarný odbor: Žiakom poskytujeme alternatívne formy vyjadrenia prostredníctvom prispôsobených výtvarných techník a nástrojov. Výtvarný prejav slúži ako významný komunikačný kanál pre žiakov, ktorí majú ťažkosti s verbálnym vyjadrovaním.
- Literárno-dramatický odbor: Pomáha žiakom prekonávať rečové bariéry, rozvíjať sociálne zručnosti a empatiu prostredníctvom hrania rolí. Rešpektujeme individuálne tempo pri práci s textom a odbúravame trému pred verejným vystúpením.
- Hudobná tvorba: Žiak rozvíja svoje zmyslové vnímanie, koordináciu a priestorovú orientáciu prostredníctvom práce s obrazom a zvukom. Dokáže s individuálnou podporou alebo v bezpečnom skupinovom prostredí vyjadriť svoje pocity, myšlienky a nápady pomocou digitálnych médií (napr.zvuku či jednoduchej animácie). Zvláda základnú manipuláciu s prístupnou technikou (napr. tablet) a vďaka tvorivému procesu

posilňuje svoje sebavedomie, sociálne zručnosti a schopnosť zdieľať vlastný vnútorný svet s okolím.

5.3 Multidisciplinárna spolupráca

Základom úspešnej integrácie žiaka so ŠVVP v našej škole je prepojenie troch kľúčových zložiek:

1. Pedagóg SZUŠ: Uplatňuje odporúčania odborníkov, metodicky vedie žiaka, úzko spolupracuje s ostatnými odbormi pri medziodborových projektoch a citlivo zapája žiaka do kolektívu.
2. Zákonný zástupca: Škola udržiava s rodičmi pravidelný a otvorený dialóg, konzultuje s nimi pokroky dieťaťa, domáce cvičenie/prípravu a konzultuje ich zapojenie do školských aktivít.
3. Poradenské zariadenia: Škola úzko kooperuje so spádovými zariadeniami poradenstva a prevencie (CPP), ktoré škole poskytujú odborné posudky, metodické usmernenia a odporúčania pre prácu s integrovaným žiakom.

5.4 Hodnotenie a klasifikácia žiakov so ŠVVP

Pri hodnotení umeleckých výsledkov žiaka so ŠVVP sa uplatňuje humanistický prístup. Hodnotenie je zamerané na posúdenie individuálneho pokroku žiaka, jeho snahy, miery vloženej energie a rozvoja kľúčových kompetencií, nie na striktné porovnávanie s výkonmi ostatných spolužiakov. Kritériá hodnotenia sú upravené v súlade s Metodickými pokynmi na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZUŠ a zohľadňujú odporúčania CPP.

6. Učebné osnovy

6.1. Hudobný odbor

CIELE ODBORU

Žiaci

- orientujú sa v hudobnej kultúre a svete hudobného umenia, prejavujú vlastné postoje a rozlišujú hodnoty v hudbe rôznych štýlov a žánrov,
- demonštrujú rozvinuté pohybové procesy v senzorickej a motorickej zručnosti (zbehlosti) pri hre na hudobnom nástroji,
- uplatňujú základy hudobného myslenia, hudobného a estetického vedomia v sústave a v medzipredmetových vzťahoch,
- čítajú notový text s porozumením a zapojením intelektových kompetencií (vnímanie, pochopenie, zapamätanie a využitie),
- vlastnou tvorivou činnosťou prejavujú kreatívne myslenie, cítenie a záujem o hudbu, vyhľadajú a spracujú informácie.

HRA NA KLÁVESOVÝCH NÁSTROJOCH

CIELE ŠTUDIJNÝCH ZÁMERANÍ

Žiaci:

- sa orientujú v druhoch umenia a vedia prijímať umenie,
- aplikujú nadobudnuté kompetencie v skupine študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch v praxi,
- preukazujú schopnosť komunikácie v umeleckej oblasti,
- získavajú a správne pracujú s informáciami v oblasti umeleckej inštrumentálnej interpretácii a v oblasti medzipredmetových vzťahov,
- analyzujú a tvorivo riešia problémy vo vyučovacom procese.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B) základného štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného

štúdia skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom študijnom odbore.

Získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov príslušného odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania.
Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania I. stupňa základného štúdia ZUŠ skupiny študijných zameraní hra na klávesových nástrojoch má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách hudobného a pedagogického zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych skupinách, súboroch, umeleckých formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrov acie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**1a**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia ,,A" základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ aplikujú pri hre na klavíri správne sedenie a postavenie ruky, ✓ zahrajú správnym spôsobom elementárne prstové cvičenia non legato, ✓ predvedú uvoľňovacie cvičenia hracieho aparátu, ✓ rozlišujú tóny na klaviatúre sluchovo: nízke - vysoké, dlhé – krátke, silné – slabé, ✓ orientujú sa vizuálne na klaviatúre niektoré tóny hudobnej abecedy,	Hrací aparát. Základy techniky hry na klavír. Klaviatúra. Hudobno-výrazové prostriedky.

✓ rozoznajú na elementárnej úrovni dynamiku a tempo skladieb: hlasno – ticho, pomaly – rýchlo, ✓ rozlíšia náladu, tempo a dynamiku skladieb, ✓ rozpoznajú kontrastné časti skladieb: pomalá – rýchla, veselá – smutná, ✓ interpretujú podľa sluchu jednoduché krátke melodické fragmenty jednou rukou, striedaním rúk - non legato, ✓ zahrajú spamäti elementárne hudobné motívy (napr.: ,,kukučka“) alebo frázy (napr.: riekanky na jednom - dvoch tónoch), ✓ rytmizujú jednoduché riekanky, ✓ aplikujú správne elementárne prvky improvizácie na úrovní tvorivých hudobno-didaktických hier.	Základy hudobných foriem. Základy klavírnej interpretácie. Základy hry spamäti. Rytmické kompetencie. Tvorivo-hudobné schopnosti.

Žiaci po ukončení 2. roku prípravného štúdia ,,A“ základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozpoznajú noty v husľovom kľúči v súvislom notovom texte, ✓ používajú základné hodnoty nôt, pomlčiek, spôsoby hry non legato, portamento v hre na klavíri, ✓ rozpoznajú malú piesňovú a jednoduchú dvojdielnú formu, ✓ preukážu zvládnutie technických prstových cvičení, uvoľňovacích cvičení hracieho aparátu, ✓ určujú sluchom náladu, tempo, dynamiku skladieb, ✓ zahrajú ľudové piesne so sprievodom a jednoduché prednesové skladbičky podľa notového zápisu, ✓ rytmizujú jednoduché riekanky, ✓ dokážu hrať na klavíri spamäti jednoduché ľudové piesne.	Notový zápis. Základné hudobno-teoretické a hudobno-výrazové prostriedky. Základy hudobných foriem. Základné technické návyky. Percepčné činnosti Interpretačné návyky. Rytmické cítenie. Hudobná pamäť.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladbičky rozličného charakteru primeranej náročnosti.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ aplikujú základy správneho používania hracieho aparátu pri hre na nástroji, ✓ orientujú sa na klaviatúre vizuálne v rozsahu teoretických vedomostí a sluchovo – výška tónu, ✓ definujú noty, hodnoty nôt, pomlčiek v študovanej skladbe, ✓ rozoznajú označenia hudobno-výrazových prostriedkov v notovom texte, ✓ vysvetlia základné hudobné a umelecké termíny v rozsahu študovaných skladieb, ✓ rozlišujú časti jednoduchej dvojdielnej hudobnej formy: sloha - refrén, smutná - veselá, pomalá - rýchla, ✓ používajú správny prstoklad pri interpretácii skladieb (aj podkladanie a nadkladanie palca), ✓ reprodukujú technické cvičenia a stupnice v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ reprodukujú durové stupnice zvlášť a v protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zvládnu interpretačne klavírne spôsoby hry: non legato, legato, staccato, portamento, ✓ aplikujú poznatky z oblasti frázovania, ✓ používajú pri interpretácii rôznu dynamiku: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, ✓ interpretujú skladby v rôznych tempách: moderato, allegro, ✓ realizujú primeranými prostriedkami zámer skladateľa: charakter, náladu a obsah hudby, ✓ interpretujú klavírne skladby: ľudovú pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie, ✓ interpretujú vybrané skladby spamäti, ✓ použijú správne súčasný pedál, ✓ zvládnu spôsoby hru non legato, legato, staccato, portamento, kantiléna v obidvoch rukách, ✓ zahrajú spamäti ľudové piesne podľa sluchu s jednoduchým sprievodom gajdošskej kvinty, ✓ zvládnu správne frázovanie jednoduchých aj melodických útvarov, rozlišovanie a aplikácia základnej dynamiky v interpretovaných skladbách: forte, piano, mf, mp, dim, crescendo, interpretácia skladieb v rôznych tempách: moderato, allegro. ✓ realizujú prakticky základy hry z listu, ✓ počúvajú sa pri vlastnej interpretácii,	Základné interpretačné návyky, klaviatúra. Notopis (v husľovom kľúči: g – g2, v basovom: c – g1), hodnoty nôt, pomlčiek. Poznatky o hudobno-výrazových prostriedkoch: p, f, mf, mp, dim, cresc., tempo: moderato, allegro, hudobná fráza. Hudobná terminológia: hudobný nástroj, tón, klaviatúra, kladivková mechanika, skladba, charakter, nálada. Základné poznatky o hudobných formách, žánroch, štýloch, obdobiach a skladateľoch a pod. v súlade so študovanými skladbami. Technické cvičenia: uvoľnenie hracieho aparátu a osvojenie si správneho spôsobu jeho používania, vhodné prstové cvičenia Technické etudy: výber skladieb zodpovedajúcich technickým prvkom z klavírnych škôl. Stupnice: hra durových stupníc zvlášť a v protipohybe: C, G, D, A, E – dur cez dve oktávy + durový 5- akord melodický a harmonický. Spôsoby hry a úderová gramotnosť (non legato, legato, tenuto, portamento, staccato, dvojhmaty, odťahy, skupinky dvoch, troch, štyroch, piatich tónov), plynulosť hry, kvalita tónu, jeho tvorba. Klavírne skladby: ľudová pieseň v úprave skladateľa, prednesové skladby primeranej náročnosti, základy polyfónie: hra melodického partu striedavo ľavou a pravou rukou. Súčasný pedál v jednoduchej forme. Spôsoby hry. Hudobná pamäť. Praktické zvládnutie hudobno-výrazových prostriedkov. Základy realizácie umeleckého obrazu skladby: charakter, nálada a obsah hudby. Percepcia, sluchová kontrola pri hre na klavíri, hra podľa sluchu. Rytmus a metrum. Rytmizácia textu, melodizácia textu. Základy hry z listu. Sprievod vo forme gajdošskej kvinty: T– D.

✓ aplikujú pri interpretácii základné rytmické útvary, ✓ aplikujú základy rytmizácie a melodizácie textu. ✓ zahrajú z listu skladby nižšej náročnosti, ✓ zahrajú jednoduché ľudové skladby so sprievodom gajdošskej kvinty.	

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie, ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby, ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, ✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.	Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozlišujú charakter dur a mol, ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).	Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby. Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c^1 -g^2), ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c^1), ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -$g^{2.}$, posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt. Stupnica, legato, staccato. Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie - moderato, allegro. Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ používajú správne sedenie za klavírom, postavenie rúk, ✓ rozoznávajú základné tempové označenia v notovom zápise, ✓ zvládnu hru durových stupníc s # a s b cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ zvládnu hru molových stupníc harmonických a, e, h mol a d, g, c mol, ✓ zvládnu hru tonického kvintakordu s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, ✓ aplikujú spôsoby hry v klavírnej interpretácii: tenuto, legato, staccato, ✓ rozpoznajú základné dynamické znamienka, ✓ pracujú správne s kantilénou v obidvoch rukách, ✓ pracujú správne s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou primerane danému ročníku, ✓ zvládnu prvky klavírnej techniky pri hre akordov a skladieb etudového charakteru, ✓ zvládnu tvorbu tónu, kantilény a správneho frázovania,	Interpretačné návyky. Notopis, hodnoty nôt, pomlčky: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a študovanými skladbami. Teoretická znalosť durových a molových stupníc, T 5, obraty: v súlade so vzdelávacími štandardmi predmetu hudobná náuka a požiadavkami na tento ročník. Zvládnutie durových stupníc: C dur – Cis dur, Fdur - Ces dur. Molové stupnice (poznámka: podľa individuálnych schopností žiaka – a, e, h, d, g, c mol harmonická). Klavírna technika. Prstoklad. Cvičenia na správne používanie hracieho aparátu, zväčšovanie rozpätia ruky. Hra akordov: tonický kvintakord s obratmi spolu + malý rozklad zvlášť, skladby etudového charakteru

✓ preukážu prakticky ovládanie hudobno-výrazových prostriedkov pri hre technických cvičení a klavírnych skladieb: ✓ dokážu frázovať dlhšie melodické celky, ✓ používajú správne predpísaný prstoklad v skladbe, ✓ ovládajú techniku základného používania súčasného pedálu, ✓ zvládnu hru skladieb v 2/4, 3/4, 4/4 a 3/8 takte, ✓ interpretujú vybrané skladby spamäti, ✓ hrajú z listu, ✓ interpretujú ľudové piesne v úprave a klavírne skladby v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ rozpoznajú sluchom melodické fragmenty, výšku tónu, molovú stupnicu, ✓ rozlíšia sluchom molový a durový tónorod, ✓ dokážu rytmizovať riekanky, vytlieskať hodnoty nôt, ✓ rozpoznajú sluchom a v notovom texte základné metrické formácie – trojdobé, dvojdobé metrum, triola, bodkovaný rytmus. ✓ transponujú krátke melodické útvary do jednoduchých tónin, ✓ aplikujú základné návyky pri verejných vystúpeniach, ✓ dokážu samostatne nacvičiť skladbu z literatúry nižšieho ročníka.	kratšieho rozsahu zamerané na riešenie rôznych technických problémov. Kantiléna, práca na kvalite tvorby tónu a jeho intenzite, správnosť frázovania dlhších melodických celkov, súčasný pedál. Hudobno-výrazové prostriedky: artikulácia jednoduchých melodických ozdob: príraz, nátril, obal, a základy súčasnej synkopickej pedalizácie, vyjadrovanie nálady, charakteru a obsahu hudby. Klavírne skladby: ľudové piesne v úprave, základy polyfónie vo forme jednoduchých skladieb, prednesové skladby rôzneho štýlu a charakteru, skladby v husľovom i basovom kľúči. Návyky samostatného štúdia jednoduchých skladieb. Hudobná pamäť, vôľa, disciplína, trpezlivosť, systematičnosť pri domácej príprave: rozvíjanie návykov. Hra z listu: klavírna literatúra z nižšieho ročníka. Sluchová sféra ako hlavný prvok hudobného interpretačného prejavu, sluchová analýza molovej stupnice, molový a durový tónorod: rozpoznanie podľa sluchu. Metricko-rytmická sféra, náročnejšie rytmické útvary: Transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D; tvorba jednoduchého sprievodu k ľudovým piesňam.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev,	Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon.

✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, ✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, ✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, ✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), ✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, ✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.	Intonácia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia. Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b. Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu hru legato a staccato v tempe, ✓ zvládnu techniku jednoduchých skokov, ✓ ovládajú súčasný a synkopický pedál, ✓ využívajú percepciu a kantilénu vo svojej hre, ✓ rozlišujú kantilénu v pravej a ľavej ruke, dokážu s ňou samostatne pracovať, ✓ využívajú návyky akordickej techniky hry v interpretácii, ✓ ovládajú hru durových a molových stupníc (harmonických a melodických) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe podľa svojich	Legato v tempe, technika staccato. Technika jednoduchých skokov, akordická hra. Synkopický pedál. Kantiléna v pravej a ľavej ruke: rozlišovanie, samostatná práca s ňou. Zmysel pre rozlišovanie charakteru skladieb podľa obsahu, nálady Pasážová technika: zdokonaľovanie s dôrazom na legato, presná a zrozumiteľná artikulácia tónov,

schopností, ✓ vytvárajú a hrajú tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, ✓ dokážu naštudovať v priebehu roka niekoľko etúd primeranej náročnosti, ✓ rozumejú umeleckej a technickej zložke interpretácie študovaných skladieb, ✓ rozlišujú charakter skladieb podľa obsahu, nálady a tempa a štýlového obdobia, ✓ dokážu správne frázovať dlhšie melodické útvary a charakterovo stvárniť skladbu, ✓ dokážu plynule podkladať a nadkladať prsty, plynule hrať rozklady, ✓ zvládnu hru jednoduchých melodických ozdôb, ✓ interpretujú skladby rôznych štýlových období, ✓ zahrajú z listu skladby z klavírnej literatúry nižšieho ročníka, ✓ rozlíšia sluchom vybrané štýlové obdobia, ✓ transponujú jednoduché melódie, ✓ rozpoznajú základné harmonické funkcie, ✓ použijú T,D pri hre jednoduchých ľudových piesní.	plynulé podkladanie a nadkladanie prstov, plynulá hra rozkladov. Durové stupnice v kombinovanom pohybe, T5,v plynulom tempe, primeranom individuálnym možnostiam žiaka, obraty (tenuto, staccato, rozložene). Molové stupnice (melodické) kombinovaným spôsobom, v primeranom tempe, počet: podľa individuálnych predpokladov žiaka. Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách. Rozvíjanie umeleckej a technickej zložky interpretácie študovaných skladieb. Schopnosť rozlíšiť štýlové obdobia: budovanie. Práca s kvalitou tvorby tónu a jeho intenzitou. Frázovanie dlhších melodických útvarov a správnosť obsahového stvárnenia skladieb. Koordinácia rúk a nôh pri používaní pedálu. Melodické ozdoby: plynulá hra. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby (tance, menuety, fughetty a pod.), prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu. Hra z listu. Vybrané štýlové obdobia: percepčné vnímanie. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlišujú part primo a secondo, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	Základné princípy kolektívneho muzicírovania – súhra, výchova k pohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom. Základy návykov komornej hry. Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká

charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú cvičenia na rozširovanie rozpätia rúk hraním štvorzvuku zvlášť, ✓ zvládnu hru všetkých molových melodických aj harmonických, durových stupníc kombinovaným spôsobom cez dve oktávy v rovnom pohybe a protipohybe v primeranom tempe, ✓ ovládajú hru tonického kvintakordu s obratmi + malý rozklad spolu, ✓ dokážu naštudovať etudy rôzneho technického zamerania, ✓ dokážu dbať na farebnosť tónu a dynamickej škály pri hre klavírnych skladieb, ✓ dokážu samostatne, správne, dostatočne a efektívne pracovať na skladbách daného ročníka, ✓ pracujú správne s hudobnou frázou skladby, ktorú dokážu sami diferencovať, ✓ zvládnu hru zložitejších melodických ozdôb, ✓ zahrajú naštudované skladby v rýchlejšom tempe, ✓ používajú samostatne pedál v jednoduchých skladbách,	Cvičenia pre zväčšovanie rozpätia ruky, rytmické cvičenia. Molové stupnice melodické a harmonické, durové stupnice. Tonický kvintakord s obratmi + malý rozklad spolu, štvorzvuk: príprava hraním zmenšeného septakordu. Etudy - rôzneho technického a tempového zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách. Farebnosť tónu a dynamická škála. Hra v rýchlom tempe zodpovedajúcemu úrovni daného ročníka. Presná artikulácia skladieb z hľadiska umeleckého a technického. Kantiléna v obidvoch rukách (použiť polyfonické prvky): rozvíjanie. Práca s hudobnou frázou skladby, samostatná diferencia frázy.

✓ rozpoznajú hudobnú formu skladby, jej štruktúru, jednotlivé časti, ✓ rozpoznajú presnú artikuláciu skladieb z hľadiska umeleckého a technického, ✓ zvládnu interpretáciu skladieb podľa obsahového štandardu, ✓ dokážu sami naštudovať jednoduché skladby, ✓ aplikujú základy tvorby sprievodu pri hre ľudových piesní.	Melodické ozdoby - príraz, nátril, obal. Hra v rýchlom tempe. Samostatné používanie pedálu. Hudobná forma skladby, jej štruktúra, analýza jednotlivých častí. Interpretácia skladieb z hľadiska štýlových období. Polyfonické skladby s prihliadnutím na obsah a náročnosť; prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu: klasické, moderné. Hra z listu z klavírnej literatúry nižších ročníkov. Harmonické cítenie - základné harmonické funkcie, analýza. Transponovanie jednoduchých melódií, ľudové piesne: hra podľa sluchu s použitím T,D.

Záverečná skúška:

- 2 skladby primeranej náročnosti rozličných štýlových období
  hra spamäti.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú part primo a secondo, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-	Princípy kolektívneho muzicírovania. Party primo a secondo, ich význam v skladbe. Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych

výrazových prostriedkov, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	skladbách. Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorručných klavírnych skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre. Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní v forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, ✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, ✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, ✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu, ✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia, ✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, ✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.	Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov). Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia. Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe. Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická, ✓ určujú základné melodické ozdoby, ✓ rozlišujú základný harmonický priestor.	Intervaly, kvintakordy a ich obraty. Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu. Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby. Hlavné harmonické funkcie.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice, ✓ zdokonaľujú pasážovú techniku, akordovú techniku, ✓ hrajú v plynulom tempe všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi (tenuto, staccato, rozložene), ✓ dokážu zvládnuť veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu, ✓ hrajú etudy rôzneho technického zamerania a zdokonaľujú pedálovú techniku ✓ venujú pozornosť rozvoju rytmického cítenia, ✓ ovládajú správne návyky hudobno-interpretačných prostriedkov, ✓ interpretujú skladby z obdobia romantizmu, polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru a štýlu, ✓ aplikujú princípy tvorby sprievodu pri hre podľa akordických značiek,	Durová, molová, chromatická stupnica: uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, aplikácia v prednesovej literatúre. Pasážová technika, akordová technika: zdokonaľovanie. Durové a molové stupnice. Štvorhlasný akord podľa fyziologických možností žiaka - zvlášť, rozložene. Veľký rozklad. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou). Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky, pedalizácia Štýlová interpretácia po technickej a výrazovej stránke. Hudobno-interpretačné prostriedky: trilok, glissando,

✓ zahrajú z listu skladby z literatúry nižších ročníkov, ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary, ✓ vytvárajú vlastné hudobné skladbičky , ✓ hrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím T,D, ✓ zvládnu tvorbu sprievodu podľa základných akordických značiek.	chromatika - návyky a zdokonaľovanie hry. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby primeranej náročnosti, prednesové skladby rôzneho charakteru, obdobia a štýlu, zamerať sa na skladbu z obdobia romantizmu, moderné – u žiakov, ktorí inklinujú k modernej hudbe zaraďujeme klavírne úpravy skladieb pop. hudby zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník. Hra z listu. Transponovanie. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,D. Tvorba sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú a rozpoznajú part primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri, ✓ interpretujú part primo a secondo v štvorručných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu -ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode

daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách, ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu. Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, ✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, ✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, ✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov.	Tematické okruhy: Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom). Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie). Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu,	Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ systematizujú hudobno-teoretické vedomosti z predchádzajúcich ročníkov, ✓ zdokonaľujú poznatky o väčších hudobných formách, ✓ venujú pozornosť rozsahu vedomostí o: harmonických funkciách, akordoch, akordických značkách, ✓ uvedomujú si štruktúru durovej, molovej, chromatickej stupnice ✓ zdokonaľujú akordickú, pasážovú, oktávovú techniku, ✓ hrajú všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5, štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe, ✓ zvládnu hru veľkého rozkladu – rozložene cez 3 oktávy zvlášť, ✓ reprodukujú chromatickú stupnicu, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách, ✓ venujú pozornosť kultivovanému hudobno-interpretačnému prejavu, ✓ zvládnu zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú klavírne skladby: zložitejšie polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, prednesové skladby rôznych štýlov - klasické	Poznatky a pochopenie väčších hudobných foriem: sonátová, cyklická, zložitejšie polyfonické skladby. Dejiny hudby v súlade s predmetom hudobná náuka a preberanými skladbami. Harmonické funkcie, akordy, akordické značky: rozširovanie rozsahu vedomostí. Durová, molová, chromatická stupnica – uvedomenie si štruktúry, rozdielu medzi nimi, ich aplikácia v prednesovej literatúre. Akordická, pasážová, oktávová technika: zdokonaľovanie zručností. Durové a molové stupnice: hra v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene). Štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene cez 3 oktávy zvlášť. Chromatická stupnica (2-3 stupnice zvlášť každou rukou). Etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, zdokonaľovanie motorickej zručnosti ľavej ruky.

a moderné, zodpovedajúce technickým a interpretačným požiadavkám na tento ročník, ✓ preukážu návyky verejnej prezentácie, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-motorických zručností, ✓ kontrolujú sa sluchovo, počúvajú sa pri hre, ✓ transponujú samostatne jednoduché melodické útvary, ✓ preukážu základy improvizácie, ✓ tvoria vlastné skladbičky, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu s použitím základných harmonických funkcií, ✓ navrhujú riešenie technického a výrazového problému, ✓ tvoria sprievod podľa akordických značiek.	Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: zložitejšie polyfonické skladby, prednesové skladby rôznych štýlov a žánrov. Hra z listu. Sluchovo-motorické zručnosti. Počúvanie sa pri hre, sluchová kontrola. Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov, Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S a D. Schopnosť navrhnúť riešenie technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa zvládnutých akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vysvetlia význam partu primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka

skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch. Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.),

zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre, ✓ definujú tóninu, samostatne určujú tóninu, ✓ definujú intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, ✓ definujú a rozlišujú základné znaky hudobných štýlov, foriem, ✓ používajú hudobnú, klavírnu terminológiu v pôvodnom znení, ✓ reprodukujú všetky durové a molové stupnice a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku, ✓ venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu,	Tónina – samostatné určovanie tóniny, - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách. Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie. Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení. Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe. Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení. Etudy rôzneho technického zamerania.

✓ dokážu zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú skladby: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro -rytmického cítenia, ✓ použijú správne cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, ✓ transponujú samostatne melodické fragmenty, ✓ aplikujú základy improvizácie, ✓ venujú pozornosť vlastnej tvorbe, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu so sprievodom, ✓ navrhujú riešenia technického a výrazového problému, ✓ vytvoria sprievod podľa akordických značiek.	Kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír. Hra z listu. Metro -rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb). Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorručné	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Naštudovanie a spoločná interpretácias učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri.

skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.	Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učivadaného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových piesňach. Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), ✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období, ✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, ✓ poznajú sociálnu funkciu hudby,	Tematické okruhy: 1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb.

✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života, ✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, ✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.	Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Hra na hudobný nástroj, hra z listu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ systematizujú komplexné vedomosti z hudobnej teórie, dejín hudby a ich praktické využitie v klavírnej hre, ✓ definujú tóninu, samostatne určujú tóninu, ✓ definujú intervaly, akordy, ich tvorbu, akordické značky, ✓ definujú a rozlišujú základné znaky hudobných štýlov, foriem, ✓ používajú hudobnú, klavírnu terminológiu v pôvodnom znení, ✓ reprodukujú všetky durové a molové stupnice	Tónina – samostatné určovanie tóniny, - orientácia v intervaloch, v akordoch, v ich tvorbe, v akordických značkách. Základné znaky hudobných štýlov, foriem: výklad, pochopenie a ich rozpoznanie. Hudobná, klavírna terminológia v pôvodnom znení. Všetky durové a molové stupnice v kombinovanom pohybe, T5 s obratmi spolu (tenuto, staccato, rozložene), štvorhlasný akord s obratmi spolu v plynulom tempe.

a akordy v súlade s obsahovými štandardmi, ✓ interpretujú etudy rôzneho technického zamerania na väčších plochách a v rýchlejších tempách s dôrazom na pasážovú, akordickú techniku, oktávovú techniku, ✓ venujú pozornosť rozvoju kultivovaného hudobno-interpretačného prejavu, ✓ dokážu zvládnuť zložitejšie melodické ozdoby, ✓ interpretujú skladby: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, ďalšie klavírne skladby: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír podľa technických a interpretačných požiadaviek na daný ročník, ✓ zahrajú z listu, ✓ venujú pozornosť rozvoju sluchovo-hudobnej predstavivosti a metro -rytmického cítenia, ✓ použijú správne cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke, ✓ transponujú samostatne melodické fragmenty, ✓ aplikujú základy improvizácie, ✓ venujú pozornosť vlastnej tvorbe, ✓ zahrajú ľudové piesne podľa sluchu so sprievodom, ✓ navrhujú riešenia technického a výrazového problému, ✓ vytvoria sprievod podľa akordických značiek.	Veľký rozklad – rozložene. D7, zm7 malý rozložený akord spolu. Oktávové techniky: rozvíjanie zaradením technických oktávových cvičení. Etudy rôzneho technického zamerania. Kultivovaný hudobno-interpretačný prejav: rozvíjanie. Zložitejšie melodické ozdoby. Zvládnutie skladieb: polyfonické skladby s náročnejším vedením hlasov, klavírne skladby rôznych štýlov, žánrov a období: klasika a moderna, populárna hudba v úprave pre klavír. Hra z listu. Metro -rytmické cítenie. Sluchovo-hudobná predstavivosť Cvičenia na rozdielne usporiadanie rytmických štruktúr v pravej a ľavej ruke (duoly – trioly a ďalšie podľa študovaných skladieb). Samostatné transponovanie jednoduchých melodických útvarov. Základy improvizácie. Vlastná tvorba žiaka. Hra ľudových piesní podľa sluchu s použitím T,S, D a ich príbuzných akordov, tvorba kadencie. Samostatné návrhy riešenia technického a výrazového problému. Tvorba sprievodu podľa akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA KLAVÍRI**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**3**
Predmet	**Štvorručná hra***

Obsahové štandardy	**Výkonové štandardy**

V etudách nacvičovať: - Repetícia tónu - Rozdelenie melódie do oboch rúk - Hra lomených dvojhmatov Hra stupníc : - Durové do 4 posuviek v kombinovanom pohybe spolu, v terciách, decimách a sextách v rovnom pohybe, rozloţený dominantný septakord spolu rozklad štvorzvuku spolu - Molové do 4 posuviek harmonické, melodické v kombinovanom pohybe spolu, v terciách a decimách v rovnom pohybe, rozloţený zmenšený septakord spolu, rozklad štvorzvuku spolu Hra z listu, Hra v komornom zoskupení alebo 4-ručná hra, prípadne sprievod iného nástroja	1 x polročne verejné sólové vystúpenie: - 1 väčšia skladba hraná spamäti - 1 štvorručná skladba hraná z nôt, / alebo hra v komornom zoskupení, prípadne sprievod iného nástroja /

Záverečná skúška:

- 1 skladba z obdobia baroka,
- 1 skladba z obdobia klasicizmu,
- 1 skladba z obdobia romantizmu,
- 1 skladba z obdobia 20. a 21. storočia.

Samozrejme zohľadniť skladby 4-ručné.

*Poznámky: Žiaci UP č.3 sú zaraďovaní od 3. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet štvorručná hra, komornú hru a sprievod v danom ročníku neuplatňujeme

HRA NA STRUNOVÝCH NÁSTROJOCH

CIELE SKUPINY ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

- Naučiť žiaka hrať na zvolenom hudobnom nástroji, dosiahnuť určité majstrovstvo, zvládnuť základy hry na nástroji, rozvíjať techniku hry. o Naučiť žiakov spoľahlivo sa orientovať v notácii podľa nôt a tabulatúr a hrať podľa akordických značiek.
- Naučiť žiakov zvládnuť hru a orientáciu v rôznych hudobných štýloch. o Rozvíjať hudobné schopnosti žiakov so zreteľom na ich individuálne dispozície, ich vek, osobnostné danosti, mieru jeho talentu, technickú a umeleckú vyspelosť.
- Usmerňovať žiaka k uplatneniu získaných vedomosti, schopnosti, skúsenosti vo svojom umeleckom prejave v sólovej hre, v hre v komornom zoskupení alebo v súborovej hre.
- Naučiť žiaka využívať svoje interpretačné skúsenosti a získané hudobné vedomosti k samostatnému štúdiu nových skladieb podľa vlastného výberu.
- Orientovať žiaka, podľa jeho schopností, na vlastnú hudobnú prax alebo na ďalšie štúdium na vyššom type umeleckého vzdelávania.
- Hlavným cieľom je vzbudiť lásku k hudbe a nástroju a vytvoriť si k nim pozitívny a trvalý vzťah.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania Hra na gitare si osvojí základné návyky a schopnosti

(správne držanie tela a nástroja pri hre, správne postavenie rúk), používa základné technické prvky hry (hru apoyando, tirando, arpeggio, hru štvorzvukov, legato). Podľa notového zápisu hrá v I. až V. polohe. Interpretuje jednoduchšie skladbičky s použitím dynamiky a farebných registrov, využíva základné harmonické funkcie pri sprievode piesní a vníma náladu skladby.

Absolvent druhej časti prvého stupňa základného štúdia študijného zamerania hra na gitare interpretuje technicky náročnejšie skladby rôznych štýlových období na vyššej hudobno-technickej úrovni, ovláda základnú nástrojovú techniku na vyššej úrovni náročnosti. Je schopný naladiť si nástroj, vedome vníma kvalitu prevedenia tónu pri hre a samostatne pracuje so skladbou. Objektívne zhodnotí vlastnú interpretáciu s ohľadom na svoje vedomosti, zručnosti a schopnosti. Sprevádza podľa notácie i akordických značiek.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Správne sedenie a poloha tela a rúk pri hre. Prípravné cvičenia hry palcom a prstami pravej ruky na prázdnych strunách. Orientácia na hmatníku v 1. polohe na strunách e-h-g-d. Koordinácia hry oboch rúk. Hra jednoduchých jednohlasných piesní a riekaniek. Základy hudobnej teórie podľa obsahu PHV. Rytmické hodnoty nôt celej, polovej, štvrťovej, osminovej. Pochopenie rytmickej hodnoty polovej noty s bodkou. Rytmizácia a melodizácia riekaniek. Hudobné hry. Piano a forte.	✓ spoznajú fyziologicky správne držanie nástroja, polohu tela a rúk pri hre, ✓ zvládnu elementárne technické prvky hry na gitare, ✓ orientujú sa v 1. polohe hmatníka, ✓ skoordinujú hru oboch rúk, ✓ interpretujú jednoduchú jednohlasnú ľudovú pieseň, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete prípravná hudobná náuka, ✓ poznajú základné hudobné pojmy, ✓ porozumejú rytmickej hodnote polová nota s bodkou, ✓ hrajú so sprievodom učiteľa, ✓ aplikujú melodickú, rytmickú, harmonickú predstavivosť a hudobnú pamäť pri interpretácii hudobných hier, ✓ rozpoznajú v hre dynamiku piano a forte.

Poznámky:
V prípade záujmu je možné v 2. polroku individuálne štúdium do 1,5 h týždenne so súhlasom riaditeľa.

Prípravné štúdium „A“ - deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy.
- Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy).
- Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania.
- O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonové štandardy**
Fyziologicky správne držanie nástroja, tela a rúk pri hre. Hra tirando i apoyando prstami i palcom. Spájanie notového zápisu s orientáciou na hmatníku. Hra v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách. Dvojhlas. Koordinácia oboch rúk. Hra jednooktávových durových a stupníc v rozsahu jednej oktávy (minimum C dur, G dur). Rozpoznanie výšky, sily a dĺžky tónu. Elementárne rytmické hodnoty nôt a pomlčiek. Základné typy taktov (4/4, 3/4, 3/8), bodka pri note, ligatúra. Posuvky	✓ ovládajú správne sedenie a elementárne technické prvky hry na gitare, ✓ zahrajú tirando a apoyando prstami aj palcom, ✓ spájajú notový zápis s orientáciou v 1. polohe hmatníka na všetkých strunách, ✓ zahrajú jednoduchý dvojhlas s použitím prázdnych strún, ✓ interpretujú jednoduchú dvojhlasnú skladbu, -skoordinujú pri hre obidve ruky, ✓ zahrajú jednooktávové stupnice, ✓ aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu, ✓ poznajú základné vlastnosti tónu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**

Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie,
- ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby,
- ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch,
- ✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.

Obsahový štandard

Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov.

Rytmické a rytmicko-melodické hry.

Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu.

Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich,
- ✓ rozlišujú charakter dur a mol,
- ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty,
- ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).

Obsahový štandard

Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady.

Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina).

Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby.

Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard

- ✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c^1 -g^2),
- ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c^1),
- ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol,
- ✓ poznajú trojzvuk,
- ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.

Obsahový štandard

Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko.

Noty c -$g^{2.}$, posuvky.

Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón.

2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt.

Stupnica, legato, staccato.

Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo.

Tempové značenie - moderato, allegro.

Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**

Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***

Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Úvod do hry s nechtami. Nácvik hry pizzicato. Hra prirodzených flažoletov. Vzostupné, zostupné a kombinované legato na viacerých tónoch. Upevňovanie hry jednoduchých melodických ozdôb. Zdokonaľovanie hry podľa akordických značiek. Durové a molové stupnice s použitím rôznych prstokladov pravej ruky. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Uplatnenie kadencií v sprievode piesní. Využitie poznatkov o vedení hlasov a melódie v skladbe. Klasicizmus a romantizmus v gitarovej literatúre. Zápis a spôsob hry flažoletov. Vedomé vnímanie agogických a dynamických zmien v hudbe. Rozvíjanie harmonického cítenia.	- hrajú nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka), - demonštrujú v hre nové technicko-výrazové prostriedky, - poznajú akordické značky, - hrajú stupnice a kadencie, - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - ovládajú harmonickú funkciu akordov, - poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia klasicizmu a romantizmu, - poznajú zápis flažoletov, - vnímajú agogické a dynamické zmeny v hudbe, - sprevádzajú s využitím kadencií.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vysvetlia význam partu primo a secondo,	Princípy kolektívneho muzicírovania.

✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Part primo a secondo. Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch. Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Zdokonaľovanie hry s nechtami. Nácvik zložitejších melodických ozdôb (skupinka, obal, trilok). Zdokonaľovanie hry prirodzených flažoletov a nácvik umelých flažoletov.	- ovládajú hru nechtami (individuálny prístup, podľa fyzických dispozícií žiaka), - demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, - aplikujú zásady interpretácie hudby baroka

Aplikácia melodických ozdôb a flažoletov v skladbách. Samostatné vedenie hlasov a echo dynamika v barokových skladbách. Zdokonaľovanie činnosti a koordinácie oboch rúk. Cvičenia na zväčšenie rozsahu ľavej ruky. Durové a molové stupnice dvojoktávové a trojoktávové s kadenciou. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Barok a renesancia v gitarovej literatúre. Rytmický akordický sprievod (bossa-nova, samba a pod.). Vnímanie jednotlivých hlasov v interpretovaných skladbách	- skoordinujú hru oboch rúk, - zahrajú dvojoktávové a trojoktávové stupnice s kadenciou. - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - aplikujú hudobno-teoretické poznatky, získané v predmete hudobná náuka, na úrovni primeranej študijnému zameraniu. - poznajú skladateľov gitarovej literatúry z obdobia baroka a renesancie, - ovládajú hru zložitejšieho rytmického sprievodu podľa akordických značiek, - vnímajú polyfóniu.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Naštudovanie a spoločná interpretácias učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom

ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.	podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učivadaného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových piesňach. Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), ✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období, ✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, ✓ poznajú sociálnu funkciu hudby, ✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života, ✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, ✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár,	Tematické okruhy: 1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie.

úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.	Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na hudobný nástroj, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Samostatná práca so skladbou z technickej a výrazovej stránky. Aplikovanie osvojených poznatkov do interpretácie skladieb. Vedomé uvoľňovanie svalového tonusu hracieho aparátu. Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb, flažoletov, pizzicato, legato, arpeggia. Úvod do hry tremola. Nácvik a použitie rasguada. Durové a molové typové stupnice s kadenciou v rozsahu celého hmatníka.	- vedia samostatne pracovať so skladbou, - hrajú s uvoľneným hracím aparátom, - demonštrujú v hre nové zložitejšie technicko-výrazové prostriedky, - hrajú stupnice a kadencie. - vedia hrať z listu primeraný zápis, - hrajú v komornom, súborovom zoskupení, - zanalyzujú skladbu z hľadiska formy a harmónie, - poznajú slovenskú gitarovú literatúru, - vedia objektívne zhodnotiť vlastnú interpretáciu.

Používanie akordických sprievodov. Hra z listu. Komorná hra, alebo hra v súbore. Aplikovanie hudobno-teoretických poznatkov do hry skladieb. Analýza skladieb z hľadiska formy a harmónie. Súčasná hudba v gitarovej literatúre a slovenská gitarová literatúra. Sluchová kontrola vlastnej interpretácie a jej zhodnotenie.	

<u>Záverečná skúška:</u>
- 1 durová a 1 molová stupnica,
- 1 etudy rozličného technického charakteru,
- 2 prednesové skladby.

Študijné zameranie	**HRA NA GITARE**
Ročník	***<u>4./ druhá časť I. stupňa</u>***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**<u>Komorná hra*</u>**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú delenie partov v štvorručnej klavírnej hre, ✓ analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú podľa notového zápisu spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ navrhujú a používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia s iným žiakom štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učivadaného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola súhry pri komornej hre.

a ich obraty v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom, ✓ zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.	Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcii: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách. Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach. Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

*Poznámky: Žiaci UP č.4 sú zaraďovaní od 3 ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet komorná hra, hru v súbore/hra v orchestri v danom ročníku neuplatňujeme.

HRA NA SLÁČIKOVÝCH NÁSTROJOCH

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia „A“:

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Sluchová a rytmická predstavivosť. Rozoznávanie zvukovej škály husľovej inštrumentácie. Základy hry na nástroji. Stavba huslí a sláčika. Žabka, špička, horná polovica, stred, dolná polovica.	✓ vnímajú melodickú líniu v interpretácii učiteľa alebo počúvaním hudobných skladbičiek, ✓ vnímajú tempo skladby, piesne v interpretácii učiteľa alebo počúvaním

Technika hry sláčikom. Cvičenia zamerané na uvoľnenie pravej ruky (využitie ceruzky,..). Správne položenie sláčika v ťažisku. Ťah celým sláčikom po prázdnych strunách. Technika hry ľavou rukou. Tvorba tónu. Ukladanie prstov na hmatník najskôr bez zvuku, neskôr pizzicato. Pizzicato, arco. Výška, dĺžka a sila tónu. Kombinácia spevu s hrou na tele. Hra na ozvenu. Interpretácia.	hudobných skladbičiek, piesní, ✓ opíšu vlastnými slovami na základe asociácií podľa textu piesne, dynamiky, tempa, charakter skladby, piesne interpretovanej pedagógom, ✓ poznajú názvy jednotlivých častí huslí a sláčika (žabka, špička, hmatník, kobylka, struny, duša, strunník, príp. ďalšie), ✓ rozlíšia časti sláčika, ✓ reprodukujú cvičenia zamerané na uvoľnené a prirodzené držanie sláčika, ✓ demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania huslí a sláčika, ✓ uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, ✓ reprodukujú základné technické prstové cvičenia, ✓ reprodukujú spamäti piesne a riekanky, najprv spevom, neskôr hrou pizzicato alebo sláčikom, ✓ opíšu vlastnými slovami vlastnosti tónu, ✓ interpretujú spevom, pizzicato neskôr arco po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, ✓ zahrajú riekanky a jednoduché skladby na jednej strune v rozsahu dvoch, troch tónov

Žiaci po ukončení 2. roku prípravného štúdia „A“:

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Základy hry na husliach. Technika hry sláčikom. Držanie sláčika (využitie ceruzky). Správne nasadzovanie sláčika v ťažisku. Základné označenia pre spôsoby husľovej hry v notovom zápise (žabka, špička, stred, HP, DP). Détaché. Celá, polová, štvrťová, osminová nota. Pizzicato, arco. Dynamické znamienka: p, mf, f. Technika hry ľavej ruky. Husľový kľúč.	✓ demonštrujú elementárne základy správneho postoja, držania huslí a sláčika, ✓ reprodukujú cvičenia zamerané na prirodzené držanie sláčika, súčinnosť častí ľavej ruky od ramena až po prsty počas hry, ✓ položia sláčik na miesto hrania podľa notového zápisu, ✓ interpretujú détaché (1-2 krátkym sláčikom) pri žabke, v strede pri špičke, ✓ použijú dĺžku sláčika podľa hodnoty trvania noty,

Notopis v rozsahu minimálne interpretovanej hudobnej skladby, piesne. Elementárna analýza hudobnej skladby. Stavba huslí a sláčika. Názvy strún: g, d1, a1, e2 a ich výška. Výška, sila, dĺžka tónu. Intonačná a rytmická predstavivosť. Elementárna husľová literatúra pre začiatočníkov. Hudobné skladby, piesne a riekanky. Rytmický sprievod.	✓ rozlíšia interpretačne pizzicato, arco, ✓ použijú dĺžku sláku a tlak na slák za účelom dosiahnutia dynamickej sily tónu, ✓ uložia prsty na hmatník v prstoklade určenom pedagógom, ✓ reprodukujú technické cvičenia zamerané na uvoľnené ukladanie prstov na hmatník, ✓ definujú noty v rozsahu minimálne interpretovaných skladieb, ✓ opíšu vlastnými slovami na základe asociácií tempo, dynamiku, náladu skladby interpretovanej pedagógom, ✓ pomenujú názvy jednotlivých častí huslí a sláčika, ✓ poznajú názvy strún a ich výšku, ✓ rozoznávajú vlastnosti tónu, ✓ interpretujú po predhraní učiteľom jednoduché krátke melodické a rytmické fragmenty, ✓ reprodukujú spamäti riekanky a piesne najprv spevom, neskôr pizzicato alebo sláčikom, ✓ zahrajú intonačne čisto a rytmicky správne piesne a jednoduché skladby, ✓ vytvoria elementárny rytmický sprievod na prázdnych strunách vybrnkávaním, neskôr sláčikom k spievaným riekankám a piesňam.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- správne držanie huslí a sláčika,

- hra spamäti: 1 ľudová pieseň, 1 prednesová skladba z literatúry pre prípravné štúdium.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Základy hry na nástroji. Technika hry ľavej ruky. Tvorba tónu. Technika hry sláčikom Znalosť nôt v husľovom kľúči v rozsahu g-h2. Prstoklad. Celá, polová, štvrťová, osminová nota a príslušné pomlčky. Žabka, špička, stred, hp (horná polovica), dp (dolná polovica). Repetícia, prima volta, seconda volta. Dynamika. Hudobno-výrazové prostriedky. Vibráto. Détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach a v obidvoch smeroch, jednoduché staccato, legato. Stupnice, technické cvičenia a etudy. Intonačná a rytmická predstavivosť. Hra spamäti. Rytmická, intonačná a harmonická predstavivosť. Súhra. Estetický prejav.	- demonštrujú vzpriamený a uvoľnený postoj, - kontrolujú s pomocou učiteľa prirodzené a uvoľnené držanie huslí a sláčika, - koordinujú prácu obidvoch rúk počas hry, - upravia s pomocou učiteľa činnosť, pohyby ramena a predlaktia ľavej ruky, - kladú dôraz na uvoľnené a prirodzené postavenie zápästia ľavej ruky a správne, mäkké ukladanie prstov na hmatník, - kontrolujú pomocou učiteľa intonačnú čistotu a kvalitu tónu, - uložia sláčik na struny od žabky alebo od špičky podľa zápisu v notách alebo pokynov učiteľa, - ovládajú ťah celým sláčikom, polovicou, tretinou a štvrtinou sláčika, so zreteľom na plynulú výmenu pri žabke a špičke, hru v hornej a dolnej polovici sláčika, - reprodukujú cvičenia zamerané na rovnomerný ťah sláčikom po strunách a prechod cez struny bez sprievodných pazvukov, - poznajú umiestnenie prsta na strune a spájajú s názvom noty, ktorú prst hrá, - reprodukujú jednoduchú skladbu v durovej, molovej tónine podľa notového zápisu, - použijú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote trvania noty, - správne s pomocou učiteľa zadelia sláčik pri kombinovaní krátkych smykov s dlhšími rytmickými hodnotami, - určia smer ťahu sláčikom a jeho umiestnenie podľa označení charakteristických pre sláčikové nástroje, aplikujú v hre základné dynamické, artikulačné a opakovacie znamienka

	podľa notového zápisu, - reprodukujú prípravné cvičenia na nácvik vibráta, - ovládajú technické spôsoby hry détaché, legato, staccato, - zahrajú plynule stupnicu a kvintakord minimálne v rozsahu jednej oktávy naučeným technickým spôsobom podľa návrhu učiteľa (výber C, G, D, A, alebo iné), - reprodukujú rytmicky a intonačne správne po učiteľovom predhraní krátke melodické a rytmické útvary, - interpretujú intonačne a rytmicky správne, so správnym zadelením sláčika podľa rytmu piesne a jednoduché skladby spamäti, - udržujú tempo a rytmus v súhre s melodickým alebo harmonickým nástrojom, - uplatňujú základné pravidlá počas interpretácie na

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie, ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby, ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch, ✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s	Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov. Rytmické a rytmicko-melodické hry. Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu. Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.

bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.	

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich, ✓ rozlišujú charakter dur a mol, ✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).	Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady. Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina). Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby. Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c^1 -g^2), ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c^1), ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -g^2, posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt. Stupnica, legato, staccato. Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie - moderato, allegro. Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonové štandardy

Hrací aparát. Predstava o kvalite husľového tónu počúvaním hry pedagóga a iných interpretov husľovej hry. Hra v prvej polohe. Čítanie nôt v rozsahu g – h2 aj s posuvkami. Prstoklad, hmaty. Nácvik a kontrola činnosti ľavej ruky počas hry na rôznych miestach hmatníka. Pohyblivosť prstov ľavej ruky, pružný dopad a rýchly odskok. Sluchová sebakontrola, tvorba tónu. Zdokonaľovanie tvorby kultivovaného tónu. Delenie dynamiky podľa sluchu i v zápise (p, mf, f, crescendo, decrescendo). Polová a štvrťová nota s bodkou, triola, synkopa. Rytmická a intonačná predstavivosť. Zvyšovanie tempa hry. Hudobno-výrazové prostriedky. Vibráto. Transpozícia krátkych melodických úsekov do iných tónin podľa sluchu. Improvizácia pri obmieňaní jednoduchého rytmického modelu. Zdokonaľovanie pamäti interpretáciou ľudovýchpiesní a prednesových skladieb hrou bez nôt. Hra v dvojhlase alebo s harmonickým sprievodom.	- sústavne kontrolujú prirodzený, uvoľnený postoj a držanie hudobného nástroja. - vnímajú kvalitný husľový tón počúvaním hry pedagóga alebo nahrávky. - demonštrujú uvedomelú hru v prvej polohe, - definujú noty z notového zápisu v rozsahu g-h2 aj s posuvkami, - reprodukujú tóny podľa notového zápisu i podľa pokynu učiteľa aj s posuvkami, - určia podľa notového zápisu notu, jej umiestnenie na hmatníku v spojení s hrajúcim prstom, - interpretujú jednoduché skladby s prstokladmi v durovej a molovej tónine, so zvýšeným 3. a zníženým 1. prstom, - interpretujú 2-3 tónové motívy podľa sluchu na rôznych miestach hmatníka, - dokážu sa podľa sluchu alebo s pomocou učiteľa intonačne doladiť, - používajú tlak na sláčik za účelom dosiahnutia dynamického rozpätia požadovaného v hre, - aplikujú počas hry dynamické rozdiely forte, mezzoforte a piano, crescendo a decrescendo, - zahrajú rytmicky správne polovú a štvrťovú notu s bodkou, - zvládnu techniku hry détaché, legato, staccato, - uplatňujú jednoduché hudobno-výrazové prostriedky podľa notového zápisu alebo podľa návrhu učiteľa, - aplikujú v hre tempové označenia allegro, moderato, adagio alebo iné podľa interpretovanej hudobnej skladby, - dokážu rytmicky obmieňať určený jednoduchý model, - demonštrujú prípravné pohybové cvičenia ľavej ruky zamerané na nácvik vibráta bez sláčika,

	- transponujú podľa sluchu krátke melodické úseky do iných tónin, - rytmicky obmieňajú jednoduchý melodický motív, - interpretujú ľudové piesne alebo prednesové skladby spamäti, - sústredia sa na melodickú líniu svojho hlasu pri interpretácii v dvojhlase alebo s harmonickým nástrojom.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***2. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev, ✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, ✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, ✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, ✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), ✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, ✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.	Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon. Intonácia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia. Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v durových a molových stupniciach do 3# a 2b, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b. Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonové štandardy
Hrací aparát. Tvorba intonačne čistého tónu. Zvyšovanie technickej, interpretačnej úrovne a tempa skladieb. Prstoklady v zníženej polohe, prvý s druhým prstom a zvýšený tretí prst. Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy. Technika pravej ruky. Technické spôsoby hry. Hudobno-výrazové prostriedky. Zvyšovanie tempa a pohyblivosti oboch rúk počas hry. Hra na iných miestach na hmatníku. Medzipolohové výmeny. Prstoklad a hmaty v III. polohe. Plynulé čítanie nôt od „g“ po „d3“. Dvoj-, troj-, štvordobý a osminový takt. Triola, synkopa. Rytmická presnosť počas hry v danom metre. Bodkovaný rytmus vo štvrťovom a osminovom takte. Hudobno-výrazové prostriedky. Tempové označenia andante, allegretto, lento. Interpretácia. Rytmizácia melodickej línie. Komorné, súborové a orchestrálne zoskupenia. Hra	- samostatne kontrolujú svoj postoj, držanie huslí a sláčika, - korigujú intonačnú čistotu počas hry podľa pokynov učiteľa alebo samostatne, - zahrajú intonačne čisto hudobné skladbičky v prvej polohe, - reprodukujú dvojoktávové stupnice s príslušnými rozloženými kvintakordami, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie a zdokonalenie intonačnej čistoty, kvality tónu, rytmu, hry v polohách, polohových výmen, technických spôsobov hry, výrazových prostriedkov, - aplikujú technické spôsoby détaché pri žabke, špičke, v strede sláčika, legato (2, 3, 4 noty), staccato, martelé, portamento, - používajú tlak ruky na sláčik s cieľom dosiahnutia požadovanej dĺžky a intenzity zvuku, - interpretujú podľa individuálnych zručností v iných, než v I. polohe,

spamäti. Technické cvičenia zamerané na nácvik vibráta. Hudobné žánre. Hra jednoduchých skladieb z listu.	- kladú dôraz na uvoľnený pohyb ľavej ruky pri prechodoch do polôh so zreteľom na súčasný plynulý kĺzavý pohyb palca a prvého prsta, - definujú noty z notového zápisu v rozsahu po III. polohu, - používajú dĺžku sláčika adekvátnu hodnote noty, - zahrajú rytmicky správne triolu, synkopu, interpretujú precízne rytmické hodnoty v rámci daného metra, - aplikujú hudobno-výrazové prostriedky predpísané v notovom zápise, - používajú interpretačné prostriedky pri znázorňovaní charakteru a nálady skladby, - rozlíšia interpretačne v skladbe predohru, dohru, hudobnú tému, frázu, spomalenie, vrchol skladby v konkrétnych vybraných skladbách, - uplatňujú znalosti metriky a delenia rytmu pri rytmizácii melodickej línie, - sústredia sa popri vlastnej hre na harmonický sprievod, prípadne ďalšie súčasne znejúce hlasy, - interpretujú piesne a prednesové skladby spamäti, - používajú vibráto na dlhých notách, - rozlíšia na základe počúvania klasickú, ľudovú, modernú hudbu, - zahrajú jednoduché skladbičky, piesne z listu.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**

Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlišujú part primo a secondo, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	Základné princípy kolektívneho muzicírovania – súhra, výchova k pohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom. Základy návykov komornej hry. Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T a D vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy,	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia.

✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hrací aparát. Starostlivosť o hudobný nástroj. Hudobná terminológia. Notopis v husľovom kľúči. Dvojoktávové diatonické stupnice, technické cvičenia, etudy. Technika hry sláčikom. Technické spôsoby hry. Spiccato. Technika hry ľavej ruky. Zvyšovanie tempa hry. Hry v polohách, medzipolohová výmena. Prstoklad, hmaty v III. polohe.	- korigujú správny postoj a používanie hracieho aparátu počas inštrumentácie, - kontrolujú činnosť obidvoch rúk počas interpretácie, - ovládajú hygienu a základnú údržbu hudobného nástroja, - prepájajú vedome získané teoretické poznatky s praktickými zručnosťami v inštrumentácii, - používajú hudobnú terminológiu v rozsahu podľa obsahu vyučovania a individuálnych dispozícií žiaka, - pohotovo definujú noty v husľovom kľúči vo

Sluchová sebakontrola. Triola, synkopa, bodkovaný rytmus. Tvorba intonačne čistého a kvalitného tónu. Hudobno-výrazové prostriedky. Analýza hudobnej skladby. Malá dvojdielna, trojdielna piesňová forma. Štýlové tance. Štúdium interpretovanej skladby s porozumením. Kultúra správania sa na koncertných podujatiach, formovanie estetického vkusu. Hra spamäti. Hudobná komunikácia. Hra z listu. Hudobná tvorivosť.	vyšších polohách alebo minimálne interpretovaných skladieb, - interpretujú durové a molové stupnice cez dve oktávy s rozloženým kvintakordom s prechodom do vyšších polôh s využitím technických spôsobov hry détaché celým sláčikom a v rôznych jeho častiach, 2, 3, 4 legato, staccato, spiccato, martelé, - používajú správnu časť sláčika, tlak na slák a dĺžku pri interpretácii technických spôsobov hry, tempa, dynamiky, - kladú dôraz na dopad a odskok prstov z hmatníka pri zvyšovaní tempa hry, - prenášajú ľavú ruku do vyšších polôh (III. poloha), s dôrazom na súčasné prenášanie palca, - reprodukujú stupnice, technické cvičenia a etudy zamerané na osvojenie prstokladov a získanie hmatovej istoty v III. alebo v inej hranej polohe, - doladia samostatne intonačné nedostatky pomocou prázdnych strún, - zahrajú rytmicky precízne v rámci daného metra so správnym zadelením sláčika náročnejšie rytmické útvary, - interpretujú hudobné skladby s výrazným rytmom a kombináciami rôznych rytmických prvkov, - disponujú husľovým tónom adekvátnym používanému hudobnému nástroju a fyziologickým danostiam žiaka, - uplatňujú v interpretácii agogiku, - intenzívnejšie pracujú s dynamickou škálou, - používajú vibráto, - definujú s pomocou učiteľa tóninu, metrum, tónový rozsah, dynamiku, rytmické prvky, použité hudobno-výrazové prostriedky v interpretovanej skladbe, - rozlíšia s pomocou učiteľa formálnu výstavbu, (diely) časti, charakteristické znaky interpretovanej skladby,

	- demonštrujú zásady správania a etikety na koncertných vystúpeniach ako interpreti aj ako poslucháči, - interpretujú prednesové skladby spamäti, - aplikujú hudobné kompetencie získané na predmetoch individuálneho vyučovania v komornej, súborovej a orchestrálnej hre, - zahrajú z listu jednoduché skladby a piesne, - aplikujú elementárne prvky tvorivosti v jednoduchých skladbách a ľudových piesňach, - používajú technické spôsoby (viacnásobné détaché, staccato, legato, spiccato), hudobno-výrazové prostriedky pri práci s hudobnou témou.

Záverečná skúška:

- 1 durová a 1 molová melodická stupnica v dvoch oktávach,

- 1 etuda,

- 1 prednesová skladba.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú part primo a secondo, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-	Princípy kolektívneho muzicírovania. Party primo a secondo, ich význam v skladbe. Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych

výrazových prostriedkov, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	skladbách. Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorručných klavírnych skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre. Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní v forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, ✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, ✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, ✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu, ✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia, ✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, ✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.	Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov). Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia. Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe. Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická, ✓ určujú základné melodické ozdoby, ✓ rozlišujú základný harmonický priestor.	Intervaly, kvintakordy a ich obraty. Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu. Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby. Hlavné harmonické funkcie.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Stupňovanie nárokov na interpretačnú úroveň. Intonačná čistota a rytmická presnosť v stredne rýchlych tempách. Ladenie hudobného nástroja. Hmatová istota a intonácia v III. polohe. Dvojoktávové stupnice, technické cvičenia, etudy a hudobné skladby. Hra v polohách, medzipolohové výmeny. Technické spôsoby hry. Sul tasto, sul ponticello. Jednooktávové stupnice na jednej strune prvým a druhým prstom s prehmatom a flažoletom. Technickécvičenia, etudy, skladby (podľa zváženia pedagóga) s obsahom prvkov už zvládnutých a ďalších prvkov - zdvihy, akcenty. Dvojhmaty. Akordická hra. Prstové a zápästné vibráto. Interpretácia. Štýlové špecifiká v hudobných skladbách.	- majú osvojenú základnú hudobnú gramotnosť a odbornú terminológiu z doterajšej hudobnej praxe, - doladia sa využitím pomocných tónov v polohách. - interpretujú stupnice v rozsahu minimálne do tretej polohy s rozloženým kvintakordom doposiaľ osvojenými technickými spôsobmi hry, - kladú dôraz na plynulý pohyb palca súčasne s protiľahlými prstami ľavej ruky pri polohových výmenách, - používajú správne sláčik pri hre technických spôsobov détaché, legato, staccato, spiccato, martelé a ich rytmických obmien, - demonštrujú plynulú hru détaché a spiccato v ťažisku sláčika, - uložia sláčik na miesto hrania sul tasto a sul ponticello,

Počúvanie nahrávok významných huslistov. Husľová literatúra v rôznych štýlových obdobiach a žánroch. Rondo nižšieho typu. Hra spamäti. Hra z listu v rámci komornej hry alebo hry v súbore alebo orchestri. Melodické ozdoby využívané pri obmieňaní melódie. Hudobná veta.	- uplatňujú v hre flažolety a prehmaty, interpretačne rozlíšia akcentované noty, - rozpoznajú z notového zápisu miesta so zdvihom, - použijú pri hre zdvihu primeranú dĺžku a smer sláčika, - reprodukujú technické cvičenia zamerané na súčasného ukladania prstov v dvojhmatovej hre, - použijú správny pomer sláčika a kombináciu dvojzvuku pri hre trojtónových a štvortónových akordov, - použijú vibráto v súlade s charakterom hraného úseku, - uplatňujú na základe porozumenia interpretovanej skladbe správne frázovanie, uvádzanie a ukončovanie hudobných myšlienok počas hry, - umocňujú expresivitu skladby vibrátom, logickým frázovaním, uplatnením progresívnej dynamiky, výrazových a artikulačných prostriedkov, agogiky, - vnímajú na základe počúvania osobitosti interpretácie hudobných skladieb v rôznych štýlových obdobiach a žánroch, - uplatňujú zvukovú farebnosť nástroja počas hry v polohách, - definujú charakteristické znaky formy rondo nižšieho typu alebo formy iných interpretovaných skladieb, - demonštrujú aspoň jednu prednesovú skladbu plynule bez pamäťových výpadkov, - zahrajú z listu skladbu úrovne nižšieho ročníka individuálne aj v súhre, uplatňujú osobnostnú verbálnu aj nonverbálnu komunikáciu v súhre s inými nástrojmi, - aplikujú trilky alebo iné melodické ozdoby v hre aj pri improvizácii s melódiou, - uplatňujú tvorivé schopnosti pri dopĺňaní závetia hudobnej vety alebo záveru skladby.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú a rozpoznajú part primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri, ✓ interpretujú part primo a secondo v štvorručných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách, ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri

melodických nástrojov.	sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu. Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, ✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, ✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, ✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov.	Tematické okruhy: Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom). Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie). Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu,	Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Hudobná kultúra a tradície mesta a regiónu. Hudobná kultúra minulosti. Interpretácia. Dvojhmatová hra. Dvojoktávové, trojoktávové stupnice a akordické kadencie. Medzipolohové výmeny a hra v polohách. II. a IV. poloha (výber podľa pedagóga). Intonačná čistota a kvalita tónu v hraných polohách. Prstoklad. Čítanie nôt z notového zápisu a hmatová orientácia v druhej a štvrtej polohe. Synchronizácia obidvoch rúk v rýchlejšom tempe a rytmických zmenách. Variácie. Melodické ozdoby. Interpretácia. Kvintoly, sextoly, veľké trioly. Osobitý interpretačný prejav. Muzikálny prejav žiaka v prednesových skladbách. Hra spamäti. Samostatné štúdium. Analýza hudobnej skladby. Hra z listu. Hudobná tvorivosť.	- majú prehľad o hudobnej kultúre svojho mesta a regiónu, - aplikujú počas interpretácie prednesovej skladby všetky dynamické, výrazové, artikulačné prostriedky a agogiku predpísané v notovom zápise, - interpretujú etudy a prednesové skladby s náročnejšími technickými spôsobmi hry a dvojhmatmi, - interpretujú artikulačne zrozumiteľne v rovnakom tempe stupnice a akordické kadencie cez dve, tri oktávy, - plynule prechádzajú do druhej a tretej polohy - samostatne regulujú intonačnú čistotu a kvalitu tónu vo IV. polohe, - doladia sa samostatne pomocou susedných prázdnych strún a pomocných tónov v sextách, terciách, - aplikujú prstoklady a hmaty naučené v stupniciach v hudobných skladbách, interpretujú v rýchlejšom tempe s koordinovanými pohybmi obidvoch rúk, - reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby, - poznajú charakteristické znaky hudobnej formy variácií, alebo iných interpretovaných

Uplatňovanie melodických ozdôb v improvizácii. Skupinová interpretácia.	skladieb, - zahrajú trilok, nátril, obal alebo iné melodické ozdoby podľa notového zápisu, - flexibilne reagujú na rytmické a tempové zmeny počas skladby, - zahrajú rytmicky správne náročnejšie rytmické útvary v rámci metra, - experimentujú s farbou tónu v prednesových skladbách a etudách, - prejavujú vlastné emocionálne cítenie v interpretovanej skladbe, - interpretujú skladby s vyšším stupňom náročnosti spamäti, - samostatne naštudujú primerane náročnú skladbu, - určia tóninu, tempo, technické spôsoby hry, hudobnovýrazové prostriedky v novej skladbe, - pohotovejšie čítajú notový zápis pri hre z listu, - uplatňujú elementárne improvizačné prvky v piesňach a jednoduchých skladbách, - udržia spoločné tempo, rytmus, dynamiku počas súhry.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ vysvetlia význam partu primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre.

štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch. Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom,	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu.

✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dominantný septakord. Technické spôsoby hry. Détaché (rytmické obmeny), martelé, legato (s viacerým počtom nôt), spiccato. Diatonické stupnice minimálne v rozsahu do IV. polohy, technické cvičenia a etudy. Tvorba tónu. Prstoklad. Interpretácia. Artikulácia rytmu. Analýza hudobnej skladby. Melodické ozdoby.	- interpretujú stupnice a akordické kadencie s použitím D7, technické cvičenia, etudy a skladby, zamerané na zvyšovanie tempa technických spôsobov hry so zreteľom na - použijú správne sláčik počas hry technických spôsobov so zreteľom na precíznu artikuláciu, - interpretujú v rozsahu minimálne do IV. polohy naučenými technickými spôsobmi v rýchlejšom tempe so zreteľom na zrozumiteľnú artikuláciu, - formujú postavenie ľavej ruky počas plynulých

Dvojhmaty. Vibráto. Osobitý interpretačný prejav. Koncertíno, sonatína. Hra z listu. Transpozícia. Práca s hudobnou témou. Variácie na rytmické modely. Skupinová interpretácia.	výmen do polôh nahor aj nadol so zreteľom na čistú intonáciu a kvalitný tón, - rozlíšia, a následne zahrajú zapísané intervalové vzdialenosti v polohách, - uplatňujú počas hry v polohách prstoklady a hmaty z nácviku stupníc a technických cvičení, - kontrolujú vizuálne a sluchom celkový interpretačný prejav (postoj a súčinnosť rúk počas hry, intonácia a kvalita tónu), - aplikujú na základe porozumenia skladbe všetky doposiaľ nadobudnuté poznatky a zručnosti: dôsledné frázovanie, uplatňovanie širokej dynamickej škály, využívanie rôznych farebných tónových odtieňov, zmeny tempa a ďalšie výrazové prostriedky vyjadrujúce charakter skladby, - precízne artikulujú rytmické úseky s náročnejším kombinovaným rytmom, - samostatne analyzujú primerane náročnú skladbu (určia tóninu, metrum, tempo, frázu, výrazové prostriedky), - zahrajú melodické ozdoby zapísané v notovom zápise, - zahrajú intonačne čisto krátky úsek v dvojhmatoch, - uplatňujú rôzne druhy vibráta podľa charakteru úseku skladby, - vyjadrujú v skladbe vlastné emócie, - analyzujú interpretačné prostriedky v hraných hudobných formách, - pohotovo čítajú noty z notového zápisu pri hre z listu, - transponujú podľa sluchu jednoduché piesne do iných tónin, - aplikujú rytmické kombinácie a poznané technické spôsoby hry pri variáciách na tému, - interpretačné kompetencie aktívne demonštrujú v sólovej alebo skupinovej hre pred publikom.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty : T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Naštudovanie a spoločná interpretácias učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich rozsahu učivadaného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových piesňach. Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), ✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období, ✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, ✓ poznajú sociálnu funkciu hudby, ✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života, ✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, ✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.	Tematické okruhy: 1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia. Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Hra na hudobný nástroj, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Stupnice, technické cvičenia a etudy, prednesové skladby. Medzipolohové výmeny a hra v polohách. Notopis v rozsahu g – f3. Prstoklad a hmatová istota v V. polohe. Tónová a intonačná sebakontrola. Technika hry sláčikom. Technické spôsoby hry. Radové staccato, sautillé. Dvojhmaty, akordická hra. Interpretácia. Vibráto. Samostatné štúdium. Analýza hudobnej skladby. Koncert, sonáta. Štýlová interpretácia. Slovenskí hudobní skladatelia a ich tvorba v minulosti a súčasnosti. Kultúrny život a hudobné dianie mesta alebo regiónu. Hra spamäti. Analýza interpretácie. Transpozícia. Hudobná tvorivosť. Improvizačné prvky pri spoločnom muzicírovaní. Dôsledný nácvik technicky, rytmicky a interpretačne náročných miest, úsekov a fráz etúd a prednesových skladieb určených na absolventské skúšky a koncert.	- uložia prsty ľavej ruky na hmatník bez vzájomnej fixácie, - preukážu zručnosť pri tvorbe spevného husľového tónu - demonštrujú hru na husliach v rozsahu celého hmatníka vo všetkých naučených tóninách, - zahrajú intonačne čisto a s plynulým prechodom do polôh jednooktávovú stupnicu od prvého s druhým prstom do V. polohy na jednej strune, - definujú noty z notového zápisu v rozsahu do V. polohy alebo minimálne interpretovaných hudobných skladieb, - aplikujú vhodný prstoklad v interpretovaných skladbách, - dokážu sa priestorovo orientovať na hmatníku za účelom dosiahnutia intonačne čistých polohových výmen a čistého, kultivovaného tónu vo vyšších polohách, - uplatňujú dĺžku sláčika a tlak na sláčik adekvátny tempu, technickému spôsobu, dynamickej intenzite, použitým hudobno-výrazovým prostriedkom, - aplikujú v hre technické spôsoby détaché, legato, martelé, spiccato, staccato, radové staccato, sautillé, ich kombinácie a rytmické obmeny, - interpretujú skladby s uplatnením dvojhmatov a akordov, - vyjadrujú emocionálny charakter skladby a vlastné pocity vedomým frázovaním, využívaním progresívnej dynamiky, agogiky a

	iných hudobno-výrazových prostriedkov, - použijú vibráto podľa charakteru hraného úseku, - reagujú pohotovo a samostatne na predložený notový materiál, - zahrajú fragment melódie alebo obľúbenú hudobnú skladbu (pieseň) bez notovej predlohy, - aplikujú zásady uvedomelého nácviku skladby pri samostatnom štúdiu, - aplikujú nadobudnuté teoretické poznatky z hudobnej náuky, dejín hudby pri štúdiu skladieb a interpretácii, - definujú charakteristické znaky hudobných foriem koncertu a sonáty alebo iných interpretovaných skladieb, - interpretačne rozlíšia žánre a štýlové osobitosti v hre technických spôsobov a hudobno-výrazových prvkov v sólovej, komornej, súborovej a orchestrálnej hre, - majú prehľad o tvorbe slovenských skladateľov minimálne pre svoj hudobný nástroj, - majú prehľad o hudobných telesách a osobnostiach svojho mesta alebo regiónu, - naštudované skladby interpretujú s klavírnym sprievodom, prípadne s iným harmonickým nástrojom na koncertnom pódiu spamäti, - v rámci sebareflexie dokážu verbálne vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru, - transponujú jednoduché melódie do blízkych tónin podľa sluchu, - aplikujú technické spôsoby hry a výrazové prostriedky pri sólovej improvizácii aj pri spoločnom muzicírovaní, - preukážu teoretické poznatky, technické a interpretačné zručnosti podľa obsahu vzdelávania na I. stupni základného štúdia.

Záverečná skúška:

- jedna molová a jedna durová dvojoktávová stupnica,
- dve etudy rôzneho technického zamerania,

- jedna prednesová skladba alebo jedna časť koncertu.

Študijné zameranie	**HRA NA HUSLE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**4**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú delenie partov v štvorručnej klavírnej hre, ✓ analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú podľa notového zápisu spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ navrhujú a používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom, ✓ zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia s iným žiakom štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učivadaného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola súhry pri komornej hre. Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcii: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách. Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach.

	Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

*Poznámky: Žiaci UP č.4 sú zaraďovaní od 3 ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet komorná hra, hru v súbore/hra v orchestri v danom ročníku neuplatňujeme.

HRA NA DYCHOVÝCH NÁSTROJOCH

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia „A“:

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Správny postoj, držanie nástroja. Základy tvorby tónu. Reberno-bránicové dýchanie, nasadzovanie. Hudobno-teoretické poznatky v súlade s obsahom prípravnej hudobnej výchovy. Hra v rozsahu g1-d1. Rozvíjanie melodicko-rytmického cítenia hravou formou (rytmizácia a melodizácia riekaniek). Hra krátkych rytmických a melodicko-rytmických motívov imitáciou.	✓ zvládajú základné zásady dýchania, ✓ poznajú základy postoja a držania flauty, tvorby tónu, nasadzovania, ✓ vedia správne zostaviť flautu, ✓ zahrajú jednoduchú melódiu (pieseň) podľa sluchu, ✓ zahrajú jednoduchú skladbičku sólo alebo so sprievodom harmonického nástroja z nôt a spamäti.

HRA NA DYCHOVÝCH NÁSTROJOCH

CIELE ŠTUDIJNÝCH ZAMERANÍ

Zvolené študijné zamerania majú poskytovať žiakom základné hudobné vzdelanie v oblasti hry na dychovom nástroji. Vychovávať aktívnych hudobníkov, pre ktorých má byť hudba prostriedkom

kvalitatívnevyššej životnej úrovne (praktický interpret v umeleckej oblasti). Keďže I. a následne II. stupeň základného vzdelávania spravidla ukončuje umelecké vzdelanie žiaka na ZUŠ (ďalšou možnosťou je Štúdium pre dospelých, prípadne štúdium na konzervatóriu), žiak by mal byť vybavený takými hudobnými kompetenciami, ktoré vedú k samostatnosti a uvedomelosti pri technickom nácviku danej skladby a jej interpretácie. Aby sme dosiahli tieto ciele, treba **rozvíjať** najmä:

- základné remeselné zvládnutie hry na nástroji (správne reberno-bránicové dýchanie, tvorba tónu s výraznou dychovou oporou, pevnosť a flexibilita nátisku, intonácia, rytmická a technická istota),
- kvalitu tónu, kultiváciu nasadenia, cit pre stavbu hudobnej fráze, dynamiku a agogiku, o schopnosť súhry s inými hudobnými nástrojmi (komorná hra, hra v orchestri),
- poznať zvukové a farebné možnosti nástroja, jeho technické parametre, poznať princípy ochrany a údržby nástroja, o hru z listu, improvizáciu a transponovanie do iných kľúčov,
- samostatnosť, uvedomelosť pri riešení technickej a obsahovej záležitosti diela,
- hudobnú predstavivosť, fantáziu, hudobnú pamäť, orientáciu v hudobných formách, štýloch a žánroch, o vlastný názor na interpretáciu skladieb rôznych štýlových období a žánrov,
- orientáciu žiaka – absolventa na amatérsku hudobnú prax, alebo ďalšie štúdium na konzervatóriu, vysokej škole umeleckého či

pedagogického zamerania.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní Hra na dychových nástrojoch ovláda základné teoretické poznatky nadobudnuté v predmete hudobná náuka, ktoré primeranou formou k svojmu veku aplikuje v hre na hudobnom nástroij. Počas štúdia nadobudol základné elementárne návyky (hygiena nástroja, správny postoj, držanie nástroja, nasadenie a tvorba tónu, dýchanie). Preukazuje samostatnosť pri nácviku jednoduchších skladieb primerane k svojmu veku. Je schopný zaradiť sa do komorných zoskupení (duá, triá) a zároveň ovláda techniku interpretácie na vekovo primeranej úrovni v súlade so vzdelávacími štandardmi a individuálnymi potrebami žiaka. Úroveň rozvinutosti kompetencií však nie je ukončená, vytvára len základ pre následné stupne vzdelania. Absolvent je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia skupiny študijných zameraní Hra na dychových nástrojoch.

Po absolvovaní druhej časti I. stupňa základného štúdia žiak má zvládnuté základné kompetencie Hry na dychovom nástroji. Využíva a rozširuje správne reberno-bránicové dýchanie, je schopný tvoriť ľahký, intonačne čistý tón s primeranou prstovou a jazykovou technikou s adekvátnym nasadením a ukončením. Pozná základnú výrazovú charakteristiku jednotlivých hudobných období (barok až súčasnosť) a vie ju vyjadriť pri hre, pozná základné hudobné formy i druhy hudobného umenia. Je schopný samostatne naštudovať primeranú hudobnú skladbu, zahrá adekvátnu hudobnú skladbu z listu, v rámci sebareflexie vie vyjadriť svoj názor na vlastný výkon, vlastnú hru. Dokáže zahrať tempovo kontrastné skladby v rámci cyklických skladieb (koncert, sonáta) so sprievodom klavíra či iného harmonického alebo melodického nástroja. Nadobudnuté vedomosti a zručnosti využíva v komornej, súborovej či orchestrálnej hre. Absolvent druhej časti prvého stupňa má primerane rozvinutý umelecký vkus, skladby dokáže adekvátne vnímať a interpretovať na základe doteraz získaných teoretických poznatkov, ktoré vie aj prakticky uplatňovať pri hre. Je schopný pracovať s farbou a kvalitou doteraz získaného tónu. Je pripravený verejne vystupovať, je spôsobilý flexibilne čítať notový zápis a tiež je zdatný v jednoduchej improvizácii. Má schopnosť sebakontroly a koncentrácie pri hre na javisku, či už ide o sólové vystúpenie alebo o jeho súčasť v sekcii orchestra, súboru atď.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

Žiaci po ukončení 1. roku prípravného štúdia „A“:

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Správny postoj, držanie nástroja. Základy tvorby tónu. Reberno-bránicové dýchanie, nasadzovanie. Hudobno-teoretické poznatky v súlade s obsahom prípravnej hudobnej výchovy. Hra v rozsahu g1-d1. Rozvíjanie melodicko-rytmického cítenia hravou formou (rytmizácia a melodizácia riekaniek). Hra krátkych rytmických a melodicko-rytmických motívov imitáciou.	✓ zvládajú základné zásady dýchania, ✓ poznajú základy postoja a držania flauty, tvorby tónu, nasadzovania, ✓ vedia správne zostaviť flautu, ✓ zahrajú jednoduchú melódiu (pieseň) podľa sluchu, ✓ zahrajú jednoduchú skladbičku sólo alebo so sprievodom harmonického nástroja z nôt a spamäti.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia:

- 2 skladby rozličného charakteru primeranej náročnosti

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie reberno-bráničné, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie hmatového záberu do ambitu c1 – a 2 . Hra v celých, polových, štvrťových a osminových hodnotách.	- poznajú nástroj, zvládajú zloženie a rozloženie nástroja a základnú údržbu nástroja, - majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania),

Hra tenuto a legato. Správne nasadenie tónu. Artikulácia - ukončovanie fráz. Stupnice C, G, D, F, a malý rozklad akordu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia podľa sluchu. Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou. Transpozícia motívov podľa sluchu. Rytmická a intonačná sebakontrola žiaka	- v rámci artikulácie ovládajú hru tenuto a legato, - rozlišujú hru piano a forte, - zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, - interpretujú jednoduché piesne a krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

- ✓ intonujú jednoduché durové a molové melódie,
- ✓ interpretujú základné metrické hodnoty s rozoznaním prízvučnej doby,
- ✓ vytvárajú sprievod k jednoduchým piesňam na detských melodicko-rytmických nástrojoch,

✓ vytvárajú rytmické a rytmicko-melodické útvary s použitím páru šestnástinových, osminových nôt, štvrťovej, štvrťovej s bodkou, polovej, polovej s bodkou, celej noty a pomlčky v štvorštvrťových a osminových taktoch a s udávaním základného metra.

Obsahový štandard

Jednohlasné melódie a piesne bez náročných skokov.

Rytmické a rytmicko-melodické hry.

Základné metrické hodnoty dvojdobého a trojdobého taktu s rozlišovaním prízvučnej a neprízvučnej doby, ich kombinácie a spájanie s pohybom (napr. pochod, valčík), taktovanie dvojdobého a trojdobého taktu.

Vokálno-inštrumentálne, hudobno-pohybové a hudobno-dramatické hry.

PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard

✓ vnímajú krátke hudobné ukážky a hudobné rozprávky a verbálne vyjadria zážitok z nich,

✓ rozlišujú charakter dur a mol,

✓ zapisujú krátke rytmické motívy, vytvárajú rytmické ozveny, rytmicko-melodické dialógy, rytmizujú a melodizujú riekanky a detské texty,

✓ transponujú melodické motívy na chromatickej

Obsahový štandard

Sústredené počúvanie krátkych skladbičiek rôzneho charakteru, hudobných rozprávok, verbalizácia zážitku, určenie nálady.

Identifikácia použitých výrazových prostriedkov hudby na základe ich počúvania (pohyb melódie, dynamika, tempo, metrum, durový a molový charakter skladby, tónina).

zvonkohre alebo klavíri (akordeóne).

Rytmicko-melodické cvičenia a hry s následným prevedením do znakovej podoby.

Transpozícia.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ ovládajú notopis husľového kľúča (c^1 -g^2), ✓ ovládajú notopis basového kľúča (c -c^1), ✓ rozpoznajú stupnicu dur a mol, ✓ poznajú trojzvuk, ✓ ovládajú základnú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Notová osnova, takt, taktová čiara, opakovacie znamienko. Noty c -$g^{2.}$, posuvky. Durový a molový trojzvuk, celý tón a poltón. 2/4, 3/4, 4/4, 3/8,4/8 takt. Stupnica, legato, staccato. Dynamické značky - p, mf, f, crescendo, decrescendo. Tempové značenie - moderato, allegro. Abreviatúry - prima volta, seconda volta, opakovacie znamienko.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonové štandardy**
Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania. Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej technike. Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambit v rozsahu od c1 – po c3 . Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Rozvoj melodicko-rytmického cítenia. Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Rozširovanie dynamickej škály piano – forte podľa individuálnych schopnosti žiaka. Hra motívov a melodických fráz podľa sluchu. Hra spamäti. Jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v	- ovládajú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu, - pracujú na správnych návykoch pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), - interpretujú jednoduché rytmické útvary - hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrťové, osminové noty a pomlčky), - používajú nové hodnoty nôt – štvrťová nota s bodkou, polová nota s bodkou, v rámci základných metrických predpisov (2/4,3/4,4/4), - rozpoznávajú nové hudobné tvary 3/8 metre a alla breve, - ovládajú hru stupníc dur a mol do 2

komornom zoskupení.	predznamenaní, - zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute, legate, - rozlišujú širšiu dynamickú škálu piano - forte podľa individuálnych schopností žiaka, - hrajú jednoduché piesne v miernejších tempách, - zahrajú jednoduchú pieseň spamäti, - hrajú jednoduché skladby so sprievodom klavíra, príp. v komornom zoskupení.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***2. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlišujú jednohlasný spev od viachlasného spevu, realizujú kánonický spev, ✓ intonujú melodické motívy, durový a molový kvintakord, príp. s pridanou oktávou, ✓ vnímajú krátke skladby a reagujú na ne vlastnou činnosťou, ✓ ovládajú rytmické členenie a základné taktovacie schémy, ✓ identifikujú metrum skladby a určia príp. rytmické zvláštnosti, ✓ transponujú melodické motívy na chromatickej zvonkohre alebo klavíri (akordeóne), ✓ rozlišujú sluchom intervalové kroky, durový a molový charakter tóniny, durové a molové kvintakordy, ✓ rozlišujú zvukovo kontrastné nástroje, ovládajú delenie do skupín.	Interpretácia jednohlasných melódií a piesní bez náročných skokov so sprievodom, jednoduchý dvojhlas a kánon. Intonácia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia a verbalizácia zážitku (hudobný príbeh, záhady hudby). Komplementárne vokálne a inštrumentálne činnosti do skladieb alebo ich úryvkov. Rytmizácia a melodizácia detských veršov, vlastných textov s použitím trioly, synkopy, bodkovaného rytmu, predtaktia. Transpozícia. Intervaly, kvintakord a obraty - identifikácia. Zvukovo kontrastné nástroje a ich zvuková charakteristika (farba), tiež ľudské hlasy.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v durových a molových	Orientácia v durových stupniciach do 3 # a 2b.

stupniciach do 3# a 2b, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu.	Dynamické označenia pp, ff. tempové označenia allegretto, adagio, fermata, ligatúra, ritardando, accelerando, predtaktie, synkopa, triola.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***3./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonové štandardy**
Hygiena nástroja. Základné návyky pri hre na nástroj. Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky. Rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato. Základy ornamentiky. Rozširovanie tónového ambitu v rozsahu c1 – d 3 . Stupnice dur a mol do 3 predznamenaní. Čistota spojov. Rozvíjanie schopnosti hry z listu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Zvládnutie sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období. Rozpoznávanie intervalov sluchom. Rozlišovanie jednotlivých tém v ľudových piesňach a malých piesňových formách. Transpozícia ľudových piesní podľa sluchu. Hra v rámci párnych a nepárnych štvrťových a osminových taktov s dôrazom na správne metrické cítenie a prízvuky.	- praktizujú zloženie a rozloženie nástroja, základnú údržbu, - ovládajú správne základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, základy reberno-bránicového dýchania), - ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, používajú základnú ornamentiku, - hrajú v rozsahu c1 - d 3 , - ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, - zahrajú akordy T5 ,D7 ,zm7 tenuto, legato, - pri technických cvičeniach dbajú na čistotu spojov v pomalších aj rýchlejších tempách, - ovládajú základné rytmické útvary - hra v základných rytmických hodnotách (celé, polové, štvrťové, osminové noty a pomlčky), - používajú novú rytmickú hodnotu – šestnástinovú notu aj pomlčku v rámci základných metrických predpisov (2/4, 3/4, 4/4), - používajú nové rytmické prvky -

	synkopa, bodkovaný rytmus (hra v polových, štvrťových, osminových notách a pomlčkách), - dodržujú vedenie jednoduchej melodickej línie - frázovanie, - pri melodických frázach používajú správnu dychovú techniku, - rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozlišujú part primo a secondo, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom jednoduché štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ tvoria základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninach, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: Ta D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania,	Základné princípy kolektívneho muzicírovania – súhra, výchova k pohotovosti, zosúladenie spoločných činnosti - nástupy, hudobno-výrazové prostriedky. Delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii. Počúvanie sa navzájom pri štvorručnej klavírnej hre. Interpretácia jednoduchých štvorručných skladieb podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom. Základy návykov komornej hry. Interpretácia skladieb komornej hry primeranej náročnosti spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T a D v durových tóninach. Aplikácia základných harmonických funkcií: T a D

✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú jednoduché skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	vo forme gajdošskej kvinty pri sprievode ľudových piesní.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***3. / prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy, ✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia. Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**

Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
Dotváranie hry výrazovými prostriedkami: rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato). Zdokonaľovanie hráčskej techniky (prstová, dychová technika). Hmatový ambit v rozsahu od c1 – po es3 . Zdokonaľovanie hry melodických ozdôb (príraz zhora, príraz zdola, nátril, mordent, trilok). Obohatenie techniky hry o škálu pomocných hmatov. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5 aj D7 a zm7. Základné dynamické rozdiely s prihliadnutím na intonáciu. Upevňovanie rytmického cítenia rozlišovaním párneho a nepárneho metra a akcentov. Tvorba kultivovaného plného a čistého tónu. Rozlišovanie výrazových prostriedkov hudby pri hre prednesov rôznych štýlových období.	- ovládajú rôzne spôsoby artikulácie tenuto, legato, staccato, portamento, - používajú nový prvok z oblasti metrorytmiky – ligatúra, - využívajú hmatový ambit v rozsahu od c1 – po es3 , - v rámci technických cvičení a jednoduchých barokových skladieb začínajú využívať melodické ozdoby /príraz zhora, príraz zdola, nátryl, mordent, trylok/, pomocné hmaty, - ovládajú hru stupníc dur a mol do 4 predznamenaní, - zahrajú akordy T5 ,D7 ,zm7 + obraty v tenute, legate, staccate, - rozlišujú základné dynamické rozdiely piano, mezzoforte, forte s prihliadnutím na intonáciu, - poznajú jednoduché piesňové formy, vedia rozlíšiť jednotlivé témy (vhodná je hra ľudových piesní), - hrajú v rámci štvrťových a osminových taktov s prihliadnutím na správne metrické cítenie (pochopenie prízvuku na ťažkej dobe), - zahrajú náročnejšiu skladbu so sprievodom klavíra alebo v komornom zoskupení

Záverečná skúška:

- 1 etuda, alebo cvičenie,
- 1 prednesová skladba.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**

Číslo UP	**5**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú part primo a secondo, ✓ kontrolujú sa sluchovo pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ reprodukujú podľa sluchu spoločne s učiteľom jednoduché melódie unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby podľa notového zápisu, ✓ reprodukujú part primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T,S a D v durových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T,S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty, ✓ aplikujú základy návykov kolektívneho muzicírovania, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom.	Princípy kolektívneho muzicírovania. Party primo a secondo, ich význam v skladbe. Základy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Hra jednoduchej melódie podľa sluchu unisono v rovnom pohybe dvoma rukami na tému ľudovej piesne. Naštudovanie a interpretácia spolu s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo so zreteľom na primeranú náročnosť partu v klavírnych skladbách. Aplikácia základných hudobno-výrazových prostriedkov pri interpretácii rôznych štvorručných klavírnych skladieb. Rozvoj sluchovej kontroly pri komornej hre. Interpretácia jednoduchých skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Aplikácia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní v forme gajdošskej kvinty alebo celého kvintakordu.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***4./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrujú svoje kompetencie pri rozvíjaní hudobnej pamäte, intonačnej schopnosti a sluchovej predstavivosti intonáciou a zápisom motívov, ✓ aplikujú teoretické poznatky z oblasti intervalov pri ich intonovaní, ✓ sprevádzajú piesne základnými tónmi hlavných harmonických funkcií, ✓ ovládajú striedanie pravidelného a nepravidelného rytmu, ✓ demonštrujú získané kompetencie pri rytmických viachlasoch v skupinách pohybom alebo melodicko-rytmickými nástrojmi, zostavujú vlastné rytmické cvičenia, ✓ orientujú sa v tematickom okruhu Pieseň a tanec s prihliadnutím na rôzne štýlové obdobia, ✓ rozoznávajú ľudové a umelé piesne a poznajú ich sociálnu funkciu.	Durové a molové melódie, základné intervaly, durové a molové kvintakordy a ich obraty. Aplikovanie intonačných a rytmických postupov v sluchovej analýze: rozlišovanie durových alebo molových charakterov piesní a skladieb, základných intervalov, durových a molových kvintakordov a ich obratov. Rytmický dvojhlas alebo trojhlas (rytmy tancov). Krátke melodicko-rytmické tvary a ich logické kombinácie vo vzťahu k mimohudobnej predstave - elementárna kompozícia. Hlavné harmonické funkcie v sprievode k jednoduchým diatonickým melódiám, hlavné harmonické funkcie ako zdroj určitého napätia a ukľudnenia v hudbe. Ľudová a umelá pieseň, ľudový a spoločenský tanec. Analýza malých foriem z tematického okruhu Pieseň a tanec na základe ukážok rôznych štýlových období.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ určujú intervaly, kvintakord dur, mol, zväčšený, zmenšený, ✓ ovládajú stupnice dur, mol, lydická, ✓ určujú základné melodické ozdoby, ✓ rozlišujú základný harmonický priestor.	Intervaly, kvintakordy a ich obraty. Stupnice durové a molové - princíp kvintového a kvartového kruhu. Zväčšená kvarta, resp. zmenšená kvinta, lydická stupnica. Melodické ozdoby. Hlavné harmonické funkcie.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard

Upevňovanie základných návykov a zručnosti (dýchanie rebernobránicové, držanie nástroja, postoj, tvorba kultivovaného plného a čistého tónu). Preorientovanie žiaka na hmatovú orientáciu altovej zobcovej flauty. Rozsah hmatového záberu chromaticky od f1 – es3 . Hra na podklade všetkých základných rytmických hodnôt (celá, polová, štvrťová, osminová, šestnástinová nota aj pomlčka, bodka pri note. Upevňovanie metro - rytmického cítenia. Hra tenuto a legato. Artikulácia - ukončovanie fráz. Tónový rozsah f1 – es3 . Stupnice C, G, D, F, a, e, h, malý rozklad akordu. Čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Hra krátkych melodicko-rytmických motívov imitáciou. Hra jednoduchých duet, trií. Rytmická sebakontrola žiaka pri hre bodkovaného a synkopického rytmu.	- majú osvojené základné návyky pri hre na nástroji (postoj, držanie nástroja, reberno-bránicové dýchanie - vzhľadom na prechod na väčší typ nástroja – altovú zobcovú flautu, - majú zvládnuté preorientovanie sa na altový nástroj in F (žiaci, ktorí nespĺňajú fyziologické predpoklady na tento typ nástroja pokračujú, v štúdiu hry na sopránovej alebo sopraninovej flaute, - ovládajú hru stupníc dur a mol do 2 predznamenaní, - zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute, legate, - zahrajú jednoduché piesne, alebo krátke prednesové skladby so sprievodom klavíra, príp. duetá.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ rozumejú základným princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú a rozpoznajú part primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ definujú a chápu úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri, ✓ interpretujú part primo a secondo v štvorručných skladbách zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových tóninách, ✓ používajú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, v 3/4 a 2/4 taktoch, ✓ počúvajú sa pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu –ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Možnosti použitia hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu v 3/4 a 2/4 taktoch. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia - skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Rozvoj kompetencií, získaných v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základné harmonické funkcie: T, S a D v durových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode ľudových piesní vo forme gajdošskej kvinty s použitím rôznych rytmických štruktúr alebo celého kvintakordu. Sprievod spevákov alebo melodických nástrojov podľa notového zápisu v rozsahu získaných kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***1./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**

Číslo UP	**5**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ verbalizujú zážitok z hudby, ✓ identifikujú použité výrazové prostriedky hudby a ich zmeny (tváre a dráma hudby), ✓ rozlišujú dynamiku, tempo a agogiku interpretovaných a počúvaných skladieb, ✓ rozpoznávajú v počúvaných skladbách charakteristické znaky jednotlivých štýlových období (barok, klasicizmus, romantizmus, impresionizmus), populárna hudba, ✓ rozpoznávajú všetky intervaly v rámci oktávy vrátane sexty a septimy, kvintakordy aj v obratoch, diatonické tóniny a cirkevné mody (lydická, mixolydická), celotónová, príp. dórska, ✓ vypracujú referát alebo vytvoria 1 kolektívny tematický celok podľa výberu žiakov.	Tematické okruhy: Ľudský hlas a jeho uplatnenie v tvorbe skladateľov, inštrumentálna hudba so zreteľným, ľahko identifikovateľným programom). Od baroka ku klasicizmu a romantizmu. Gotika (informatívne), renesancia (informatívne), impresionizmus v hudbe. Vývoj populárnej hudby. Rozšírenie sluchovej orientácie v časopriestore hudby (intervaly, akordy, stupnice, dynamika, agogika, frázovanie). Hudobno-dramatický projekt alebo referát na vybranú tému.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú kvintakordy a ich obraty: durový, molový, zväčšený, zmenšený, ✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu,	Kvintakord zväčšený, zmenšený modalita, tónina, modulácia, stupnica celotónová, chromatická a pentatonická. Pieseň, opera, opereta, muzikál, melodráma, pieseň bez slov, šansón, populárne piesne súčasnosti, gregoriánsky chorál, homofónia, polyfónia, a capella, kantáta, oratórium, omša.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania. Práca na zdokonaľovaní kvality tónu a prstovej techniky. Práca na zdokonaľovaní palcovej techniky pri hre tónov vo vyšších registroch. Rôzne spôsoby artikulácie (tenuto, legato, staccato). Hmatový ambit v rozsahu od f1 – po g3 . Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Hra stupníc do 3 predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická), malý rozklad akordu so zavedením rozloženého T5 .V oblasti výrazu práca na tvorivej samostatnosti žiaka s využívaním výrazových prostriedkov. Pestovanie estetického cítenia (tvorba kultivovaného plného a čistého tónu).	- praktizujú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, - zahrajú akordy T5 s rozloženým T5 v tenute, legate, - ovládajú nástroj hmatovo aj rytmicky, - zahrajú jednoduché prevažne barokové skladby (vzhľadom na typ nástroja) v miernejších tempách so sprievodom klavíra, prípadne v komornom zoskupení.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetlia význam partu primo a secondo, ✓ analyzujú part primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ chápu úlohu partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ počúvajú sa pri štvorručnej klavírnej hre, ✓ chápu princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spolu s učiteľom part primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave	Princípy kolektívneho muzicírovania. Part primo a secondo. Rozbor partu primo a secondo v študovanej skladbe. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly pri štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb.

skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spolu s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú striedavo part primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vyjadrujú v štvorručnej interpretácii charakter skladby pomocou hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ aplikujú základné harmonické funkcie: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ vedia sa počúvať pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom, ✓ aplikujú kompetencie, získané v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov.	Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Spoločná interpretácia s iným žiakom - štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a interpretácia partu primo a secondo v štvorručných skladbách, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Použitie v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazových prostriedkov, zodpovedajúcich rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Tvorba sprievodu s použitím T, S a D vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych rytmických formách v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8 taktoch. Interpretácia skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***2./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hudobná náuka**

INTERPRETAČNÉ A PERCEPČNÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reprodukujú jednoduchý rytmicko-melodický útvar, ✓ ovládajú dvojhlasný spev a spev v kánone, ✓ analyzujú súčasne znejúce dve alebo tri melodické pásma, resp. dve pásma so sprievodom, ✓ transponujú tóny a úryvky melódií zo vzdialenejších oktáv do svojej hlasovej polohy,	Interpretácia detských ľudových a umelých piesní aj s klavírnym sprievodom. Intonácia intervalov: veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta, veľká a malá sekunda ako paralela celého tónu a poltónu. Transpozícia.

✓ rozlišujú piesne a skladby podľa obsahu a určia primerané výrazové prostriedky, ✓ vytvárajú vlastné melodicko-rytmické tvary zhudobňovaním vybraného textu s ostinátnym rytmicko-harmonickým sprievodom improvizačného charakteru, ✓ aktívne využívajú melodickú, rytmickú, metrickú, tempovú a tonálnu predstavivosť a hudobnú pamäť pri počúvaní a kolektívnych činnostiach.	Počúvanie skladieb, aktívna percepcia. Ľudové piesne s rôznym obsahom a funkciou (svadobné, žatevné, uspávanky, vojenské atď.), delenie podľa regiónu. Durový a molový charakter piesní a skladieb, veľká a malá tercia, čistá kvinta a kvarta.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozoznávajú intervaly, poznajú princípy ich tvorenia, ✓ ovládajú stupnice do štyroch predznamenaní, ✓ ovládajú terminológiu podľa obsahového štandardu, ✓ rozlišujú nástroje a nástrojové skupiny orchestra.	Pomenovanie stupňov v stupnici: prima - oktáva a ich kvalita. Durové a molové stupnice do 4# a 4bé, rovnomenné a paralelné. Predtaktie, kánon, jednodielna, dvojdielna a trojdielna malá piesňová forma. stupnice. Nástrojové skupiny v symfonickom orchestri, komorný orchester, komorné telesá.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na nástroji, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja - tenorový nástroj in C. Pri prechode na tenorový nástroj preorientovania žiaka na hmatovú orientáciu tenorovej zobcovej flauty. Rozvíjanie schopností v oblasti agogiky. Využívanie ornamentiky. Rozširovanie hmatového záberu v rozsahu f1 - as3 . Rozvíjanie schopnosti hry z listu hrou jednoduchých skladieb alebo hrou jednoduchých duet.	- ovládajú hru stupníc dur a mol do 3 predznamenaní, - dokážu zahrať stupnice dur a mol (harmonickú aj melodickú) do 3 predznamenaní, - zahrajú akordy T5 , D7 ,zm7 s rozloženým T5 a D7 ,zm7 v tenute, legate, - zahrajú náročnejšie skladby v rýchlejších tempách so sprievodom klavíra, alebo v komornom zoskupení (duo, trio, kvarteto .....).

Pohotovejšie čítanie notového zápisu a aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Hra stupníc do 3 predznamenaní durové aj molové (harmonická, melodická) T5 ,D7 ,zm7 s rozloženým T5 ,D7 ,zm7 v tenute, legate. Zvládnutie náročnejších sólových aj komorných skladieb rôznych štýlových období. Pestovanie estetického cítenia (zvuková predstava plného a čistého tónu). Zdokonaľovanie rytmickej súhry a intonácie pri komornej hre / duo, trio, kvarteto/ v kombinácii s inými hudobnými nástrojmi.	

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb v štvorručnej klavírnej hre, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ interpretujú spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie a ich obraty	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Rozvoj sluchovej kontroly v štvorručnej klavírnej hre. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Naštudovanie a spoločná interpretácias učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu - ľudová pieseň v úprave skladateľa, zodpovedajúca úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Naštudovanie a spoločná interpretácia štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem s iným žiakom podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Používanie hudobno-výrazových prostriedkov pri štvorručnej interpretácii skladieb, zodpovedajúcich

: T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordu, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ zdokonaľujú kompetencie v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb s sólistom, ✓ vytvoria harmonické funkcie T, S a D v durových a molových tóninách, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom.	rozsahu učiva daného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola pri komornej hre. Interpretácia skladieb komornej hry spoločne so spevom alebo iným melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcií: T, S a D v durových a molových tóninách. Použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní v forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách rozkladu akordov v 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 6/8 taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových piesňach. Rozvoj kompetencií v oblasti klavírneho sprievodu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Základy návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***3./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hudobná náuka**

PERCEPČNÉ A TVORIVÉ ČINNOSTI

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ identifikujú celkový výraz, tonalitu, melodiku a základný harmonický pôdorys skladby (percepčná analýza skladby), ✓ rozpoznávajú typické znaky štýlových období, ✓ usporadúvajú jednotlivé hudobné štýly chronologicky, ✓ poznajú sociálnu funkciu hudby, ✓ identifikujú významné osobnosti hudobného života, ✓ ovládajú prehľad súborov a telies interpretačného umenia, ✓ vytvoria prezentáciu (alebo referát, esej, scenár, úvodné slovo ku koncertu a pod.) na vybranú tému individuálne alebo v skupine.	Tematické okruhy: 1. Dejiny hudby - periodizácia, význam hudby v živote človeka v minulosti a súčasnosti. 2. Hudobný život okolo nás, sociálna funkcia hudby. Typické znaky jednotlivých období počúvaných skladieb. Harmonické cítenie nadväzne na 2. ročník aj sledovaním zmien jedného alebo dvoch tónov v súzvukoch - rozvíjanie. Komplexná melodická a harmonická orientácia v skladbe analýzou krátkych skladbičiek alebo úryvkov z obdobia klasicizmu a raného romantizmu. Paralely medzi hudbou a inými druhmi umenia.

	Prieniky medzi hudobnými druhmi a žánrami.

HUDOBNO-NÁUKOVÉ POJMY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ orientujú sa v terminológii podľa obsahového štandardu.	Motív, téma, hudobné predvetie a závetie, hudobná veta, coda. Modálna hudba, tonálna hudba, atonálna hudba. Dominantný septakord, akordické značky a ich význam v hudbe. Periodizácia dejín hudby. Doplnenie o: renesancia, neofolklorizmus. Rôznorodosť smerov, druhov a žánrov v hudbe 20. a 21. storočia.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Hra na hudobný nástroj, hra z listu**

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prehlbovanie a fixovanie reberno-bránicového dýchania vzhľadom na možnosť prechodu na väčší typ nástroja - basový nástroj. Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k schopnosti hrať basso continuo (generálbas). Pri prechode na basový nástroj viesť žiaka k správnemu držaniu nástroja a postavenie rúk a prstov, vzhľadom na prechodu na väčší typ nástroja. Používanie rôznych spôsobov artikulácie (tenuto, legato, portamento, staccato, rôzne spôsoby nasadenia tónu jazykom (mäkké, tvrdé nasadenie). Riešenie technických problémov podriadiť hudobnému výrazu a interpretácii skladby.	- ovládajú správne držanie nástroja a postavenie rúk a prstov, - majú osvojenú hru stupníc z hľadiska tempa (durové a molové - harmonické aj melodické) do 4 predznamenaní, - vedia zahrať akordy T5 ,D7 ,zm7 s obratmi T5 a D7 ,zm7 v tenute, legate, staccate v celom rozsahu nástroja, - dokážu sa zapojiť do komornej alebo súborovej hry, - vedia zahrať technicky náročnejšiu aj rozsahovo dlhšiu skladbu, - vedia kriticky zhodnotiť vlastný výkon a výkony iných.

Hmatový ambit v celom rozsahu od f1 - po as3 . Obohatenie hry o nové melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note s bodkou). Aplikácia teoretických poznatkov, nadobudnutých v predmete hudobná náuka primerane k špecifikám nástroja. Melodické ozdoby (skupinový príraz, odraz, obal, obal na note s bodkou). Stupnice do 4 predznamenaní dur aj mol (harmonický aj melodický variant) s rozložením T5 aj D7 a zm7. Hra zložitejších rytmických motívov. Melodické a technické cvičenia zamerané na problematiku vyskytujúcu sa v prednesových skladbách. Prednesové skladby s prihliadnutím na možnosti aj schopnosti žiaka, ktoré mu umožnia úspešne prezentovať sa na absolventskom koncerte	

Záverečná skúška:

- 2 stupnice - 1 durová, 1 molová,
- 2 etudy rozličného charakteru,
- 2 prednesové skladby rozličného charakteru.

Študijné zameranie	**HRA NA SOPRÁNOVEJ FLAUTE**
Ročník	***4./ druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**5**
Predmet	**Komorná hra***

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ rozumejú princípom kolektívneho muzicírovania, ✓ definujú delenie partov v štvorručnej klavírnej hre, ✓ analyzujú úlohu a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb, ✓ aplikujú princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb, ✓ interpretujú spoločne s učiteľom part primo alebo secondo podľa notového zápisu – ľudové piesne v úprave skladateľa zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri,	Princípy kolektívneho muzicírovania. Delenie partov v štvorručnej klavírnej hre. Úloha a význam partu primo a secondo v študovanej skladbe. Sluchová kontrola pri interpretácii štvorručných klavírnych skladieb. Princípy súhry, pohotovosti pri interpretácii štvorručných skladieb. Spoločná interpretácia s učiteľom partu primo alebo secondo podľa notového zápisu - ľudové piesne v úprave skladateľa, zodpovedajúce úrovni náročnosti

✓ interpretujú podľa notového zápisu spoločne s iným žiakom štvorručné skladby rôznych hudobných foriem, zodpovedajúce úrovni náročnosti daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ navrhujú a používajú v štvorručnej interpretácii hudobno-výrazové prostriedky zodpovedajúce rozsahu učiva daného ročníka predmetu Hra na klavíri, ✓ vytvárajú základné harmonické funkcie: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách, ✓ navrhujú rozmiestnenie a použitie základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch, ✓ transponujú jednoduchý harmonický sprievod (T, S, D) v ľudových piesňach a v jednoduchých umelých piesňach, ✓ kontrolujú sluchové vnímanie skladieb pri komornej hre, ✓ interpretujú skladby komornej hry spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom, ✓ zdokonaľujú návyky v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov, ✓ aplikujú návyky samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.	daného ročníka predmetu hra na klavíri. Interpretácia s iným žiakom štvorručných skladieb rôznych hudobných foriem podľa notového zápisu, zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka predmetu hra na klavíri. Hudobno-výrazové prostriedky, zodpovedajúce rozsahu učivadaného ročníka predmetu hra na klavíri. Sluchová kontrola súhry pri komornej hre. Naštudovanie a interpretácia rozmanitých skladieb komornej hry podľa notového zápisu spoločne so sólovým spevom alebo iným sólovým melodickým nástrojom. Tvorba základných harmonických funkcii: T, S a D a ich obraty v durových a molových tóninách. Možnosti použitia základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho obratov v rôznych formách arpeggio v rôznych taktoch. Transpozícia jednoduchého harmonického sprievodu (T, S, D) v ľudových a jednoduchých umelých piesňach. Rozvoj návykov v oblasti klavírneho sprievodu podľa notového zápisu pri sprevádzaní spevákov alebo melodických nástrojov. Rozvoj návykov samostatnej práce pri naštudovaní skladieb so sólistom.

*Poznámky: Žiaci UP č. sú zaraďovaní od 3. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania na predmet komorná hra, hru v súbore/hra v orchestri v danom ročníku neuplatňujeme.

HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hudba, ako súčasť života, sprevádza človeka celým jeho vývojom. Bicie nástroje stáli na samom počiatku jej vzniku a sú pevnou súčasťou hudobnej kultúry. V minulom storočí dosiahli vo svojom postavení v rodine hudobných nástrojov výraznú emancipáciu. Široký inštrumentár bicích nástrojov má v súčasnosti významné postavenie vo sfére tzv. artificiálnej i nonartificiálnej hudby. O štúdium hry na bicích nástrojoch je v súčasnosti popri štúdiu hry na gitare a klávesových nástrojoch najväčší záujem.

Zámerom študijného zamerania Hra na bicích nástrojoch, ako samostatného hlavného predmetu, je komplexný hudobný rozvoj žiakov prostredníctvom inštrumentára a hudobnej literatúry bicích nástrojov. Z tohto dôvodu sa stáva hra na melodických bicích nástrojoch povinnou súčasťou prvej a druhej časti prvého stupňa základného štúdia /ISCED 1B a ISCED 2B/. Zavedenie hry na melodických bicích nástrojoch

umožňuje vychádzať v ústrety spontánnemu záujmu detí predškolského a raného školského veku o hru na bicích nástrojoch a zároveň im zabezpečiť komplexný hudobný rozvoj. Na úrovni druhého stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých je hra na melodických bicích nástrojoch nepovinná. Pre výnimočne nadaných žiakov a uchádzačov o štúdium na konzervatóriu je určené štúdium rozšíreného vyučovania ISCED 2B, kde je hre na melodických bicích nástrojoch určený ešte širší priestor.

Základný obsah vzdelávania predmetu tak tvoria okrem hry na malom bubne a bicej súprave i hra na melodických bicích nástrojoch a perkusiách. Pre účely elementárnej výučby hry na melodických bicích nástrojoch na úrovni prvej časti prvého stupňa základného štúdia postačujú aj finančne nenákladné zvonkohry, ktoré sa používajú pri vyučovaní hudobnej náuky. Pre štúdium druhej časti prvého stupňa základného štúdia ISCED 2B je nutné rozšíriť inštrumentár predmetu o xylofón, vibrafón alebo marimbu.

CIELE VZDELÁVANIA

Hlavným cieľom vyučovania je:

- rozvíjať u žiaka rytmickú presnosť, koordináciu a pohybovú zdatnosť pri hre na bicích nástrojoch,
- podporovať hudobnú predstavivosť, vnímanie formy, tempa, dynamiky a farebnosti zvuku,
- viesť žiaka k pochopeniu hudobného štýlu a interpretácie v rôznych žánroch,
- rozvíjať schopnosť spolupráce v komornej a orchestrálnej hre,
- rozvíjať hudobné myslenie a improvizačné schopnosti,
- formovať estetické cítenie, disciplínu a zodpovednosť pri umeleckej činnosti.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent študijného zamerania **hra na bicích nástrojoch**:

- ovláda základné technické a umelecké princípy hry na vybraných bicích nástrojoch,
- samostatne interpretuje primerane náročný repertoár,
- je schopný čítať notový zápis pre bicie nástroje a hrať podľa neho,
- je schopný spolupráce v komornom súbore, orchestri alebo inej hudobnej skupine,
- má rozvinuté rytmické cítenie, koordináciu a hudobný sluch,
- rozumie základným hudobno-teoretickým pojmom a dokáže ich uplatniť v praxi,
- má vytvorený pozitívny vzťah k umeleckým hodnotám a hudobnej kultúre.

4. Organizácia a forma štúdia

Vyučovanie prebieha prevažne individuálne (1 žiak – 1 učiteľ) a v niektorých predmetoch skupinovo (napr. komorná hra, súborová hra, orchester, hudobná náuka).
Štúdium sa realizuje v dvoch stupňoch:

- **I. stupeň základného štúdia**

dĺžka štúdia: 8 rokov (4 roky primárne + 4 roky nižšie sekundárne vzdelávanie), určené
pre žiakov spravidla od 6 rokov veku,
ukončené záverečnou skúškou a vystúpením žiaka.

- **II. stupeň základného štúdia**

dĺžka štúdia: 4 roky,
nadväzuje na úspešné ukončenie I. stupňa, pre
žiakov spravidla od 14 rokov veku,
ukončené záverečnou skúškou a verejným vystúpením.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1 B):

- ✓ dôkladne ovláda názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a s istotou ovláda základy správnych hráčskych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek,
- ✓ ovláda základy správneho používania hracieho aparátu: vyrovnané hranie striedavých, opakovaných a zdvojených úderov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením p - mf – f,
- ✓ dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov zamerania,
- ✓ úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia vytvára základ pre ďalší stupeň vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2 B):

- ✓ ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov a ovláda základy ladenia používaných nástrojov;
- ✓ má správne hráčske návyky a základy správneho používania hracieho aparátu: uvoľnený postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, vyrovnané hranie striedavých, opakovaných, zdvojených úderov a virblov v pomalom, strednom a rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením pp - p - mp - mf - f - ff;
- ✓ dokáže aktívne pôsobiť v hudobných zoskupeniach ako hráč sólového partu i ako sprievodný hráč,
- ✓ svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj.

Absolvent II. stupňa základného štúdia:

- ✓ ovláda názvoslovie, delenie a žánrové využitie inštrumentára bicích nástrojov;
- ✓ ovláda zvukovo-farebné možnosti hry na malom bubne, perkusiách, bicej súprave a základy ladenia používaných nástrojov;
- ✓ ovláda základy správnych návykov a základy správneho používania hracieho aparátu: sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, hra zápästím a prstami, zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov, tlakové vírenie, s dynamickým rozlíšením pp-p-mp-mf-f-ff.

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	1./prvá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	Výkonový štandard
• Nástrojové a technické kompetencie • Základy hry na malom bubne: • Správny postoj, sedenie, držanie paličiek, postavenie rúk. • Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov. • Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových nôt a pomlčiek a hra šestnástinových nôt. • Hra polovej noty s bodkou. • Hra v 4/4, 3/4, 2/4, a 3/8 takte. • Základy hry na bicej súprave:	**Žiak ovláda/vie :** **I.polrok** • ovládajú názvoslovie inštrumentára predmetu ktorý používajú: bicia súprava, malý bubon, veľký bubon, tomy, hi-hat, tamburína, rolničky, triangel, zvonkohra, prípadne metalofón, • majú osvojené základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, • majú osvojené základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo vyrovnané striedavé údery, jednoduchú a elementárnu kombinovanú koordináciu rúk a jednej nohy (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a činel),
• Jednoduché rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. • Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). • Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom - valčík, polka, jednoduché osminové beatové sprievody. • Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). • Hudobno-teoretické poznatky: • Názvoslovie základného inštrumentára ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, paličky a ich použitie. • Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, doba, takt, rytmus, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, tón, stupnica, Dur - mol, melódia, pieseň, skladba.	• **II.polrok** • ovládajú hru v základných štvrťových a osminových taktoch - 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, • ovládajú hru zo zápisu celých, polových štvrťových, osminových nôt a pomlčiek a hru šestnástinových nôt, • ovládajú striedanie osminových nôt a osminových triol, striedanie osminových nôt a šestnástinových nôt, • ovládajú hru polovej noty s bodkou, • ovládajú základný variant 4/4 beatového sprievodu a slow-rocku,
Učebné zdroje	**Výstup**
• František Honig: Rozohrávacie cvičenia. • Jan Seidl a Radim Kolář : Výuka kreativní hry na bicí nástroje. • Július Petrus : Rock Drummer. • Josef Tuzar: • Technické etudy pre malý bubon. • M. Čadan : Škola na malý bubon • J. Zegalski : 40 etud pre malý bubon • G. Stone : Etudy pre malý bubon	• 1 etuda na malý bubon s obsahom osminových nôt a osminových triol. Základný variant beatového sprievodu.

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	2./prvá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
• Nástrojové a technické kompetencie • Základy hry na malom bubne: • Hra vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov. • Dynamické rozlíšenie mf - f. • Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte. • Hra polovej a štvrťovej noty s bodkou. • Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové noty a trioly). • Základy hry na bicej súprave:	**Žiak ovláda/vie :** **I. polrok** • ovládajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, • ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom a strednom tempe, jednoduchú pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a jednej nohy (veľký bubon, malý bubon a dva tomy), **II. polrok**

• Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov. • Striedavé údery nohami (veľký bubon – hi-hat). • Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom jednoduché osminové variácie beatového sprievodu a jednoduchý slow-rock. • Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). • Hudobno-teoretické poznatky: • Názvoslovie základného inštrumentára predmetu ktorý používajú: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón. • Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, mezzoforte, forte, tón, stupnica, kvintakord, Dur – mol, melódia, pieseň, skladba.	• ovládajú hru zo zápisu celých, polových štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8 a 6/8 takte, • ovládajú prechod medzi osminovými triolami a šestnástinovými notami a hru polovej a štvrťovej noty s bodkou, • vedia zahrať jednoduché osminové varianty beatového sprievodu, slow-rocku
Učebné zdroje	**Výstup**
• František Honig: Rozohrávacie cvičenia. • Jan Seidl a Radim Kolář : Výuka kreativní hry na bicí nástroje. • Július Petrus : Rock Drummer. • Josef Tuzar: • Technické etudy pre malý bubon. • M. Čadan : Škola na malý bubon • J. Zegalski : 40 etud pre malý bubon • G. Stone : Etudy pre malý bubon	• 1 etuda na malý bubon v štvrťovom takte. 1etuda pre celú sadu. 1 ľahšia prednesová skladba s doprovodom

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	3./prvá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**

• Nástrojové a technické kompetencie • Základy hry na malom bubne: • Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením p - mf – f. • Zdvojené údery - "dvojky". • Nácvik vírenia, vírenievo štvrťovej note s legátom. • Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek hra v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8 a 9/8 takte. • Spájanie párneho a nepárne delenie doby (osminové, šestnástiny noty a trioly).	**Žiak ovláda/vie :** **I. polrok** • bezpečne poznajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a ovládajú základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, • ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých a opakovaných úderov v pomalom, strednom a mierne rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením mf – f, pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na dobu), **II. polrok**

• Hra polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou. • Hra osminovej synkopy a ligatúry. • Základy hry na bicej súprave: • Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna a dvoch tomov a hi-hat. • Hra hi-hat na začiatku každej doby. • Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom, jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku, hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač). • Hudobno-teoretické poznatky: • Názvoslovie používaného inštrumentára: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, paličky a ich použitie. • Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte.	• ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8 a 9/8 takte, • ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami s pomlčkami, • ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou, hru osminovej synkopy a ligatúry, • vedia zahrať jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku
Učebné zdroje	**Výstup**

• František Honig: Rozohrávacie cvičenia. • Jan Seidl a Radim Kolář : Výuka kreativní hry na bicí nástroje. • Július Petrus : Rock Drummer. • Josef Tuzar: • Technické etudy pre malý bubon. • M. Čadan : Škola na malý bubon	• 1 etuda na malom bubne s obsahom vírenia. 1 etuda pre celú sadu s prvkami bodkovaného rytmu. Prednesová skladba s hudobným doprovodom.

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	4./prvá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	Výkonový štandard
• Nástrojové a technické kompetencie • Základy hry na malom bubne: • Hra zvukovo vyrovnaných striedavých a opakovaných úderov s dynamickým rozlíšením p - mf – f. • Zdvojené údery - "dvojky". • Vírenia vo štvrťovej a osminovej note s legátom.	**Žiak ovláda/vie :** **I.polrok** • bezpečne poznajú názvoslovie používaného inštrumentára predmetu a ovládajú základy správnych návykov: postoj, sedenie, postavenie rúk a nôh, držanie tela, držanie paličiek, • ovládajú základy správneho používania hracieho aparátu: zvukovo a dynamicky vyrovnané hranie striedavých

- Hra zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových, šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8, 9/8, 4/8 takte.
- Spájania párneho a nepárne delenie doby (osminové, šestnástiny noty a trioly).
- Rytmická stupnica: štvrťové noty, osminové noty, osminové trioly, šestnástinové noty.
- Hra polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou.
- Hra osminovej, šestnástinovej synkopy a ligatúry.
- Základy hry na bicej súprave:
- Rozkladové cvičenia s použitím veľkého bubna, malého bubna, dvoch tomov a hi-hat na začiatku každej doby.
- Kombinovaná koordinácia rúk s veľkým bubnom rôzne osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku.
- Hra so sprievodom (klavír, gitara, CD prehrávač, počítač).
- Hra na perkusiách:
- Vystihnutie taktu, motorického pohybu, prízvukov a dynamiky.
- Základy hry na zvonkohre (metalofóne):
- Hra stupníc E dur - cis mol, As dur -f mol, príslušných kvintakordov a ich obratov - T5,T6,T6/4.
- Hra D7.
- Orientácia v notovom zápise v rozsahu f – c3 (nutné zohľadniť rozsah nástroja a použiť posunutie oktáv oproti zápisu).
- Detské prednesové skladby.
- Hudobno-teoretické poznatky:

a opakovaných úderov v pomalom, strednom a mierne rýchlom tempe s dynamickým rozlíšením mf – f, pedálovú techniku, jednoduchú rozkladovú koordináciu rúk a nôh (veľký bubon, malý bubon, dva tomy a hi-hat na dobu),

II.polrok

- ovládajú hru zo zápisu celých, polových, štvrťových, osminových a šestnástinových nôt a pomlčiek v 4/4, 3/4, 2/4, 3/8, 6/8 a 9/8 takte,
- ovládajú prechod medzi osminovými notami, osminovými triolami a šestnástinovými notami s pomlčkami,
- ovládajú hru polovej, štvrťovej a osminovej noty s bodkou, hru osminovej synkopy a ligatúry,
- vedia zahrať jednoduché osminové a šestnástinové variácie beatového sprievodu a slow-rocku
- Paradidlové cvičenia a etudy s použitím víru.
- Žiak sa zoznámil s melodickými bicími ako tamburína, bongo, xylofón.
- Zvládnuť zložitejšie prednesové skladby.

• Názvoslovie používaného inštrumentára: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, druhy paličiek a ich použitie. • Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra, doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow-rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte, tón, stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, melódia, pieseň, skladba. • Sluchovo-rytmická oblasť: • Rytmicko-melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. • Motorická analýza taktu a motorického rytmu zvukovej ukážky (klavír, gitara, CD, počítač). • Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde.	

Učebné zdroje	Výstup
• -František Honig: Rozohrávacie cvičenia. • -Miloš Veselý: Etudy pre sadu bicích nástrojov. • -Július Petrus:For drummers only. • -Internet: skladby podľa Výberu. • G. Stone : Etudy pre malý bubon • M. Veselý : Etudy pre celú sadu 1,2 • Stefano Paolini : Grooves for drums	• Hra na malom bubne: • dve kontrastné cvičenia s využitím prírazov, akcentov, vírenia s legátom i s odsadením. • Hra na bicej súprave: • rozkladové cvičenie vo štvrťovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat, • jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky).

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	1./druhá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	Výkonový štandard

▪ Zvládnuť hru šestnástinového pohybu v sextole, oktole, • bodkovaný rytmus v dynamike f-p. ▪ Technicky vypracovať paradidlové cvičenie – jednoduché • zložené v dynamickej vyváženosti. ▪ Členiť rytmické hodnoty v osminových, štvrťových, polových • a alla breve taktoch. ▪ Cvičiť formou krátkych rozohrávok a postupne zvyšovať tempo • až po rytmické zvládnutie čistoty a výrazovej schopnosti • a možnosti žiaka. Názvoslovie používaného inštrumentára: malý bubon, veľký bubon, tomy, sprievodný činel (ride), hi-hat, tamburína, triangel, rolničky, zvonkohra, prípadne metalofón, druhy paličiek a ich použitie. • Pojmy: základná poloha, striedavé údery, opakované údery, zdvojené údery, vírenie, celá, polová, štvrťová, osminová a šestnástinová nota, pomlčka, bodka za notou, synkopa, ligatúra,	• Žiak: • Prvý polrok: • Zvládnuť hru šestnástinového pohybu v sextole, oktole, • bodkovaný rytmus v dynamike f-p. • Technicky vypracovať paradidlové cvičenie – jednoduché • zložené v dynamickej vyváženosti. • Druhý polrok: • Členiť rytmické hodnoty v osminových, štvrťových, polových • a alla breve taktoch. • Cvičiť formou krátkych rozohrávok a postupne zvyšovať tempo • až po rytmické zvládnutie čistoty a výrazovej schopnosti • a možnosti žiaka.
doba, takt, rytmus, tempo, valčík, polka, beatový sprievod, slow- rock, dynamika, piano, mezzoforte, forte, tón, stupnica, Dur – mol, tonický kvintakord a jeho obraty, dominantný septakord, melódia, pieseň, skladba. • Sluchovo-rytmická oblasť: • Rytmicko-melodické hry na ozveny, na otázku a odpoveď. • Motorická analýza taktu a motorického rytmu zvukovej ukážky (klavír, gitara, CD, počítač). • Orientácia v pohybe melódie, tónine a akorde.	

Učebné zdroje	Výstup
• E. Keune: Schlaginstrume t. Kleine Trommel. • P. Knauerf: Škola pre malý bubon. • P. Zika:Učebnica rytmu • P. Jakouš: Etudy pre súpravu bicích nástrojov	• Hra na malom bubne: • dve kontrastné cvičenia s využitím prírazov, akcentov, vírenia s legátom i s odsadením. • Hra na bicej súprave: • rozkladové cvičenie vo štvrťovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat, • jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky).

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	2./druhá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
• Malý bubon: zvyšovať techniku zručnosť hry na malom bubne v hre nepravidlených rytmických útvarov (kvintola, septola, veľká triola). - hrať akcenty – obyčajný, rafkový, pri rytmických útvaroch vhodný na spájanie nepravidlených útvarov s pravidlenými od jednoduchých k zložitým. - pravidelné a nepravidelné rytmické útvary spájať s väčšieho počtu nôt v jednej dobe na menšie. - Využiť tzv. voľný pohyb paličiek pri vyšších hodnotách a press v prstoch (spätný odraz v rytmických hodnotách a menším počtom nôt v jednej dobe). • Tutti: - pedálovú a manuálovú časť nacvičovať zvlášť v edudách. - ďalej pokračovať v nácviku paradidlových cvičení.	Žiak: • **Prvý polrok:** • Malý bubon: • zvyšovať techniku zručnosť hry na malom bubne v hre nepravidlených rytmických útvarov (kvintola, septola, veľká triola). • hrať akcenty – obyčajný, rafkový, pri rytmických útvaroch vhodný na spájanie nepravidlených útvarov s pravidlenými od jednoduchých k zložitým. • pravidelné a nepravidelné rytmické útvary spájať s väčšieho počtu nôt v jednej dobe na menšie. • **Druhý polrok:** • - Využiť tzv. voľný pohyb paličiek pri vyšších hodnotách a press v prstoch (spätný odraz v rytmických hodnotách a menším

- pokračovať s klasickými hudobno-tanečnými formami.	počtom nôt v jednej dobe). Tutti: ○ pedálovú a manuálovú časť nacvičovať zvlášť v edudách. ○ ďalej pokračovať v nácviku paradidlových cvičení. ○ pokračovať s klasickými hudobno-tanečnými formami.
Učebné zdroje	**Výstup**

• E. Keune: Schlaginstrumente. Kleine Trommel. • P. Zika: Učebnica rytmu • J. Matušinský: Hráč bicích nástrojov v tanečnom orchestri • P. Jakouš: Etudy pre súpravu bicích nástrojov	• Hra na malom bubne: • dve kontrastné cvičenia s využitím prírazov, akcentov, vírenia s legátom i s odsadením. • Hra na bicej súprave: • rozkladové cvičenie vo štvrťovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat, • jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow-rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky).

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	3./druhá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	**Výkonový štandard**
• Malý bubon: zvyšovať technikú zručnosť hry na malom bubne v hre nepravidlených rytmických útvarov (kvintola, septola, veľká triola). - hrať akcenty – obyčajný, rafkový, pri rytmických útvaroch vhodný na spájanie nepravidlených útvarov s pravidlenými od jednoduchých k zložitým. - pravidelné a nepravidelné rytmické útvary spájať s väčšieho počtu nôt v jednej dobe na menšie. - Využiť tzv. voľný pohyb paličiek pri vyšších hodnotách a press v prstoch (spätný odraz v rytmických hodnotách a menším počtom nôt v jednej dobe). • Tutti: - pedálovú a manuálovú časť nacvičovať zvlášť v edudách. - ďalej pokračovať v nácviku paradidlových cvičení. - pokračovať s klasickými hudobno-tanečnými formami.	**Žiak:** • **Prvý polrok:** - Rozvoj technickej zručnosti v hre na malom bubne a súprave bicích nástrojov prostredníctvom technicky náročnejších cvičení pre pravidelné striedanie rúk. - Na cvičeniach pre hru na súprave bicích nástrojov rozvíjať komplexnosť, súčinnosť rúk a nôh smerujúcu k harmonicko-dynmickej súhre celku. - V tanečnej oblasti zvládnúť latinsko-americké rytmi, štandardných a spoločenských tancov. • **Druhý polrok:** - Rozvíjať zručnosť rúk pri jednoduchých a zložitých prechodoch tzv. „brejkoch“. - Predhrávaním rozširovať výrazové a technické možnosti hry na súprave bicích nástrojov.
Učebné zdroje	**Výstup**

• P. Zika: Učebnica rytmu • P. Jakouš: Etudy pre súpravu bicích nástrojov • J. Šprunk: Bicie nástroje • J. Matušinský: Hráč bicích nástrojov v tanečnom orchestri	Hra na malom bubne: • dve kontrastné cvičenia s využitím prírazov, akcentov, vírenia s legátom i s odsadením. Hra na bicej súprave: • rozkladové cvičenie vo štvrťovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat

Študijné zameranie	HRA NA BICÍCH NÁSTROJOCH
Ročník	4./druhá časť I. stupňa
Hodinová dotácia	1,5 hodina
Číslo UP	30
Priradený povinný redmet	Hudobná náuka 1 hodina

Obsahový štandard	Výkonový štandard
• Uzatvárať študijné prvky do väčších celkov. • Špecifikovať nápaditosť improvizácie v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy s dôrazom na štýlovosť, autentičnosť a vystihnutie charakteru skladby. • Postupne zdokonaľovať úder, výrenie paličkami. • Praktické cvičenia rozdeliť na študijné etudy a praktickú hru hudobných partov z klasických orchestrálnych skladieb.	**Žiak:** **Prvý polrok:** • Uzatvárať študijné prvky do väčších celkov. • Špecifikovať nápaditosť improvizácie v rôznych žánroch a typoch hudobnej formy s dôrazom na štýlovosť, autentičnosť a vystihnutie charakteru skladby. **Druhý polrok:** • Postupne zdokonaľovať úder, výrenie paličkami • Praktické cvičenia rozdeliť na študijné etudy a praktickú hru hudobných partov z klasických orchestrálnych skladieb •

Učebné zdroje	Výstup

• J. Šprunk: Bicie nástroje • J. Tuzar: Etudy pre malý bubon • J. Matušinský: Hráč bicích nástrojov v tanečnom orchestri • P. Zika: Učebnica rytmu	Hra na malom bubne: • dve kontrastné cvičenia s využitím prírazov, akcentov, vírenia s legátom i s odsadením. Hra na bicej súprave: • rozkladové cvičenie vo štvrťovom alebo osminovom takte s ostinátnym použitím hi-hat, • jedna ukážka bicieho sprievodu (beatový sprievod, slow- rock, swing, wals, shuffle, latino alebo funky). Hra na melodickom bicom nástroji - (xylofón, vibrafón, metalofón): • jedna durová stupnica (výber žiaka), • paralelná molová, • T5, D7, ZM7, • prednesová skladba (sa nevyžaduje, ak bola odohraná na verejnom absolventskom koncerte).

ŠTUDIJNÉ ZAMERANIE: HUDBA A POČÍTAČ

CHARAKTERISTIKA ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Hudba a počítač III. (štúdium pre začiatočníkov):
Podmienkou začatia štúdia študijného zamerania hudba a počítač III. je veková hranica 8 rokov, ako aj preukázanie základných hudobných schopností uchádzača (hudobný sluch, zmysel pre rytmus, intonačné schopnosti a pod.). V prípade nadaných žiakov môže ZUŠ umožniť štúdium i s nižšou vekovou hranicou. Úvodné hodiny teoretického charakteru je možné uskutočniť formou skupinového vyučovania. Štúdium sa zameriava na zvládnutie základných vedomostí z hudobnej teórie, získanie základných zručností v hre na elektronickom klávesovom nástroji, ako aj získavanie vedomostí v práci s hudobným softvérom v prepojení s elektronickým klávesovým nástrojom.
V študijnom zameraní ide predovšetkým o snahu reagovať na súčasný technický pokrok. Výsledkom je implementácia digitálnych technológií (DT) do hudobných oblastí umenia.
Štúdium sa zameriava na osvojenie si podstatných pojmov a postupov z okruhu hudobno-teoretických poznatkov v prepojení na poznávanie a praktické využívanie digitálnych technológií.
Rovnako nevyhnutná je aj interpretačná oblasť spojená s hrou na elektronickom alebo tradičnom hudobnom nástroji, improvizácia a rozvíjanie hudobnej tvorivosti a tvorby.
Učivo vyberá učiteľ podľa psychofyziologických daností a individuálnych predpokladov žiaka.

CIELE ŠTUDIJNÉHO ZAMERANIA

Nadobúdaním hudobno-teoretických vedomostí, no najmä praktickými aktivitami umeleckého charakteru v prepojení na využívanie DT, sa u žiaka rozvíja celý rad kompetencií, ktoré spolupôsobia v rozličných kontextoch a v rôznych podmienkach. Žiak sa zapája do aktivít, ktoré súvisia s tvorivým procesom a pri ktorých si osvojuje a vytvára diela primeranej umeleckej hodnoty. Rôznorodé spektrum vedomostí a zručností vyplývajúce z obsahu tohto typu umeleckého vzdelávania vytvára predpoklad pre široké uplatnenie v ďalšej praxi.

- Získať základné vedomosti a zručnosti v práci s hudobným softvérom a elektronickým klávesovým nástrojom so zameraním na MIDI komunikáciu a MIDI a audio záznam.
- Získať základné schopnosti pre vizuálne (notačné) spracovanie hudobného materiálu s využitím počítačového notačného softvéru.
- Získať základné teoretické poznatky a praktické zručnosti nevyhnutné pre tvorbu hudobného aranžmánu (harmonizácia a inštrumentácia melódie).
- Rozvíjať základné hudobno-teoretické vedomosti a praktické zručnosti v oblasti hudobnej kompozície (tvorba hudobných aranžmánov - harmónia, rytmus, inštrumentácia, výstavba piesne) so zameraním na *vlastnú tvorbu* – práca s textom (melodizácia a rytmizácia textu).
- Prehlbovať a upevňovať nadobudnuté interpretačné zručnosti v hre na elektronickom klávesovom nástroji, resp. na inom hudobnom nástroji.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent základného štúdia ovláda hudobno-teoretické poznatky ako aj poznatky z okruhu digitálnych technológií so špecifikáciou na hudbu. Teoreticky i prakticky sa orientuje v súčasných hudobných žánroch a prejavoch a v hudobnej teórii (harmónii, rytmike, inštrumentácii, v hudobných formách, náuke o hudobných nástrojoch atď.). Na základe týchto vedomostí je spôsobilý verbálne definovať, prakticky (aj interpretačne) realizovať vybrané hudobné žánre, tvoriť, ako aj pretvárať či upravovať, imitovať kompozície iných autorov so zachovaním identity príslušného štýlotvorného obdobia (vrátane vytvorenia hudobnej partitúry). Zároveň je schopný samostatnej tvorivej práce, vie vytvárať hudobné nápady a doviesť do finálnej auditívnej aj znakovej podoby (notačný záznam, partitúra). Orientuje sa v súčasných hudobných trendoch, v príslušných formách, žánroch a druhoch rôznych hudobných období nonartificiálnej hudby.

Absolvent základného štúdia má adekvátne zručnosti v práci s hudobným softvérom, zameranom na tvorbu hudobných aranžmánov a na audio záznam, ako aj zručnosti s ovládaním elektronického hudobného nástroja a pozná zákonitosti ich vzájomnej komunikácie. Rovnako má dostatočné interpretačné zručnosti v hre na elektronickom hudobnom nástroij, ktoré sú nevyhnutné pre MIDI záznam či sprievodnú interpretáciu k vytvorenému hudobnému aranžmánu.

Nadobudnuté teoretické i praktické kompetencie dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti. Svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný reagovať na spoločenský vývoj a na nové trendy v oblasti využívania digitálnych technológií v hudbe. Orientuje sa v odbornej literatúre a na základe získaných poznatkov dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu.

Študijné zameranie	**HUDOBNÁ TVORBA**
Ročník	***1./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**18**
Predmet	**Hudba a počítač III.**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Prvá časť prvého stupňa základného štúdia

Žiaci na konci 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
➢ poznajú základnú štruktúru vybraného hardvéru (počítač, MIDI keyboard), ➢ poznajú rôzne typy MIDI zariadení, ➢ orientujú sa v prostredí vybraných hudobných softvérov (MIDI sequencer, notačný softvér), ➢ využívajú internetové zdroje so zameraním na tematické okruhy vzdelania,	➢ Typy MIDI zariadení.
➢ poznajú základnú terminológiu v oblasti MIDI záznamu, ➢ poznajú teóriu a chápu princípy MIDI komunikácie a MIDI záznamu,	➢ Základy MIDI komunikácie.
➢ ovládajú základné funkcie a nastavenia MIDI keyboardu a MIDI sequencera,	➢ Základné funkcie a nastavenia MIDI keyboardu a MIDI sequencera.
➢ orientujú sa vo zvukových normách (General MIDI, GS, XG),	➢ Zvukové normy (General MIDI, GS, XG).
➢ poznajú vlastnosti a odlišnosti MIDI a audio záznamu,	➢ Porovnanie MIDI a audio záznamu.
➢ aplikujú rôzne spôsoby MIDI záznamu,	➢ Typy MIDI záznamu.
➢ poznajú základné zásady tvorby hudobného aranžmánu, ➢ poznajú funkčnosť základných nástrojových skupín, ➢ používajú rôzne typy akordov, akordických značiek,	➢ Teória a prax tvorby hudobného aranžmánu (harmonizácia a inštrumentácia).
➢ orientujú sa v štruktúre MIDI projektu, ➢ orientujú sa v editácii MIDI záznamu, ➢ pracujú vo vybraných typoch MIDI editorov,	➢ Tvorba hudobného MIDI aranžmánu. ➢ Základné editačné techniky, MIDI editore.

Študijné zameranie	**HUDOBNÁ TVORBA A POČÍTAČ**
Ročník	***2./ prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**18**
Predmet	**Hudba a počítač III.**

➢ rozlišujú rôzne typy MIDI správ (MIDI Controllers, Program Change a i.), ➢ používajú v praxi rôzne typy MIDI správ (MIDI Controllers, Program Change a i.), ➢ vytvoria jednoduchý hudobný aranžmán vybraného hudobného žánru (so zameraním na populárnu hudbu).	➢ MIDI Events (MIDI správy). ➢ Tvorba jednoduchého hudobného aranžmánu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Žiaci na konci II. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia základnej umeleckej školy:

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
orientuje sa v základnom prostredí hudobného softvéru a samostatne využíva jeho základné funkcie	Hudobný softvér – základné pracovné prostredie, nástroje a funkcie, vytváranie a ukladanie projektu
vysvetlí základný princíp MIDI komunikácie a využíva MIDI klaviatúru pri tvorbe hudby	MIDI technológia, MIDI klaviatúra, MIDI stopa, virtuálny nástroj
vytvorí jednoduchý melodický a rytmický motív a zaznamená ho v hudobnom softvéri	Melodický motív, rytmický motív, pulz, takt, tempo, melodický a rytmický pattern
vytvorí jednoduchý rytmický sprievod a spojí ho s melodickou linkou	Bicie nástroje, rytmické patterny, vrstvenie rytmickej a melodickej stopy

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
používa základné akordy a vytvorí jednoduchý harmonický sprievod k melódii	Akord, akordická značka, základné durové akordy, jednoduché akordické postupy, harmonizácia
usporiada hudobný materiál do jednoduchej hudobnej formy	Hudobná forma, motív, téma, fráza, úvod, hlavná časť, záver, opakovanie a obmena
vytvorí jednoduchý aranžmán s využitím viacerých nástrojových alebo zvukových stôp	Aranžovanie, nástrojové obsadenie, vrstvenie stôp, funkcia jednotlivých nástrojov v skladbe
nahrá vlastnú hudobnú interpretáciu prostredníctvom MIDI alebo audio záznamu	MIDI a audio nahrávanie, vstupný signál, záznam, prehrávanie
vykoná základné úpravy zaznamenaného hudobného materiálu	Strih, kopírovanie, presúvanie, opakovanie, úprava tempa, kvantizácia a základná editácia
upraví základné zvukové parametre jednotlivých stôp	Hlasitosť, panoráma, vyváženie stôp, základné zvukové efekty
vytvorí vlastnú krátku hudobnú skladbu alebo sa podieľa na jej tvorbe v skupine	Kompozičná a tvorivá činnosť, melódia, rytmus, harmónia, forma, aranžovanie a digitálne spracovanie
spolupracuje pri skupinovej tvorbe a aktívne plní pridelenú tvorivú alebo technickú úlohu	Skupinová hudobná tvorba, rozdelenie úloh, spolupráca, komunikácia a spoločné riešenie tvorivých úloh
prezentuje vytvorený hudobný projekt a primerane slovne opíše jeho vznik a použité hudobné prostriedky	Prezentácia hudobného projektu, reflexia vlastnej tvorby, hodnotenie a sebareflexia
prepája získané hudobné, interpretačné a digitálne zručnosti pri realizácii vlastného hudobného projektu	Integrovaná hudobná tvorba – hudobná teória, hra na klávesovom nástroji, MIDI, hudobný softvér, nahrávanie a prezentácia

HUDOBNÝ ODBOR – HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEVPRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**Prípravné štúdium**
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Prípravná hudobná výchova**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ žiak interpretuje spamäti jednoduché detské a ľudové piesne primerané veku,	Jednoduché ľudové a detské umelé piesne v strednej hlasovej polohe v primeranom rozsahu.
✓ používa prirodzené a správne držanie tela pri speve,	Správne a prirodzené držanie tela pri speve.
✓ zvláda základné dychové, spevácke a uvoľňovacie cvičenia hravou formou,	Pokojný nádych a predlžovaný výdych, jednoduché dychové a aktivačné cvičenia.
✓ používa základné zásady správnej výslovnosti a artikulácie, ✓ preukáže schopnosť mäkkého nasadenia tónu,	Uvoľnenie čeľuste, správna poloha jazyka, artikulačné a výslovnostné cvičenia. Základy tvorby tónu a mäkkého nasadenia.
✓ dokáže zopakovať jednoduchý rytmický alebo melodický motív,	Rytmické a melodické motívy, jednoduché hlasové hry, ozvenové cvičenia.
✓ spája počutý tón s jeho výškovou predstavou a jednoduchým notovým zápisom,	Rozvíjanie sluchovej, intonačnej a rytmickej predstavivosti.
✓ dokáže sa sústrediť na hlasový prejav a reagovať na pokyny pedagóga,	Hry so spevom, hudobno-pohybové činnosti a jednoduché vokálne cvičenia.
✓ osvojuje si základné pracovné návyky a kultúrne správanie pri hudobnej činnosti.	Pravidelnosť prípravy, sústredenie, počúvanie, správne správanie pri individuálnej aj skupinovej práci.

Výstup: žiak dokáže zaspievať minimálne 4 jednoduché piesne so sprievodom klavíra a primerane reagovať na základné hudobné a pedagogické pokyny.

1. ROČNÍK - HLASOVÁ VÝCHOVA

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**1. ročník – I. stupeň**
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hlasová výchova**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ interpretuje spamäti minimálne 8 piesní primeranej náročnosti,	Ľudové a detské umelé piesne so sprievodom klavíra alebo iného vhodného sprievodu.
✓ používa správne a prirodzené držanie tela pri speve,	Správny spevácky postoj a uvoľnenie tela.
✓ zvláda základy pokojného a hlbokého bránicového dýchania,	Tri fázy dychu – nádych, krátke zadržanie, výdych.
✓ uplatňuje mäkké a opreté nasadenie tónu,	Tvorba tónu v strednej hlasovej polohe, mäkké nasadenie.
✓ správne artikuluje a ovláda základné pohyby rečových orgánov,	Uvoľnenie čeľuste, funkčné ovládanie úst a jazyka, vokalizácia.
✓ spája notový zápis s výškovou predstavou tónu,	Jednoduchý notový zápis, výškové a rytmické vzťahy tónov.
✓ reprodukuje jednoduché melodické a rytmické motívy,	Cvičenia intonačnej, rytmickej a harmonickej predstavivosti.
✓ rozlišuje základné hudobno-výrazové prostriedky,	Výška, dĺžka a sila tónu, základná dynamika a tempo.
✓ pri speve uplatňuje základnú kantilénu a prirodzené vedenie melódie.	Príprava kantilény, spájanie tónov a jednoduché spevácke cvičenia.

Výstup: minimálne 8 piesní spamäti, primeraná hlasová technika a schopnosť samostatne reagovať na základné pokyny pedagóga.

2. ROČNÍK - HLASOVÁ VÝCHOVA

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**2. ročník – I. stupeň**
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hlasová výchova**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ interpretuje spamäti minimálne 8 piesní,	Ľudové a jednoduché umelé piesne primerané veku žiaka.
✓ rozširuje hlasový rozsah minimálne do oktávy podľa individuálnych dispozícií,	Hlasové cvičenia v strednej a vyššej hlasovej polohe, postupné rozširovanie rozsahu.
✓ preukáže vyššiu úroveň dychovej techniky,	Zdokonaľovanie pokojného a hlbokého bránicového dýchania a dychovej opory.
✓ uplatňuje správnu spevácku výslovnosť,	Vyrovnávanie vokálov, správna artikulácia a prirodzené ovládanie rečových orgánov.
✓ zvláda mäkké nasadenie a tvorbu hlavového tónu,	Cvičenia na mäkké nasadzovanie tónu a rozvoj hlavovej rezonancie.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládne jednoduchú kantilénu,	Cvičenia na plynulé vedenie melódie a spájanie tónov.
✓ začína sa orientovať v jednoduchom dvojhlase,	Prípravné cvičenia na dvojhlasný spev a intonačnú samostatnosť.
✓ dokáže vyjadriť základný charakter piesne,	Dynamika, tempo, frázovanie a základné výrazové prostriedky.
✓ rozvíja hudobnú, intonačnú, rytmickú a harmonickú predstavivosť.	Intonačné, rytmické a harmonické cvičenia, spev podľa sluchu a notového zápisu.

3. ROČNÍK – HLASOVÁ VÝCHOVA

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**3. ročník – I. stupeň**
Hodinová dotácia	**1,5 hodiny**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Hlasová výchova**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome uplatňuje správne spevácke návyky,	Správne držanie tela, spevácke dýchanie a základná dychová opora.
✓ používa prirodzenú a funkčnú artikuláciu,	Pohotové ovládanie rečových orgánov, správna spevácka výslovnosť.
✓ rozširuje hlasový rozsah podľa individuálnych možností,	Melodicky obohatené hlasové cvičenia smerom nahor a nadol.
✓ spieva s plynulým vedením tónu a kantilénou,	Kantiléna, legato, plynulé vedenie frázy.
✓ používa základné dynamické a agogické prostriedky,	Dynamické odtiene, tempo, agogika, frázovanie a hudobný výraz.
✓ interpretuje piesne s pochopením ich hudobného a textového obsahu,	Práca s textom, charakterom a náladou piesne.
✓ zapája sa do jednoduchého dvojhlasného spevu,	Dvojhlasné piesne a cvičenia, harmonické počúvanie.
✓ dokáže samostatne zaspievať jednoduchú pieseň podľa notového zápisu alebo sluchovej predstavy,	Rozvoj hudobnej pamäti, intonačnej a rytmickej istoty.
✓ dokáže primerane vystúpiť pred publikom.	Základy javiskového prejavu, kultúrne správanie a odbúravanie trémy.

4. ROČNÍK – SPEV

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**4. ročník – I. stupeň**
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ samostatne uplatňuje základné spevácke návyky pri interpretácii piesní,	Reberno-bránicové dýchanie a uvedomelá dychová opora.
✓ rozširuje a vyrovnáva hlasový rozsah podľa individuálnych schopností,	Hlasové cvičenia v rozsahu približne jednej oktávy, rozširovanie hlasového rozsahu.
✓ spája hlavovú a hrudnú rezonanciu,	Základy vyrovnávania registrov a voix mixte.
✓ spieva plynulú kantilénu s primeranou	Cvičenia kantilény, legata a vedenia melodickej
dychovou oporou,	línie.
✓ dokáže zaspievať jednoduchý dvojhlas,	Dvojhlasný spev ako príprava na komorný spev.
✓ používa dynamiku, agogiku a frázovanie podľa charakteru skladby,	Hudobno-výrazové prostriedky – dynamika, tempo, agogika, frázovanie.
✓ interpretuje ľudové a umelé piesne primeranej náročnosti,	Ľudové piesne rôznych regiónov, umelé piesne a jednoduché vokálne skladby.
✓ začína samostatne pracovať s notovým materiálom,	Čítanie a orientácia v notovom zápise, samostatné štúdium piesne.
✓ uplatňuje kultivovaný javiskový prejav.	Základy pódiového vystupovania, práca s publikom a zvládanie trémy.

Výstup: žiak zvládne primeraný sólový repertoár, jednoduchý dvojhlas a samostatne uplatňuje základné spevácke a interpretačné návyky.

5. ROČNÍK – SPEV

II. stupeň – 1. ročník

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**5. ročník**
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome používa správne spevácke návyky pri speve,	Správne držanie tela, prirodzené postavenie tela a správna funkcia hlasového a dychového aparátu.
✓ ovláda reberno-bránicové dýchanie a základnú dychovú oporu,	Zdokonaľovanie reberno-bránicového dýchania, predlžovanie dychových fáz a uvedomelé budovanie dychovej opory.
✓ dokáže vytvoriť kultivovaný a primerane posadený tón,	Tvorba a posadenie tónu na dychu, práca s rezonanciou.
✓ vedome vyrovnáva hlas v jednotlivých polohách,	Spájanie hlavovej a hrudnej rezonancie, základy voix mixte, vyrovnávanie prechodových tónov.
✓ uplatňuje správnu spevácku artikuláciu a zrozumiteľnú výslovnosť,	Funkčné ovládanie rečových orgánov, správna výslovnosť samohlások a spoluhlások, spevácka dikcia.
✓ rozvíja plynulú kantilénu a hudobnú frázu,	Legato, kantiléna, vedenie melodickej línie, frázovanie.
✓ primerane reaguje na zmeny hlasu v	Šetrné hlasové cvičenia, brumendo, cvičenia na
predmutačnom alebo mutačnom období,	predchádzanie hlasovým zlomom a mutačným šelestom.
✓ interpretuje piesne s primeraným výrazom a pochopením textu,	Ľudové a umelé piesne primeranej náročnosti, práca s textom, charakterom a náladou skladby.
✓ zvládne dvojhlasný a jednoduchý trojhlasný spev,	Dvojhlasné a ľahké troj- až viachlasné piesne, príprava na komorný spev.
✓ rozvíja hudobnú pamäť a samostatnosť pri príprave skladieb.	Samostatné osvojovanie repertoáru, práca s notovým materiálom a hudobnou nahrávkou.

Odporúčaný výstup

Žiak primerane svojmu veku a individuálnym hlasovým dispozíciám zvládne technické cvičenia v rozsahu približne jednej oktávy, uplatňuje základnú dychovú oporu, kantilénu a vyrovnávanie hlasu a interpretuje primeraný sólový a viachlasný repertoár.

6. ROČNÍK - SPEV

II. stupeň - 2. ročník

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**6. ročník**
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ uvedomelo používa reberno-bránicové dýchanie a dychovú oporu,	Zdokonaľovanie dychovej techniky, predlžovanie dychových fáz a práca s dychovou rezervou.
✓ udržiava vyrovnaný hlas v celom individuálnom rozsahu,	Vyrovnávanie hlasu, práca s rezonanciou a prechodovými tónmi.
✓ zvláda základné cvičenia staccata,	Príprava a nácvik staccata v primeranej hlasovej polohe a dynamike.
✓ začína uplatňovať mezza di voce,	Príprava mezza di voce v primeranej dynamike s dôrazom na stabilnú dychovú oporu.
✓ rozvíja plynulú kantilénu s dlhšími dychovými frázami,	Legato, kantiléna, predlžovanie a zdokonaľovanie dychových fáz.
✓ zvláda hlasové cvičenia v rozsahu približne	Stupnicové postupy, rozložený kvintakord a
jednej oktávy podľa svojich možností,	hlasové cvičenia v rozsahu oktávy.
✓ dokáže rozlišovať základné interpretačné rozdiely medzi štýlmi a žánrami,	Ľudová, klasická, duchovná, populárna a ďalšia vokálna tvorba primeraná veku.
✓ vedome pracuje s dynamikou, tempom, frázovaním a výrazom,	Hudobno-výrazové prostriedky a ich uplatnenie v interpretácii.
✓ zapája sa do komorného alebo zborového spevu,	Dvojhlasný a viachlasný spev, komorné a zborové skladby.
✓ dokáže samostatnejšie naštudovať jednoduchú skladbu.	Samostatná práca s notovým materiálom, počúvanie nahrávok a orientácia v hudobnej literatúre.

Odporúčaný výstup

Žiak dokáže primerane svojmu hlasovému vývoju používať dychovú oporu, kantilénu, základné staccato a prípravné cvičenia mezza di voce. Rozlišuje základné štýlové charakteristiky vokálnej tvorby a dokáže sa aktívne zapojiť do sólového, komorného alebo zborového spevu.

7. ROČNÍK - SPEV

II. stupeň - 3. ročník

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**7. ročník**
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ samostatne uplatňuje osvojené spevácke návyky,	Opakovanie a upevňovanie správneho držania tela, dychovej techniky, tvorby tónu a rezonancie.
✓ zachováva prirodzenosť, ľahkosť a kultivovanosť hlasového prejavu,	Udržiavanie prirodzeného hlasového prejavu s rešpektovaním individuálneho hlasového vývoja a mutácie.
✓ zvláda primerané cvičenia mezza di voce a staccata,	Mezza di voce, staccato a ich primerané uplatnenie v technických cvičeniach.
✓ dokáže používať jednoduché melodické ozdoby,	Príprava a nácvik jednoduchých melodických ozdôb.
✓ dokáže primerane uplatniť zdobený spev v ľudovej piesni,	Ľahké melodické ozdoby v ľudovej piesni, kultivovaný a štýlovo primeraný prejav.
✓ rozvíja technickú pohotovosť a intonačnú istotu,	Figurované stupnicové postupy, stupnicové behy a technické cvičenia primeranej náročnosti.
✓ rozlišuje základné štýlové a žánrové rozdiely v interpretácii,	Skladby rôznych štýlových období a žánrov, počúvanie kvalitných vokálnych interpretov.
✓ dokáže samostatne pripraviť a interpretovať primeranú skladbu,	Samostatné štúdium piesní, práca s textom, hudobnou frázou, dynamikou, agogikou a charakterom skladby.
✓ dokáže primerane reprezentovať školu na verejnom vystúpení,	Javiskový prejav, komunikácia s publikom, kultúra vystupovania a zvládanie trémy.

Odporúčaný výstup

Žiak na konci I. stupňa disponuje základnými speváckymi a interpretačnými zručnosťami, dokáže samostatne pracovať s jednoduchým notovým materiálom a primerane interpretovať sólovú, ľudovú, umelú a viachlasnú vokálnu tvorbu.

Záverečná skúška

Technické cvičenia v rozsahu približne jednej oktávy s transponovaním podľa individuálneho hlasového rozsahu, jedna vokalíza a prednesová literatúra pozostávajúca z ľudovej piesne, umelej piesne a viachlasnej – komornej skladby. Záverečnú skúšku možno podľa podmienok školy nahradiť verejným absolventským vystúpením.

8. ROČNÍK - SPEV

II. stupeň - 4. Ročník

Študijné zameranie	**HLASOVÁ VÝCHOVA, SPEV**
Ročník	**II. stupeň – 4. ročník**
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**8**
Predmet	**Spev**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome uplatňuje správne spevácke a dychové návyky,	Reberno-bránicové dýchanie, dychová opora a funkčné využitie dychu pri speve.
✓ kultivovane tvorí a vedie tón v celom svojom individuálnom rozsahu,	Rozširovanie a upevňovanie hlasového rozsahu, tvorba a posadenie hlasu.
✓ vyrovnáva hlasové registre podľa svojich možností,	Hlavová a hrudná rezonancia, voix mixte a vyrovnávanie prechodových tónov.
✓ používa správnu spevácku artikuláciu,	Uvoľnenie rečových orgánov, spodnej čeľuste a zreteľná výslovnosť spoluhlások.
✓ vedie melodickú líniu v plynulej kantiléne,	Legato, kantiléna, dychové frázy a hudobná fráza.
✓ používa základné výrazové prostriedky vedome a funkčne,	Tempo, frázovanie, dynamika, akcent, agogika a charakter skladby.
✓ interpretuje repertoár rôznych štýlov a žánrov,	Ľudové a umelé piesne, duchovná vokálna tvorba, piesne rôznych štýlov a žánrov.
✓ dokáže samostatne analyzovať základné obsahové a výrazové prvky skladby,	Práca s textom, formou, charakterom a štýlom skladby.
✓ dokáže samostatne pripraviť kratšiu vokálnu skladbu.	Samostatná príprava repertoáru a práca s klavírnym sprievodom.

LITERÁRNO-DRAMATICKÝ ODBOR

CIELE ODBORU

Žiaci:

- rovnomerne sa rozvíjajú v oblasti citových, rozumových a morálnych kvalít,
- získajú schopnosť kolektívne cítiť a aktívne sa podieľať na vytváraní vzájomnej spolupráce,
- získajú vedomé, osobité, prirodzené a pritom kultivované vyjadrovanie v sociálnej a umeleckej komunikácii,
- ovládajú základné odborné schopnosti v dramatickom a slovesnom prejave do takej miery:
  a) aby mohol pokračovať vo vzdelávaní na vyššom stupni,
  b) aby sa mohol aktívne uplatňovať v kultúrno-spoločenskej záujmovej činnosti,
- aplikujú získané vedomosti a schopnosti v podobe kvalitných divadelníkov, režisérov, scenáristov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého a pedagogického zamerania.

PROFIL ABSOLVENTA

Žiaci po ukončení celého štúdia v literárno-dramatickom odbore majú osvojené základy komplexného pestovania citu pre rytmus, reč a pohyb. Vedome sa vyjadrujú v dramatickom a slovesnom prejave z hľadiska vlastných mravných a estetických postojov k svetu. Uplatňujú nadobudnuté vedomostí a schopností v kolektívnych alebo individuálnych témach a úlohách dramatických, prednesových a slovesných.

Pripravujú absolventské predstavenie, kde sa odzrkadlí ich osvojenie si základných princípov dramatického výrazu vo všetkých disciplínach (napr. rytmus, dynamika, priestor, javisková reč, rétorika, umelecký prednes a ďalšie). Oboznamujú sa s európskymi kultúrnymi dejinami a snažia sa príťažlivým spôsobom vytvoriť základný obraz o vývoji európskeho dramatického umenia v historickom kontexte s vývojom hmotnej a duchovnej kultúry ľudstva. Vedome používajú základné výrazové prvky umeleckého prednesu, k tvorivej interpretácii samostatne zvoleného textu. Zároveň spôsobom vzdelávania v literárno-dramatickom odbore výchova pre umenie a výchova umením sa stáva žiak v bežnom živote uvedomelým divákom dramatických prezentácií. Dokáže sa orientovať v základnej terminológii divadelnej teórie a ovláda odbornú terminológiu jednotlivých divadelných techník v rozsahu obsahu štúdia.

Absolvent literárno-dramatického odboru získal základy odborného jazyka a komunikácie v umeleckej oblasti. V prvej časti I. stupňa základného štúdia sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej

kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov literárno-dramatického odboru a vyučovacieho predmetu, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania. Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Študijné zameranie	**Prípravná dramatická výchova**
Ročník	***Prípravné štúdium***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**41**
Predmet	**Prípravná dramatická výchova**

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 1 (PŠ1) a prípravného štúdia 2 (PŠ2)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiaci od 4 rokov veku:	
✓ získavajú prehĺbený záujem o dramatickú hru,	Dramatická hra.
✓ uplatnia pri hre overené schopnosti ich ďalšieho pohybového a rytmického vývoja,	Povinné hudobno-dramatické činnosti a hry.
✓ použijú schopnosť aktívne a pasívne sa uvoľniť, sústrediť sa a pohotovo reagovať,	Uvoľňovacie a koordinačné pohybové cvičenia zamerané na uvoľnenie tela.
✓ improvizujú pohyb k riekanke a piesni podľa ich obsahu,	Pohyb, gesto, mimika.
✓ uplatnia detskú tvorivosť,	
✓ použijú správnu výslovnosť v rečovom prejave,	Text - prirodzená detská hra.
✓ zvládnu techniku hry na Orffových hudobných nástrojoch,	Melodizácia a rytmizácia slov, detských riekaniek a vyčítaniek.
	Názvy Orffových nástrojov: paličky, tamburína, rámový/ručný bubon, triangel, zvonček, chrastidlá (rumba guľa) a melodických hudobných nástrojov metalofón, zvonkohra.
✓ kráčajú pri pohybových hrách podľa rytmu piesne, ľahkou chôdzou (tanečnou, kultivovanou),	Chôdza a rytmus.
✓ sprevádzajú rozmanité riekanky a básne hrou na tele,	Ľudová slovesnosť a detské básne.

✓ zdramatizujú pohybovo krátku báseň, ✓ prezentujú výstup vlastnej a skupinovej tvorby pred spolužiakmi.	Dramatizácia krátkeho textu. Rečový a pohybový prejav.

Požiadavky na overenie spôsobilosti postupu do 1. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia

Žiaci dokážu:

- aktívne sa zúčastňovať spoločnej hry,
- v hrách s pravidlom zvládnuť základné prvky pohyblivosti, pružnosti, obratnosti,
- v cvičeniach a v hrách s pravidlom základné priestorové cítenie,
- rešpektovať ostatných členov kolektívu,
- v cvičeniach a hrách s pravidlom zvládnuť jednoduchý rytmus a dynamiku,

a) pohybom,

b) zvukom,

- hrou na jednoduchých nástrojoch,
- hrou na telo,
- slovným a hlasovým prejavom,

- predviesť na primeranej úrovni pohybové, rytmické, rečové a výtvarné schopnosti,
- aktívne sa zapojiť do kolektívnej tvorivej činnosti.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***1./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**42**
Predmet	**Dramatická príprava**

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ reagujú na partnerov v jednoduchej dramatickej hre v priestore, ✓ zvládnu jednoduchú partnerskú hru so zástupnou rekvizitou, ✓ realizujú jednoduchú partnerskú hru so zástupným textom, ✓ poznajú možnosti hry s predmetmi, s jednoduchými výtvarnými znakmi, ✓ improvizujú s bábkami a v cvičeniach zvládajú základné princípy ich oživovania.	Kontaktná dramatická hra podľa Evy Machkovej. Dramatické činnosti so zástupnou rekvizitou. Partnerská hra so zástupným textom. Hra s predmetmi a jednoduchými výtvarnými znakmi. Hra s bábkou.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach.	Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“. Ľah vpred: sedacie svaly a dolné končatiny, bedrové kĺby, chrbtové svaly. Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a dolné končatiny. Váhy, lastovička. Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného alebo rozkročeného, kotrmelec vzad do drepu.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***1./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**42**
Predmet	**Prednes**

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ uvedomujú si proces správneho dýchania, ✓ v jednoduchých artikulačných cvičeniach zvládnu vyslovovanie všetkých hlások, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v riekankách, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychové cvičenia. Básničky: a) riekanky, b) vyčítanky, c) Mám básničku na jazýčku. Ľudová slovesnosť. Uvoľňovacie hlasové cvičenia. Vyčítanky, riekanky.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***2./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**42**
Predmet	**Dramatická príprava**

DRAMATICKÁ HRA

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ reagujú na partnerov v etude, ✓ zvládnu jednoduchú charakterizácia v hre, ✓ realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, ✓ predvedú tvorbu jednoduchej improvizovanej bábky, ✓ improvizujú s bábkami, ich oživovanie vrátane zvuku, ✓ dokážu vytvoriť jednoduchý dramatizovaný príbeh s bábkou.	Etuda podľa témy. Hra a charakter postavy. Etuda na základe príbehu. Tvorba bábky. Oživovanie improvizovanej bábky. Hra s bábkou.

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky pri akrobatických cvičeniach.	Držanie tela, svalové napätie a uvoľnenie. Jednoduché koordinačno-dynamické cvičenia. Priestorové tvary (zástup, kruh, voľný rozostup, atď.) Jednoduchá dramatická akcia. Akrobatické cvičenia: kolíska na bruchu, na chrbte, kotrmelec vzad do stoja.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***2./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**42**
Predmet	**Prednes**

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu predĺžený výdych a základy dychovej opory, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychové cvičenia. Hlasové cvičenia. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Poetické texty.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***3./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ konajú v jednoduchých daných okolnostiach, ✓ zvládnu jednoduchú danú etudu alebo improvizáciu a vedia zachovať jej formu pri zámene postáv, ✓ realizujú jednoduchý dramatický príbeh a podľa toho konajú, ✓ predvedú v cvičeniach hru s predmetom, ✓ dokážu vytvoriť jednoduché krátke pointované vyjadrenie zážitku.	Etuda podľa témy. Improvizácia a zámena postáv. Etuda na základe vymysleného príbehu. Hra s predmetom. Autorská tvorba slovom i písomne.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ získajú správne držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v cvičeniach na centrálny a periférny pohyb, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na priestorové cítenie – priestorové vzťahy, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej dolnej končatiny na druhú, ✓ získavajú návyky v prízemnej obratnosti.	Pocit osi. Zabalenie, rozbaľovanie, uvoľnenie chrbtice. Priestorové tvary – dvojice, trojice, skupiny. Pred, za, nad, pod a hore, dolu. Koordinačné cvičenia z miesta. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu správny vnútorný hmatový pocit v dychových cvičeniach, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov,	Dychové cvičenia. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Hlasové cvičenia. Poetické, prozaické texty.

✓ aplikujú správnu výslovnosť vokálov, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese	

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu prácu s textom pripravenom dramatickou hrou, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom umeleckom prednese	Text podľa výberu. Práca s hovoreným slovom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické , prozaické texty.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome sa pokúšajú o samostatné jednoduché slovné vyjadrenie, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Rétorika, dotvorenie príbehu alebo rozprávky. Dramatizácia slovenských ľudových rozprávok a príbehov z vhodnej detskej literatúry. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Detská dramatická tvorba.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***4./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ dokážu v kolektívnej improvizácii vyriešiť jednoduchú dramatickú situáciu, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, ✓ predvedú v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom, ✓ dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah.	Improvizácia s jednoduchou dramatickou situáciou. Stavba jednoduchého dramatického tvaru. Etuda kontakt s partnerom. Dialóg s predmetom. Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta, ✓ vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta. Polka, valčík. Akrobatické cvičenia: preliezania, podliezania, hojdačky, turecké bubny.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ✓ v jednoduchých hlasových cvičeniach si uvedomujú funkciu rezonancie, ✓ uvedomujú si rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ zvládnu mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov výslovnosti, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Dychová opora, rezonancia v maske. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Práca s textom podľa výberu. Logopedické cvičenia. Poetické, prozaické texty.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť dialogického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie podtextu. Práca s dialógom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s dôrazom, pauzou.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami: dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Autorská tvorba - dialóg. Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Prezentácia divadelného predstavenia.

Záverečná skúška:

- 1 prednes podľa výberu z poézie alebo prózy,
- 1 autorská literárna tvorba, kde aplikujú hru so slovami,
- divadelné predstavenie podľa literárnej predlohy.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***1./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ dokážu v kolektívnej improviácii vyriešiť dramatickú situáciu a rozhodnú o svojom konaní, ✓ zvládnu v technických cvičeniach základné princípy stavby jednoduchého dramatického tvaru, ✓ vedia nadviazať v jednoduchých cvičeniach a etudách kontakt s partnerom, ✓ zvládnu v cvičeniach dialóg s predmetom ako s partnerom, ✓ dokážu v písanom texte vyjadriť vzťah - dialóg.	Improvizácia - dramatická situácia. Stavba jednoduchého dramatického tvaru. Etuda kontakt s partnerom. Dialóg s predmetom. Autorská tvorba – vzťah k partnerovi v hre.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu základné prvky prízemnej gymnastiky až akrobacie, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia v pohybe z miesta s posunom rytmického dôrazu, ✓ vedome uplatňujú jednoduchú tanečnú hru so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Rôzne druhy skokov, príprava na stojky. Prepojovanie skokov a prízemný pohyb. Koordinačné cvičenia z miesta. Polka, valčík. Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred, vzad zo sedu i zo stoja.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú správnu výslovnosť záverových spoluhlások podľa ortoepických zákonov	Dychová opora, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov. Práca s hovoreným slovom. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Práca s textom podľa výberu. Poetické, prozaické texty.

výslovnosti, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ aplikujú v cvičeniach vyjadrenie jednoduchého podtextu, ✓ uplatňujú texty, ktoré dávajú možnosť monologického spracovania, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ venujú pozornosť myšlienke a gradácií textu, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus).	Cvičenia na vyjadrenie podtextu. Práca s monológom. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vedome sa dopracovať k vyjadreniu vzťahu najmä formou dialógu, ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ aplikujú vlastnú tvorivú činnosť konkrétnymi umeleckými dielami :dramatickými, výtvarnými, hudobnými a tiež mimoumeleckými, prírodnými skutočnosťami a javmi.	Autorská tvorba - dialóg. Slovenské ľudové rozprávky a príbehy z vhodnej detskej literatúry. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorivá činnosť.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Súborová práca. Tvorba divadelného predstavenia.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***2./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v dramatickej etude vlastné vyjadrenie námetu, ✓ fixujú tvar etudy - pravdivým konaním vyjadrujú cieľ postavy, ✓ zvládnu daný hudobný námet formou dramatickej pohybovej improvizácie, ✓ aplikujú jednoduchú slovnú improvizáciu, ✓ dokážu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy.	Dramatická etuda. Pravdivé konanie postavy v etude. Improvizácia na daný hudobný námet. Konferovanie, reportáž. Autorská tvorba - jednoduchý scenár.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu požadovaný pohybový tréning, ✓ ovládajú náročnejšie cviky obratnosti, ✓ zvládnu ďalšie koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Pohybový tréning. Spojovanie skokov s kotúľom. Koordinačné cvičenia s predmetom. Ľudový tanec – jednokročka, dvojkročka. Akrobatické cvičenia: premety bokom.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ upevňujú správne technické návyky rečového prejavu, ✓ ovládajú v jednoduchých hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú mäkký hlasový začiatok v prednese cvičných textov, ✓ aplikujú výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Rezonancia v maske, aktivizácia brušných stien a rečových ústrojov, bránice. Práca s technikou hlavovej rezonancie. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v nadsádzke rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu (intonácia, temporytmus, dôraz, pauza).	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Poetické, prozaické texty - práca s intonáciou, temporytmom, dôrazom a pauzou.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých	Autorská tvorba - príbeh. Detská literatúra slovenská i svetová. Tvorivé písanie. Hra so slovami.

slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov z etudy.	Vlastná tvorba scenára z etudy.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba divadelného predstavenia.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***3./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**4,5 hodiny**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (1,5 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu v dramatickej etude využitie humoru, ✓ fixujú tvar etudy - využiť výmenu rolí, ✓ zvládnu vystavanie príbehu ako reťaze príčin a následkov, ✓ aplikujú náznakové scénické prvky, ✓ zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy.	Dramatická etuda s vtipnou pointou. Etuda s výmenou rolí. Etuda na základe príbehu. Etuda – konečný tvar. Autorská tvorba - jednoduchý scenár.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, ✓ zvládnu náročnejšie cviky obratnosti, ✓ ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ vedome uplatňujú jednoduchý ľudový tanec so spevom, ✓ zdokonaľujú návyky v prízemnej obratnosti.	Pohybový tréning. Spojovanie skokov s kotúľom. Koordinačné cvičenia s predmetom. Ľudový tanec so spevom. Akrobatické cvičenia: stoj na rukách.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú technicky vyspelejší a kultivovanejší rečový prejav, ✓ zvládnu v hlasových cvičeniach funkciu hlavovej rezonancie, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, ✓ zvládnu výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Kultivovaný rečový prejav. Práca s technikou hlavovej rezonancie. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Výslovnosť úžinových a polozáverových spoluhlások. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ uplatňujú základné výrazové prvky prednesu	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov. Gradácia v prednese. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Technika umeleckého prednesu.

(intonácia, temporytmus, dôraz, pauza).	

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu tvorbu krátkych príbehov (osobné zážitky), ✓ poznajú vhodné literárne diela prostredníctvom aktívnej hry, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov z etudy.	Autorská tvorba - príbeh. Detská literatúra slovenská i svetová. Tvorivé písanie. Hra so slovami. Vlastná tvorba scenára z etudy.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba divadelného predstavenia.

Študijné zameranie	**Dramatické a slovesné oddelenie**
Ročník	***4./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**5 hodín**
Číslo UP	**42**

DRAMATIKA A SLOVESNOSŤ (2 hodiny/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu prípravu a realizáciu absolventského predstavenia, ✓ zvládnu divadelné techniky s potrebným výrazom kultivovanej prirodzenosti,	Absolventské predstavenie. Úloha v absolventskom predstavení.

✓ uplatňujú v pohybových dramatických improvizáciách na daný hudobný námet priestorové, rytmické i dynamické cítenie, ✓ aplikujú náznakové scénické prvky, ✓ zvládnu písomne spracovať vlastné zážitky alebo predstavy, samostatne zvolenou formou.	Pohybová improvizácia na daný hudobný námet. Absolventské predstavenie. Autorská tvorba – jednoduchý scenár.

POHYB (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdokonaľujú požadovaný pohybový tréning, ✓ zvládnu ďalšie cviky obratnosti, ✓ ovládajú koordinačné cvičenia s predmetom, ✓ zvládnu súčasný tanec so spevom, ✓ zvládnu pohyb v súlade s absolventským predstavením.	Pohybový tréning. Spojovanie cvikov obratnosti. Koordinačné cvičenia s predmetom Súčasný tanec so spevom. Pohyb v absolventskom predstavení.

REČ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ ovládajú vedome vyspelý a kultivovaný rečový prejav, ✓ zvládnu viesť jednoduchú jazykovú rozcvičku, ✓ zvládnu rytmus a melódiu reči v náročnejších artikulačných cvičeniach, ✓ aplikujú správnu výslovnosť v prednese cvičných textov, ✓ zvládnu výrazný javiskový rečový prejav, ✓ uplatňujú zvládnuté rečové schopnosti vo výrazových variantoch v individuálnom alebo kolektívnom prednese.	Kultivovaný rečový prejav. Jazyková rozcvička. Artikulačné cvičenia. Prednes literárneho textu. Javisková reč. Práca s textom podľa výberu.

PREDNES (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ zvládnu rôzne výrazové varianty rečových cvičení, ✓ zvládnu gradáciu v umeleckom prednese, ✓ analyzujú logicky myšlienku autorovho textu s vlastným prínosom, ✓ uvedomujú si, že vhodnou voľbou textu vyjadrujú svoje názory, zážitky a vzťah k literárnemu textu, ✓ zvládnu prirodzeným spôsobom interpretovať zvolený text, ✓ zvládnu samostatný výber a interpretáciu vhodného textu.	Cvičenia na vyjadrenie výrazových variantov . Gradácia v prednese. Rozbor textu. Dramaturgia prednesu. Interpretácia textu. Absolventský umelecký prednes.

SLOVESNOSŤ

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu tvorbu príbehov (osobné zážitky), ✓ zvládnu teoretické informácie a ich praktické využitie z dejín dramatickej tvorby, ✓ dokážu citlivo vnímať význam použitých slov, ✓ aplikujú hru so slovami a obohacujú si tak slovnú zásobu, ✓ zvládnu techniku písania scenárov.	Autorská tvorba - príbeh. Seminárna práca z dejín dramatickej tvorby. Tvorivé písanie. Samostatná absolventská práca. Vlastná tvorba scenára – využitie v absolventskom predstavení.

PRÁCA V SÚBORE (1 hodina/týždenne)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu úlohy zadané v súborovej práci, ✓ uplatňujú svoje vedomosti a schopnosti v súborovej práci.	Vytváranie súborových programov. Tvorba absolventského divadelného predstavenia.

Záverečná skúška:

- absolventské divadelné predstavenie,
- etuda podľa vylosovanej témy,
- umelecký prednes podľa samostatného výberu,

- seminárna práca z dejín dramatickej tvorby,
- 2 samostatné autorské literárne práce,
- pohyb v súlade s absolventským predstavením.

5.3 TANEČNÝ ODBOR

CIELE

Žiaci:

- získajú všeobecnú orientáciu v oblasti tanečného umenia,
- rozvíjajú kompetencie, zručnosti a návyky, ktoré sú predmetom umeleckého vzdelávania v oblasti tanca,
- aplikujú vedomosti a zručnosti získané vzdelávaním v samotnej tanečnej interpretácii i v pochopení obsahu choreografických diel tanečného umenia,
- dosiahnu úroveň požadovaných schopností a zručností kvalitných tanečníkov pre potreby amatérskych tanečných súborov a kvalitných uchádzačov pre štúdium na konzervatóriách a vysokej škole umeleckého zamerania,
- komunikujú im vlastným spôsobom a tvoria tanečno-pohybové celky a realizujú nápady a podnety v odbore tanečného umenia.

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - *primárneho umeleckého vzdelávania* po preukázaní vedomostí a zručností, ktoré nadobudol v priebehu štúdia, je pripravený pokračovať v štúdiu druhej časti I. stupňa základného štúdia tanečného odboru. Po ukončení prvej časti I. stupňa základného štúdia má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v základných tanečných technikách (klasický tanec, kreatívny tanec a ľudový tanec).

Získal základy hudobnej a tanečnej terminológie a komunikácie v umeleckej oblasti. Absolvent prvej časti I. stupňa základného štúdia - *primárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 1B)* sa dokáže vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých vyjadrovacích prostriedkov vo všetkých základných tanečných technikách tanečného odboru, v ktorom si rozvinul schopnosť tvoriť a prijímať umenie na danej úrovni stupňa ukončeného vzdelania.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií, ktoré absolvent dosiahol na konci prvej časti I. stupňa základného štúdia nie je ukončená. Vytvára len základ pre následné stupne vzdelávania.

Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia - *nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania (ISCED 2B)* tanečného odboru ZUŠ má ukončený I. stupeň základného štúdia základnej umeleckej školy. Absolvovaním súboru predmetov umeleckého vzdelávania je pripravený na štúdium na stredných školách tanečného zamerania. Absolvent je pripravený na celoživotné vzdelávanie a rozširovanie svojich nadobudnutých všeobecných a odborných vedomostí a zručností v umeleckej oblasti. Po ukončení druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ má žiak osvojené základy umeleckej výchovy a vzdelávania v danom vyučovacom odbore. Získal základy pre osvojenie účinných techník celoživotného učenia sa a pre rozvoj nadobudnutých spôsobilostí. Je schopný umelecky pôsobiť v rôznych tanečných súboroch, umeleckých formáciách. Absolvent druhej časti I. stupňa základného štúdia ZUŠ dokáže pomenovať druhy umenia, ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky, uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si ľudové tradície, rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoje názory a postoje k estetickým hodnotám, správa sa kultúrne, kultivovane primerane okolnostiam, situáciám a sociálnym potrebám, je schopný využívať osvedčené stratégie učenia sa, nadobudnuté teoretické i praktické poznatky dokáže uplatniť pri ďalšej samostatnej činnosti, svoje vedomosti dokáže sám rozvíjať, obnovovať, je schopný primerane reagovať na nové trendy i na spoločenský vývoj, na základe získaných poznatkov a skúsenosti dokáže hodnotiť a kriticky pristupovať k ďalšiemu tvorivému procesu, dokáže uplatniť nadobudnuté znalosti a spôsobilosti v rôznych životných situáciách, dokáže využívať dostupné formy sociálnej komunikácie s okolím, s ktorým prichádza do kontaktu. Úroveň rozvinutosti kľúčových spôsobilostí, ktoré žiaci dosiahnu v druhej časti prvého stupňa základného štúdia ZUŠ, nie je ukončená. Vytvára len bázu pre následné stupne vzdelania, pre celoživotné učenie sa.

Študijné zameranie	**Hudobno-pohybová príprava**
Ročník	***Prípravné štúdium – variant 1***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**36**

Žiaci po ukončení prípravného štúdia 1 (PŠ1):

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ formujú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, ✓ reagujú pohybom na zmeny hudobného tempa, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne.	Pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste. Pohyb v priestore - elementárne tanečné kroky. Pohybové hry so spevom - poznanie ľudových aj neľudových detských piesní. Rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách.

Študijné zameranie	**Tanečná príprava**
Ročník	***Prípravné štúdium – variant 2***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**36**

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ získajú prvé náznaky návykov správneho držania tela, ✓ ovládajú základy rytmiky, intonácie, dynamiky, ✓ predvedú jednoduché cviky obratnosti, ✓ reagujú pohybom na zmeny taktu, ✓ ovládajú elementárnu orientáciu v priestore tanečnej sály, ✓ zatancujú jednoduché hudobno-pohybové kombinácie, ✓ poznajú ľudové aj neľudové piesne.	Pohybová príprava - elementárne cvičenia v základných polohách na mieste a cviky obratnosti. Pohyb v priestore- elementárne tanečné kroky v rozmanitých priestorových formáciách. Pohybové hry so spevom – poznanie ľudových aj neľudových detských piesní. Rytmické cvičenia - precvičovanie v riekankách, vyčítankách, podupoch, potleskoch.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***1./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Tanečná príprava**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK.	Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“. ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly, sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK, sed roznožný: dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie, sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panvapodsadenie, chrbtica, sed na pätách: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená, sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup, kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica, Podpor kľačmo: chrbtica, panva, stoj v l. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, unoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená (rovný predklon, okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklony hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK, aj celými HK). Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého, kotrmelec vzad do drepu, kotrmelec vpred zo stoja do stoja, kotrmelec vzad do sedu roznožného, Premet stranou (prípravná fáza).

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách, ✓ v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce horných končatín, ✓ realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobnopohybovým cítením, ✓ zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami, ✓ zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov, ✓ poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360°, ✓ predvedú jednoduché pohybovo - tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga, ✓ poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov, ✓ realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania, ✓ poznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú.	Priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny. Chôdza: s postupom vpred a vzad vytočene, s postupom vpred vo výpone – vytočene, (Počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciach, v záhlaví, v opozícii s DK (chôdza prirodzená). Beh: s postupom vpred a vzad prirodzený, s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred - „koníčkový cval“, kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách. Poskočný krok: s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus, kombinovanie poskočného kroku s „koníčkovým cvalom“, s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus. Polkový krok: s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu, v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným. Valčíkový krok: s postupom vpred a bočne. Otáčanie: 90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca - body 1až 8 elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov: 1. z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej), 2. z jednej DK na dve DK, 3. z jednej DK na druhú DK, 4. z dvoch DK na jednu DK, 5. z

	jednej DK na tú istú DK.

TANEČNÉ MOTÍVY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca, ✓ poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca, ✓ realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorových formáciách, ✓ poznajú rozdiel prevedenia medzi perovaním váhou a perovaním ťahom v chôdzi, jednokročke, dvojkročke.	Perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Dvojité perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), Premenný krok: dvojdobý (vpred, vzad a bočne), trojdobý (vpred, vzad a bočne). Perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Drobné premenné krôčiky: na mieste, z miesta.

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ poznajú 2 ľudové piesne, ✓ poznajú základy hudobnej náuky, ✓ rozlišujú párne a nepárne takty, ✓ rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú.	Tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomaľované (najviac používané talianske názvy), tón - nota: celá, polová, štvrťová, osminová, pomlčky: celé, polové, štvrťové, osminové, takt- 2/4, 3/4, 4/4: zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu, Rytmickécvičenia: v 2/4, 3/4, 4/4 takte s možnosťou využitia rytmických nástrojov. Dynamické cvičenia: forte a piano v hudbe aj v pohybe. Výrazové cvičenia: legato a staccato v hudbe aj v pohybe

TANEČNÁ PRAX

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku školského roku spravidla priradená k jednotlivým predmetom (viac prevažuje technická príprava). V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet tanečná prax vyžaduje tvorivú prácu pedagóga pri nácviku choreografií, ktoré sú komponované na základe tanečných techník z predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, moderný tanec a historický tanec.

Dôležitú úlohu hrá aj samotný výber hudobného podkladu pri tvorbe choreografií. Je nutné, aby hudobný podklad bol adekvátny veku a zodpovedal tanečným zručnostiam žiakov v jednotlivých ročníkoch. Voľbou vhodného hudobného materiálu má pedagogický zamestnanec možnosti priameho kreovania hudobného vkusu žiaka, čím umožňuje žiakovi spoznávať rôzne aj žánre hudby, s ktorými sa žiak bežne nestretáva.

Zároveň aj úlohou pedagogického zamestnanca, v tomto prípade v úlohe pedagóga- choreografa je myslieť pri tvorbe choreografií aj na výchovný moment tejto práce v súčinnosti s vekom a schopnosťami žiakov.

Predmet vychováva u žiakov schopnosť vystúpiť pred obecenstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý. V neposlednom rade vo vyučovacom procese tohto predmetu má pedagóg možnosť žiaka ovplyvňovať v otázkach zodpovednosti, prístupu, sociálneho správania sa a sebahodnotenia žiaka, čo sú všetko atribúty, ktoré sú nesmierne dôležité pri vývoji osobnosti.

Tento predmet je náročný pre učiteľa, ktorý je v jednej osobe choreografom, návrhárom kostýmov (v mnohých prípadoch aj ich realizátorom) ako aj hudobne vzdelanou osobou, schopnou vyhľadávať vhodné hudobné skladby na choreografické spracovanie.

CIELE PREDMETU

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie, formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***1./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovaniapredmetu tanečná príprava.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ získajú prvé návyky správneho držania tela, ✓ zapájajú jednotlivé svalové skupiny v polohách na mieste k fixovaniu tohto návyku, ✓ poznajú jednoduché cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ realizujú niektoré cvičenia na podlahe s DK vytočene, ✓ vedome prenášajú váhu tela v jednoduchých cvičeniach v stoji na mieste z jednej DK na druhú DK.	Ľah vzad: priehlavky, sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, brušné svaly, „sviečka“. Ľah vpred: sedacie svaly a DK, bedrové kĺby, chrbtové svaly, sed znožný: dolné končatiny, chrbtica a DK, sed roznožný: dolné končatiny a chrbtica, sedacie svaly, panva – podsadenie, sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, sedacie svaly, panvapodsadenie, chrbtica, sed na pätách: sedacie svaly, panva, chrbtica, hlava, ramená, sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup, kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica, Podpor kľačmo: chrbtica, panva, stoj v I. poz. paralelne aj prirodzene vytočene: dolné končatiny paralelne aj vytočene (prednoženie, unoženie, zanoženie, podrepy, drepy, výpony, perovanie kolien a priehlavkov), trup, hlava, ramená (rovný predklon, okrúhly záklon, rotácia ramien, otáčanie a úklony hlavy), horné končatiny (predpaženie, upaženie, vzpaženie, krúženie časťami HK, aj celými HK). Akrobatické cvičenia: kotrmelec vpred do sedu znožného alebo roznoženého, kotrmelec vzad do drepu, kotrmelec vpred zo stoja do stoja, kotrmelec vzad do sedu roznožného, Premet stranou (prípravná fáza).

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ zvládnu orientáciu v priestore v elementárnych priestorových formáciách, ✓ v priestore zvládnu elementárny estetický pohyb bez súčasnej kombinácie práce horných končatín, ✓ realizujú jednotlivé druhy cvičení v úzkej spolupráci s hudobnopohybovým cítením, ✓ zvládnu elementárne skoky a kroky realizovať v jednoduchých kombináciách bez súčasného kombinovania práce s hornými končatinami, ✓ zvládnu princíp odrazu a dopadu jednotlivých skupín skokov, ✓ poznajú základný princíp práce hlavy pri pomalých otáčaniach o 360°, ✓ predvedú jednoduché pohybovo - tanečné kombinácie podľa zadania pedagóga, ✓ poznajú názvoslovie jednoduchých tanečných krokov a skokov, ✓ realizujú jednoduché tanečné kroky a skoky v rôznych priestorových formáciách bez vzájomného kombinovania, ✓ poznajú pojem diagonála a v rámci elementárnych tanečných krokov a skokov tento priestor využívajú.	Priestorové formácie: kruh, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny. Chôdza: s postupom vpred a vzad vytočene, s postupom vpred vo výpone – vytočene, (Počas chôdze používame základné možnosti držania HK: v zníženom upažení, vbok, na pleciach, v záhlaví, v opozícii s DK (chôdza prirodzená). Beh: s postupom vpred a vzad prirodzený, s prednožovaním aj zanožovaním skrčmo paralelne s postupom vpred - „koníčkový cval“, kombinovanie chôdze a behu v rozmanitých priestorových formáciách. Poskočný krok: s postupom vpred, vzad a bočne s nízkym prednožovaním skrčmo v 2/4 takte - pravidelný rytmus, kombinovanie poskočného kroku s „koníčkovým cvalom“, s postupom vpred s vysokým prednožovaním skrčmo v2/4 takte - bodkovaný rytmus. Polkový krok: s postupom vpred, vzad a bočne v rozmanitých formáciách najčastejšie v kruhu, v kombináciách s podupmi, potleskami, poskokmi, cvalom bočným. Valčíkový krok: s postupom vpred a bočne. Otáčanie: 90°, 180°, 360° stupňov v pomalom tempe, vpravo aj vľavo, orientácia priestoru podľa klasického tanca - body 1až 8 elementárne skoky v piatich základných skupinách skokov: 1. z dvoch DK na dve DK (v I. a II. poz. paralelnej a prirodzene vytočenej), 2. z jednej DK na dve DK, 3. z jednej DK na druhú DK, 4. z dvoch DK na jednu DK, 5. z jednej DK na tú istú DK.

TANEČNÉ MOTÍVY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú základné tanečné motívy z techniky ľudového tanca, ✓ poznajú názvoslovie základných tanečných motívov z techniky ľudového tanca, ✓ realizujú jednoduché tanečné motívy v rôznych priestorových formáciách, ✓ poznajú rozdiel prevedenia medzi perovaním váhou a perovaním ťahom v chôdzi, jednokročke, dvojkročke.	Perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Dvojité perovanie váhou: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), Premenný krok: dvojdobý (vpred, vzad a bočne), trojdobý (vpred, vzad a bočne). Perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne). Drobné premenné krôčiky: na mieste, z miesta.

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ poznajú 2 ľudové piesne, ✓ poznajú základy hudobnej náuky, ✓ rozlišujú párne a nepárne takty, ✓ rozlišujú pohyb na ľudovú hudbu a hudbu umelú.	Tempo: rovnomerné, zrýchľované, spomaľované (najviac používané talianske názvy), tón - nota: celá, polová, štvrťová, osminová, pomlčky: celé, polové, štvrťové, osminové, takt- 2/4, 3/4, 4/4: zápis na tabuľu, improvizácia na zadanú hudobnú skladbu, Rytmickécvičenia: v 2/4, 3/4, 4/4 takte s možnosťou využitia rytmických nástrojov. Dynamické cvičenia: forte a piano v hudbe aj v pohybe. Výrazové cvičenia: legato a staccato v hudbe aj v pohybe

Študijné zameranie	**Tanec**

Ročník	***2./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Tanečná príprava**

POHYBOVÁ PRÍPRAVA

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ predvedú pozície horných končatín, ✓ vedome udržia správne držanie tela, ✓ v práci dolných končatín realizujú pohyb vytočene ako prípravu na predmet klasický tanec, ✓ poznajú náročnejšie cvičenia na rozvoj svojich fyzických dispozícií, ✓ poznajú základné pozície HK z techniky klasického tanca.	Ľah vzad: priehlavky (vytočene so zdvihom jednej DK na 45º), sedacie svaly, panva, bedrové kĺby, svaly a väzivá DK (zdvih jednej DK aj švihom vytočene s prepnutým priehlavkom), brušné svaly zdvih trupu do polosedu), „Sviečka“ s roznožením. Ľah vpred: sedacie svaly (vytočene s prepnutými DK), bedrové kĺby (passé, žaba), chrbtové svaly (HK v upažení, na ramenách, v zapažení). Ľah na boku: svaly a väzivá DK (príprava battement développé bočne, švihy DK). Sed znožný: dolné končatiny, chrbtica, sedacie svaly (prechod z ľahu vpred do prekážkového sedu, vytlačenie panvy a návrat do VP). Sed roznožný: dolné končatiny, chrbtica. Sed roznožný skrčmo: bedrové kĺby, chrbtica, panva (vysúvanie hrudníka, krúženie). Sed na pätách: sedacie svaly, stehenné svaly (podsadzovanie panvy až do kľaku spojného, rovný záklon), horné končatiny (rovné aj zaokrúhlené línie). Sed skrížmo (turecký sed): hlava, ramená, trup (horné končatiny - príprava na pozície z klasického tanca). Kľak spojný: stehenné svaly, chrbtica ,sedacie svaly. Podpor kľačmo: chrbtové svaly (švihy do zanoženia). Stoj v I. a II. poz. prirodzene vytočene aj paralelne: dolné končatiny, trup, hlava, ramená (rovný predklon do 90°, vysúvanie hrudníka), horné

	končatiny (pozície HK z klasického tanca). Akrobatické cvičenia: príprava na stoj na rukách, premet stranou.

POHYB V PRIESTORE

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ zvládnu orientáciu v priestore v náročnejších priestorových formáciách, ✓ v pohybe ovládajú základné tanečné kroky s natáčaním tela, ✓ v pohybe v priestore dokážu žiaci koordinovane spojiť prácu HK a DK, ✓ poznajú rozdiely princípov skokov jednotlivých skupín skokov, ✓ v práci skokov jednotlivých skupín zvládnu charakteristickú skokovú kombináciu (poskok - preskok - zoskok - výskok).	Priestorové formácie: kruh, vlásenka, vlnovka, osmička, rad, zástup, diagonála, dvojice, trojice, voľné skupiny, zmena smeru v kruhu, delenie kruhu. Chôdza: s postupom vpred a vzad vytočená, kombinovaná s pohybom horných končatín, výpadová chôdza vpred, kombinovanie horných končatín s chôdzou buď súčasne alebo samostatne v rytmickom slede pohybu. Beh: prirodzený s pocitom dostredivosti pohybu v okrúhlych dráhach, vytočený s postupom vpred a vzad po rovných a okrúhlych dráhach, hladký, strihaný (vytočene v bodkovanom rytme, kolená a priehlavky napnuté), plynulý beh do diaľky v podrepe. Poskočný krok: nízky s prepínaním priehlavku s postupom vpred, vzad aj bočne paralelne, vysoký s prepínaním priehlavku s postupom vpred v bodkovanom rytme, s prednožovaním vytočene s napnutým kolenom a priehlavkom s prednožovaním pokrčmo s napnutým priehlavkom (attitude). Polkový krok: s postupom vpred, vzad aj bočne s natáčaním a otáčaním s väčším odrazom, v kombinácii s inými tanečnými krokmi, „päta“ - špica krok sun krok“. Valčíkový krok: vytočene z VP III. poz. s postupom vpred, vzad aj bočne. Skoky: skoky 1. skupiny na mieste (z dvoch DK na dve DK) v I. a II. poz. vytočene – výskoky, skoky 2. skupiny z miesta (z jednej DK na dve DK) – zoskoky, skoky 3. skupiny z miesta (z jednej DK na druhú DK) - preskoky skoky do diaľky s

	akcentovaným odrazom z jednej DK - preskoky kombinácia: poskok - preskok - zoskok – výskok.

TANEČNÉ MOTÍVY

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ dokážu spájať základné tanečné motívy z ľudového tanca do kombinácií, ✓ predvedú jednoduchú rotáciu o 180°, ✓ poznajú názvoslovie elementárnych tanečných motívov.	Prenášanie váhy tela. Perovanie ťahom: v stoji, v chôdzi, v jednokročke, v dvojkročke (bočne), v karičke perovanie ťahom a váhou striedavo: v stoji, v chôdzi, jednokročka a dvojkročka v zadnom oblúku (perovanie ťahom, perovanie váhou), cval bočný vo dvojici (párové držanie), chôdza striedavo cez pätu perovaná ťahom, polkový krok (ľudový), valčíkový krok (ľudový), valaský vo dvojku na pološpičku prinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad). Rotácia na mieste: hladko, poskokmi o 180°. Nahadzovaný: na pološpičku, na pätu.

ROZVOJ HUDOBNÉHO CÍTENIA

Výkonový štandard	Obsahový štandard

✓ poznajú základy hudobnej terminológie, aplikujú základy hudobnej terminológie v pohybe na mieste, ✓ realizujú jednoduchý notový zápis.	Rytmické cvičenia v 2/4 ,3/4, 4/4 takte so zapojením osminových hodnôt a pomlčiek, predtaktie v rôznych pohybových kombináciách, legato, staccato v rôznych pohybových kombináciách (vedený pohyb, švihový pohyb), triola - v notovom zápise aj pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov, bodkovaný rytmus - v notovom zápise aj v pohybe eventuálne so sprievodom rytmických nástrojov, zmena taktu - improvizácia v priestore, dynamické cvičenia - chápanie pohybu nielen odstupňovaním sily zvuku, ale aj sily emócií a vnútorného svalového napätia.

KLASICKÝ TANEC

CIELE PREDMETU

- dodržiavať správnu koordináciu tela pri realizácii jednotlivých cvičení s dôrazom uvedomelého využitia tejto znalosti pri zvyšovaní náročnosti prevedenia cvičení (výška skoku, zvyšovanie počtu obratov pri rotácii a pod.),
- aplikovať vedomú koordináciu tela s efektívnym využitím prislúchajúcich svalov i v ďalších tanečných technikách,
- poznať terminológiu techniky klasického tanca slovom aj písmom v rozsahu obsahu predmetu,
- dosiahnuť základný stupeň vyspelosti v technike klasického tanca (3. ročník tanečného konzervatória),
- viesť žiaka k zmyslu zodpovednosti, systematickej práci a vôli prekonávať ťažkosti.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**

Číslo UP	**37**
Predmet	**Klasický tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ aplikujú základné držanie tela v technike klasického tanca v postavení tvárou a bokom k tyči, ✓ ovládajú postavenie DK en dehors v rámci svojich anatomických dispozícií v základných cvičeniach techniky klasického tanca, ✓ realizujú základné cvičenia techniky klasického tanca v cvičení à la barre a au milieu, ✓ predvedú prípravné port de bras s dodržaním správneho držania tela, ✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.	Exercices à la barre: postavenie čelom k tyči, poloha HK na tyči, I., II., V. poz. DK v postavení čelom k tyči, v postavení bokom k tyči Battement dégagé do II. poz., Demi-plié v I., II., V. poz. v postavení čelom k tyči, Battement tendu simple z I. a V. poz. v postavení čelom k tyči, postavenie bokom k tyči, poloha HK na tyči, prípravné port de bras v postavení bokom k tyči – préparation, Révérence - v priestore Demi - plié v I., II., III., V. poz. v postavení bokom k tyči, Battement tendu simple z I. poz. v postavení bokom k tyči, Passé par terre - v postavení čelom, bokom k tyči, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči - en dehors, en dedans, Battement tendu demi-plié v postavení čelom k tyči, Rond de jambe par terre v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení čelom k tyči, Battement tendu soutenu v postavení bokom k tyči, prípravný cvik k battement tendu

	jeté v postavení čelom k tyči z I.

	poz. - 30°, prípravný cvik k battement tendu jeté v postavení bokom k tyči z I. poz. 30°, polohy sur le cou de pied v postavení čelom k tyči- základná poloha, Battement frappé v postavení čelom k tyči par terre, Relevé-abaissé v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči, Battement relevé lent do všetkých smerov na 45°, záklon a úklon tela v postavení čelom k tyči, predklon tela bokom alebo chrbtom k tyči, Temps-levé sauté v I. a II. poz. v postavení čelom k tyči. Exercices au milieu: Demi - plié v I., II. poz. en face, Battement dégagé do II. poz., Battement tendu simple z I. poz. en face, prípravné cvičenie na rond de jambe par terre, Battement tendu demi-plié z I. a V. poz. en face, Battement tendu soutenu z I. a V. poz en face, Relevé - abaissé v I. a II. poz., 1. port de bras s DK v I. poz. en face, prípravné port de bras en face,
	Allegro: Temps - levé sauté v I. a II. poz., Pas échappé z I. do II. poz. (prípravná fáza).

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Klasický tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ aplikujú elementárnu koordináciu pohybu DK, HK a hlavy v základných cvičeniach techniky klasického tanca (préparation k rond de jambe par terre), ✓ zvládnu princípy vytočenosti a princíp realizácie pohybu v jednotlivých základných cvičeniach techniky klasického tanca s efektívnym použitím prislúchajúcich svalov tela, ✓ použijú silu priehlavku k uspokojivému zvládnutiu jednotlivých cvičení techniky klasického tanca, ✓ poznajú základnú terminológiu techniky klasického tanca slovom.	Exercices à la barre: Battement tendu double do II. poz. Battement tendu simple z V. poz. Battement tendu pour le pied Battement tendu jeté z I. a V. poz. v postavení čelom a bokom k tyči - 30° Battement tendu jeté en cloche, v postavení čelom a bokom k tyči - 30° Battement tendu pour le pied do II. poz. IV. poz. - battement dégagé do IV. poz. záklon a úklon tela bokom k tyči Rélevé - abaissé v V. poz. Demi - plié v IV. a V. poz. Demi rond de jambe par terre scénická poloha cou-de-pied Battement soutenu par terre (cez cou- de- pied) Demi - plié a relevé v I., II., V. poz. préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans) Battement fondu par terre Battement frappé en l'air- 30° prípravné cvičenie pre 3. port de bras

	3. port de bras Battement relevé lent na 90° Grand battement jeté z I. poz. Battement fondu en l´ air - 45° Battement rétiré (passé na 45° a 90°) Grand plié v I., II., V. poz. prípravné cvičenie pre pas coupé Exercices au milieu Battement tendu simple z V. poz. Battement tendu jeté z I. a V. poz. - 30° Épaulement (croisé, éffacé) obraty par terre na dvoch DK Battement frappé par terre Rélevé - abaissé v I., II., V. poz. Rond de jambe par terre Demi - rond de jambe par terre Battement soutenu par terre Demi - plié V. poz. préparation k rond de jambe par terre (en dehors, en dedans) Battement fondu par terre
	Battement relevé lent na 90° à la seconde z I. a V. poz. 2. port de bras v épaulement croisé Allegro: Temps - levé sauté v V. poz. prípravné cvičenie pre pas échappé sauté do II. poz.

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min., - žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

časový rozsah 60 min

Révérence

1. port de bras en face v 1. poz. DK (4/4 T)

1. Exercices à la barre:
   1.1. Rozcvička 16 4/4 T préparation: 2 4/4 T (vých. poz. I. poz. v postavení tvárou k tyči) HK z prípravnej poz. na tyč

1.- 3. T battement tendu pour le pied PDK- vpred, stranou, vzad,

4. T battement tendu dégagé cez II. poz. PDK,

5.- 8. T celé z ĽDK,

9.- 12. T úklony v I. poz. DK (HK na tyči),

12.-16. T záklony v I. poz. DK (HK na tyči).

1.2. Pliés (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T (vých. pozícia I. poz. DK, HK v prípravnej pozícii) préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras

1.- 2. T 2 x demi - plié,

3.- 4. T1 x grand plié,

5.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),

7. T 1x relevé -abaissé,
8. T battement tendu dégagé do II. poz DK,
9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz.,

11.- 12. T 1 x grand plié v II. poz.,

13.- 15. T úklon k tyči - PHK do 3. poz.,

16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK) PHK súčasne prechádza z 3. poz. cez 1. poz. do 2. poz., 17.-18. T 2 x demi - plié,

19.-20. T 1 x grand plié,

21.-24. T 1. port de bras ,

25.- 32. T 3. port de bras.

1.3. Battement tendu simple z I. poz. (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T (PHK v prípravnej poz.), préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

1.- 2. T PDK 1 x battement tendu simple en avant,

3.- 8. T PDK 3 x battement tendu en cloche/ vpred, vzad, vpred/,

9.- 12. T PDK 2 x battement tendu simple à la seconde, 13.- 16. T PDK 1 x battement tendu double à la seconde,

17.- 32. T celá kombinácia en dedans.

1.4. Battement tendu simple z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči) 32 2/4 T , préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

1.- 2. T1x battement tendu simple en avant,

3.- 4. T 2 x battement tendu simple en avant,

5.- 8. T 1.port de bras en dehors,

9.- 32. T celú kombináciu cvičiť en croix.

1.5. Battement tendu jetés z III. poz. (fakultatívne z V. poz.) (v postavení bokom k tyči) 32 2/4 T.

Rovnako ako kombinácia Battement tendu simple z I. poz. (kombinácia č.4.) s rozdielom port de bras - 1. port de bras en dedans.

1.6. Battement tendu jeté z I. poz. (v postavení tvárou k tyči)

16 2/4 T- tvárou k tyči (kombinácia je fakultatívna), préparation: 2 2/4 T prípravné port de bras.

1.- 4. T 4 x battement tendu jetés à la seconde PDK,

5.- 8. T 4 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK,

9.- 10. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,

11.- 12. T 2 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK,

13. - 14. T 2 x battement tendu jetés à la seconde PDK,

15.-16. T 2 x battement tendu jetés à la seconde ĽDK.

1.7. Rond de jambe par terre (v postavení bokom k tyči)

64 3/4T (I. poz., HK v prípravnej poz.), préparation: 4 3/4 T- temps relevé par terre ako préparation pre rond de jambe par terre.

1.- 8. T 4 x rond de jambe par terre en dehors,

9.-12. T 1x battement relevé lent 45° en avant,

13.-16. T 1. port de bras,

17.- 32. T celá kombinácia en dedans, záver 1. port de bras en dedans,

33.- 48. T 3. port de bras,

49.- 64. T relevé v I. poz., obe HK do 1. poz. - výdrž.

1.8. Battement tendu soutenu a Battement soutenu (bez relevé) (v postavení bokom k tyči)

16 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

1. T battement tendu soutenu en avant,
2. T battement soutenu par terre (bez relevé) en avant,
3.- 4. T PHK z 2. poz. do 3. poz. a späť,

5.- 8. T kombinácia à la seconde,

9.- 12. T kombinácia en arrière,

13.- 16. T kombinácia à la seconde.

1.9. Battement fondu par terre (v postavení bokom k tyči)

8 4/4 T, vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu simple à la seconde.

1.- 2. T 2 x battement fondu par terre en avant,

3. T1 x battement fondu par terre à la seconde,

4. TPHK z 2. poz. do 1. poz. a späť,

5.-8. T kombinácia en dedans.

1.10. Battement frappé (v postavení bokom k tyči)

32 2/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras so súčasným vysunutím PDK spôsobom battement tendu jeté à la seconde (v prípade potreby PHK vbok).

1.- 6. T 3 x battement frappé 30°en avant,

7.- 8. T PDK piqué a ostrý zdvih na 30°,

9.- 32. T kombinácia 1. -8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.11. Battement relevé lent 60° (fakultatívne 90°) (v postavení bokom k tyči)

32 4/4 T vých. poz. III. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - prípravné port de bras.

1.- 4. T battement relevé lent en avant,

5.- 8. T battement retiré (PHK súčasne vbok naspäť cez 1. poz. do 2. poz.),

9.- 32. T kombinácia 1.- 8. T à la seconde, en arrière, à la seconde.

1.12. Grand battement jeté (v postavení bokom k tyči)

16 2/4 T, vých. poz. I. poz. (fakultatívne V. poz.), PHK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

1.- 4. T 2 x grand battement jeté en avant- rozložene,

5.- 8. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložene,

9.- 12. T2x grand battement jeté en arrière - rozložene,

13.- 16. T 2x grand battement jeté à la seconde - rozložene.

1.13. Relevé v I. poz. - v postavení tvárou k tyči

16 4/4 T vých. poz. I. poz., HK v prípravnej poz., préparation: 1 4/4 T - HK na tyč.

1.- 4. T 4 x relevé v I. poz.,

5.- 8. T úklon vpravo (bez HK), 9.- 12. T4 x relevé v I. poz.,

13.-16. T úklon vľavo.

2. Exercices au milieu:

2.1. Pliés

32 4/4 T, vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 4/4 T - prípravné port de bras.

1.- 2. T 2 x demi - plié ,

3.- 6. T rovný predklon (príprava na 3. port de bras),

7. T relevé v I. poz.,

8 .T battement tendu degagé do II. poz DK,

9.- 10. T 2 x demi - plié v II. poz.,

11.- 12. T2 x demi- degagé cez II. poz. - (vpravo, vľavo),

13. T HK do 1. poz., DK do II. poz. ,
14. T relevé v II. poz. en face,
15. T HK do 2. poz.,
16. T battement tendu dégagé do III. poz. DK (fakultatívne do V. poz. DK),
17.- 20. T4 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne v V. poz.),

21.- 22. T natočenie tela do épaulement croisé - bod 8 (DK v III. poz.),

23. - 24. T 1x prípravné port de bras

25.- 28. T 1.port de bras v épaulement croisé en dehors,

29.- 32. T 1. port de bras v épaulement croisé en dedans.

2.2. Battement tendu simple en face

32 2/4 T vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T - prípravné port de bras.

1.- 2. T 1 x battement tendu simple en avant,

3.- 4. T1 x battement tendu simple en avant,

5.- 6. T relevé v I. poz.,

7.- 8. T HK z 2.poz. cez prípravnú do 1. poz.HK,

9.- 12. T opakovať kombináciu 1.-4. T ale à la seconde,

13.-14. T relevé v I. poz.,

15.- 16. T HK z 1. poz. do 2. poz.,

17.- 20. T opakovať 1.-4. T en arriére,

21.- 22. T relevé v I. poz.,

23.- 24. T HK z 2. poz. do 3. poz.,

25.- 28. T opakovať 1.-4. T à la seconde,

29. - 30. T stiahnuť III.poz.DK (fakultatívne V. oz.) a natočenie do épaulement croisé do B8,

31. -32. T výdrž, HK z 3. poz. do prípravnej pozície.

2.3. Battement tendu jeté2/4T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči č. 6. en face.

2.4. Rond de jambe par terre 3/4 T

- Rovnako ako kombinácia pri tyči bez prídavného port de bras v závere kombinácie, préparation: vysunutie PDK spôsobom battement tendu simple en arrière.

2.5. Battement fondu, Battement soutenu 4/4 T

- Rovnako ako pri tyči, celá kombinácia en face. Fakultatívne je možné urobiť kombinácie z V. poz., v rámci postupových skúšok je možné vybrať si buď kombináciu Battement soutenu, alebo Battement fondu.

2.6. Battement frappé par terre 2/4 T

- Kombináciu cvičiť rovnako ako pri tyči, ale par terre s rozdielom posledného taktu cvičiť v každom smere, namiesto piqué urobiť ostrý zdvih pracujúcej DK na 30°.

2.7. Port de bras, Adagio. 32 3/4 T vých. poz. III. poz. épaulemet croisée do bodu 8 (fakultatívne V. poz.), HK v prípravnej pozícii, préparation: 2 3/4 T príprava HK do pózy croisé (PHK do 2. poz., ĽHK do 3. poz.).

1.- 8. T 2. port de bras,

9. T natočenie tela en face,

10. T ĽHK prechod do 2. poz.,

11.- 12. T 1 x demi - plié v III. poz. (fakultatívne V. poz.) en face,

13.-14. T 1 x battement relevé lent 45° à la seconde PDK, zatvoriť PDK vzad,

15. T natočenie tela do bodu 2. III. poz. croisé (fakultatívne V. poz.), 16. T PHK prechádza do 3. poz.,

17.- 32. T celé z ĽDK.

3. Allegro:

3.1. Temps levé sauté z I. poz. 16 2/4 vých. poz. I. poz. en face, HK v prípravnej poz., préparation: 2 2/4 T výdrž vo vých. pozícii.

1.- 2. T demi - plié v I. poz., a - temps levé sauté v I. poz., 3. T dopad, výdrž v demi - plié, 4.T vystrieť DK,

5.- 8. T opakovať 1. -4. T,

9. T demi - plié v I. poz.,

a - temps levé sauté v I. poz.,

10. T dopad, výdrž v demi - plié,

11.- 12. T vystrieť DK, 13.T demi - plié v I. poz., a - temps levé sauté v I. poz.,

14. T dopad do demi - plié, zároveň odraz, a - temps levé sauté v I. poz.,
15. T dopad do demi - plié v I. poz- výdrž,
16. T vystrieť DK.

3.2. Temps levé sauté v II. poz. 16 2/4 T

- rovnako ako kombinácia č.1.

3.3. Temps levé sauté z III. poz. 16 2/4 T (fakultatívne V. poz.)

- rovnako ako kombinácia č.1.

3.4. prípravné cvičenie pre pas échappé do II. poz. (z V. poz. do II. poz.) 16 2/4 T vých. poz. V. poz. en face PDK vpredu, préparation: 2 2/4 T (HK do cvičenia nezapájať).

1.- 4. T pas échappé rozložene, s vyperovaním v pozíciách (v 2. a 4. T) do V. poz. zatvoriť ĽDK,

5.- 8. T celé z ĽDK,

9.- 16. T celú kombináciu zopakovať.

4. diagonála:

- tanečné kroky pas polka, valčíkový krok, poskoky v attitude en avant 45°, chôdza vytočene.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***1./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Klasický tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ predvedú presnosť jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v rozsahu svojich anatomických dispozícií, ✓ predvedú základné malé adagio v priestore s využitím jednotlivých cvičení techniky klasického tanca v épaulement s dôrazom na tanečnosť a koordináciu práce DK, HK a hlavy, ✓ predvedú presné a pohotové prenášanie váhy tela na DK v jednotlivých cvičeniach techniky v náročnejších technických a rytmických kombináciách, ✓ realizujú základné skoky 1.skupiny skokov techniky klasického tanca s dôrazom na výšku skoku, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	Exercices à la barre: Grand battement jeté z V. poz. Battement tendu pour le pied do IV. poz. Battement relevé lent na 90° do všetkých smerov z V. poz. Relevé - abaissé v IV. poz. Battement tendu jeté piqué z I. a V. poz. - 30° Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) Grand plié v IV. poz. Petit battement sur le cou de pied Grand battement jeté piqué z I. a V. poz. Battement développé do všetkých smerov Pas coupé cez cou-de-pied (par terre) Pas de bourrée simple en dehors úklon s vysunutou DK na piqué bočne Battement double frappé par terre Pas balancé. Exercices au milieu: Grand plié v I., II. poz. en face Battement tendu jeté en cloche z I. a V. poz. do všetkých smerov Battement fondu na 45° do všetkých smerov

	Battement soutenu na 45°do všetkých smerov Battement rétiré Grand battement jeté z I. poz. Pas coupé en face Demi - plié v IV. a V. poz. v épaulement croisée aj éffacée Battement dégagé do IV. poz. pózy: croisées, éffacées, á la seconde - par terre Battement tendu jeté piqué z I. aj V. poz. en face - 30° Grand plié v V. poz. v épaulement Battement tendu simple do všetkých smerov v épaulement croisé a éffacé Battement relevé lent na 90° z I. poz. en face 3. port de bras v épaulement croisée Pas de bourée simple en dehors - en face úklon s vysunutou DK na piqué bočne Pas balancé en face 1., 2., 3. arabesques par terre Battement double frappé par terre Temps lié par terre en dehors, en dedans. Allegro:
	trampolínové skoky v I., II. poz. aj na jednej DK Pas échappé sauté (petit) en face Changement de pieds Pas assemblé en face bočne.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***2./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Klasický tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ interpretujú základné tanečné pózy en l´air, spojovacie kroky a port de bras v kombinácii malého adagia s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby, ✓ realizujú uspokojivo niektoré cvičenia na relevé, ✓ využívajú silu DK pri odraze skokov, ✓ pri skokoch si uvedomujú začiatky princípu „ballon“, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	Exercises à la barre: Rond de jambe par terre v demi- plié en dehors, en dedans Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) Plié a relevé s DK na 45° polobraty v V. poz. na pološpičkách smerom k tyči a od tyče Battement double frappé en l´ air - 30° Rond de jambe en l´air na 45°, prípravná fáza Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o 1/4 kruhu) Temps-relevé (préparation k rond de jambe en l'air) Battement développé passé Attitudes predklon a záklon s DK vysunutou na piqué, s prepnutou stojnou DK aj v demi-plié

	Pas de bourrée bez výmeny DK čelom k tyči Pas de bourrée simple en dedans pózy croisées, éffacées par terre zaraďovať na záver kombinácií, so stojnou DK vystretou v kolene aj v demi - plié Battement fondu na relevé. Exercices au milieu: Grand plié v IV. poz. v épaulement croisée aj éffacée 4. port de bras Pas balancé z épaulement croisée do épaulement croisée Rond de jambe par terre v plié en dehors, en dedans en face póza écartée par terre Battement tendu jeté - 30° v épaulement croisée aj éffacée polobraty v V. poz. na pološpičkách z croisée do croisée Grand battement jeté z V. poz. en face Battement frappé en l'air -30° v épaulement croisé aj éffacée Tempslié par terre s náklonmi tela en dehors, en dedans Battement tendu double do IV. poz. en face Relevé-abaissé v IV. poz. en face Plié a relevé s DK na 45° en face Battement soutenu par terre (s pridaním relevé v V. poz.) en face

	Petit battement sur le cou de pied en face Pas de bourrée bez výmeny DK en face Battement double frappé en l´air na 30° en face Battement développé en face 1., 2., 3. arabesques s DK en l'air na 45° pózy: croisées, éffacées s DK na l'air na 45° 4. arabesque par terre. Allegro: Changement de pieds v épaulement croisée Sissonne simple en face, počiatočná fáza Pas échappé z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred, vzad Pas jeté bočne en face Pas glissade en face, s výmenou aj bez výmeny DK.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Klasický tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ ovládajú prácu DK vo výške 90° v rozsahu svojich anatomických dispozícii (vytočenie en dehors), ✓ realizujú kombinácie z PDK aj z ĽDK à la barre v jednom celku s využitím spojovacích krokov spojených s obratom, ✓ realizujú niektoré cvičenia klasického tanca na relevé, ✓ poznajú všetky pózy klasického tanca, ✓ používajú všetky pózy v kombináciách v priestore, ✓ aplikujú spojovacie kroky v kombináciách v priestore za účelom rozvoja tanečnosti, ✓ skoky 1. a 2. skupiny realizujú v épaulement, ✓ realizujú niektoré cvičenia au milieu v épaulement, ✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	Exercices à la barre: Battement double fondu bez relevé, s relevé (fakultatívne) Battement soutenu na 90° Pas coupé s relevé Detourné o 360° en dehors, en dedans na relevé Battement développé passé na 90° do všetkých smerov polobrat en dehors, en dedans s výmenou DK na pološpičke (otvorenie cez cou de pied) Tombé s polobratom sur le cou de pied en dehors, en dedans na pološpičke 3. port de bras so sklzom DK vpred i vzad Attitude bokom k tyči ako súčasť adagia Rond de jambe s DK na 45° en dehors, en dedans Temps relevé na 45° Battement frappé na relevé Battementdouble frappé na relevé Rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (1/2 kruhu) Petit battement sur le cou de pied na relevé Grand battement jeté piqué v épaulement croisé a épaulement effacé. Exercices au milieu:

	5. port de bras Battement tendu jeté piqué - 30° v épaulement croisé, éffacée Battement fondu en l'air - 45° v épaulement croisée, éffacée na celom chodidle Póza écarté na 45° 4. arabesque na 45° Grand battement jeté piqué I. a V. poz. Battement soutenu na 45° en face (s pridaním relevé v V. poz.) Battement relevé lent na 90° v épaulement croisée, éffacée Rond de jambe en l'airen face Pas de bourrée bez výmeny DK v éffacée Battement développé v épaulement croisée, éffacée Grand battement jeté v épaulement croisée, éffacée Demi-rond de jambe na 45° en dehors, en dedans (porté o ¼ kruhu) Battement double frappé - 30° v épaulement croisé 1., 2., 3. arabesques a pózy croisées, éffacées s DK na 90°. Allegro: Temps-léve sauté v I. a V. poz. s postupom do priestoru Pas échappé s dopadom na jednu DK en face Pas échappé do IV. poz. v épaulement croisé, effacé Pas jeté z épaulement croisée do épaulement croisée

	Pas glissade s výmenou i bez výmeny DK v épaulement Sissonne ouverte à la seconde 45° Sissonne fermé à la seconde 45° Grand changement de pieds v épaulement croisée Grand échappé sauté z épaulement croisée do épaulement croisée Petit changement o 1/4 kruhu.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Klasický tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ realizujú jednotlivé cvičenia klasického tanca s maximálnym ovládaním prislúchajúcich svalových skupín v rámci svojich anatomických možností, ✓ poznajú jednotlivé cvičenia na rozvoj svojich anatomických dispozícií, ✓ realizujú jednotlivé cvičenia techniky klasického tanca s dôrazom na tanečnosť a cítenie hudby v spojitosti,	Exercices à la barre: Grand battement jeté v épaulement croisé a épaulement effacé pózy à terre ako závery cvikov s prepnutou stojnou DK aj v demi – plié. Exercices au milieu: Rond de jambe en l'air s préparation temps-relevé Battement développé passé en face Attitude - croisée, éffacée 4. arabesque na 90° póza écartée na 90° Battement fondu na relevé en face

✓ poznajú správne princípy realizácie jednotlivých základných cvičení v rámci obsahu, ✓ ovládajú slovom a písmom základnú terminológiu techniky klasického tanca v rozsahu obsahu predmetu.	

	Battement soutenu na 45° (s pridaním relevé v V. poz.) v épaulement croisée aj éffacée Battement développé passé vo veľkých pózach, bez zmeny polohy chodidla SK Demi rond de jambe na 90° en dehors, en dedans z veľkej pózy do veľkej pózy bez pohybu chodidla SK 6. port de bras Grand battement jeté piqué vo veľkých pózach Battement frappé v malých pózach - bez relevé préparation pre pirrouettes z V. poz. en face. Allegro: Sissonne fermée vpred a vzad v malých pózach Double assemblé en face Double assemblé (z épaulement croisée cez en face do épaulement croisée) Pas assemblé bočne z épaulement croisée do épaulement croisée Pas assemblé vpred a vzad v pózach croissées a éffacées Pas jeté vpred a vzad en face scénický sissonne v 1. Arabesque Pas de basque – scénická forma
	Petit pas de chat (ruský) so švihom dolných končatín vzad a vpred Sissonne ouverte stranou s otváraním DK na 45° en face Sissonne fermé stranou s (z épaulement croisée do épaulement croisée aj éffacée Pas échappé do IV. poz. croisée aj éffacée Temps - levé

	sauté na jednu DK.

Záverečná skúška

- žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách výrazového, scénického tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.,
- žiaci predvedú tréning z techniky klasického tanca spamäti.

ĽUDOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKAPREDMETU

Množstvo, rôznorodosť, pestrosť a krása slovenských ľudových tancov, ktoré sa dodnes zachovali, sú odrazom života nášho ľudu, jeho mentality, citov, potrieb, túžob, názorov, skúseností, fantázie, umeleckého vkusu a tvorivých schopností. Vznikali, rozvíjali sa, menili, zhromažďovali a zušľachťovali sa po stáročia.

Na utváranie hudobného a tanečného prejavu mali vplyv rôzne činitele: geografické a sociálne podmienky, zamestnanie obyvateľstva, spôsob obživy, oblečenie, sťahovanie, isté ustálené zvyklosti v skupinách, rodoch či obciach a v neposlednom rade aj prejav výrazne nadaných jedincov - osobností - tvorcov z ľudu. Podobným spôsobom sa k nám dostali aj vplyvy ľudových tancov okolitých národov (hlavne v pohraničných oblastiach).

Na Slovensku sme si zatiaľ vytypovali tieto tanečné folklórne oblasti a podoblasti: Podunajská oblasť, Záhorácka oblasť, Nitrianska oblasť, Myjavská oblasť, Trenčianska oblasť, Kysucká oblasť,

Turčianska oblasť, Oravská oblasť, Goralská oblasť, Liptovská oblasť, Spišská oblasť, Šarišská oblasť, Zemplínska oblasť, Gemerská oblasť, Horehronská oblasť, Zvolenská oblasť, Podpolianska oblasť, Novohradská oblasť, Hontianska oblasť, Tekovská oblasť.

Tanečný folklór v živej a pôvodnej podobe sa dnes vyskytuje už pomerne málo. Vídame ho predovšetkým pri rodinných zvykoch (napr. svadby), zvykoch spojených s určitým obdobím roka (napr. jarné chorovody, fašiangové sprievody), regrútskych zábavách a pod.

Na zachovanie týchto národných kultúrnych hodnôt bolo vyvinuté veľké úsilie (výskumy vedeckých pracovníkov SAV, osvetových pracovníkov, profesionálnych i amatérskych umelcov, zápisy opisom, notami, filmové a video záznamy, nahrávky atď.).

V predmete ľudový tanec počas štúdia na ZUŠ by mali žiaci spoznať a naučiť sa rozpoznávať základné tanečné oblasti Slovenska, ich tanečné charaktery, základné tanečné motívy a tanečný repertoár. Ďalej by mali získať základné informácie o hudobnom prejave, ľudovom odeve, tanečných príležitostiach a zvykosloví. Ich vedomosti by mali byť trvalé a nemali by poznať len samostatné motívy, prípadne presne dané choreografie, ale aj pôvodné formy tancov a vedieť ich interpretovať podľa svojich schopností na základe daných zákonitostí.

V každej tanečnej oblasti sa vyskytujú menej náročné tance, napríklad chorovody a chorovodné hry alebo novodobé ľudové tance, ale nie sú tancami, ktoré nesú charakteristické znaky tanečnej oblasti. Tieto tance majú podobné znaky na celom území Slovenska.

Tanec nikdy nebol samostatnou oblasťou v živote ľudí. Ľudový tanec, hudba, pieseň a ostatné ľudové prejavy tvorili syntetický celok, ktorý nám dáva obraz o vtedajšom spôsobe života a spoločenských vzťahoch. K rovnakému vnímaniu ľudového tanca by sme mali viesť aj žiakov. Okrem toho rozvíjame u žiaka aj jeho technické schopnosti v oblasti rotačnej, skokovej a odzemkovej technike, vo vyšších ročníkoch sa zameriavame na techniku dvíhačiek či tanečný výraz. V prípade, že sa v ročníku nenachádza žiadny chlapec, čo je v poslednej dobe častým javom na ZUŠ, nie je nutné párové tance, resp. motívy mužských tancov, absolútne vynechať. V párových tancoch môže vedúcu úlohu v páre prebrať dievča. V pôvodnom prostredí často tancovali niektoré párové tance dve ženy (cestovanie za prácou, vojny a pod.). Aj poznanie mužských motívov je súčasťou tanečnej výchovy u dievčat, a naopak.

Nemenej významným cieľom je oboznámenie žiakov so slovenským ľudovým tancom a kultúrou, resp. tancom a kultúrou národností žijúcich na území Slovenska, ako súčasťou národného dedičstva a tak pozitívne vplývať na ich vzťah k národu.

CIELE PREDMETU

- priblížením tanečného, spevného a hudobného ľudového prejavu spoznať prostredie, zdroje tvorivosti a mentalitu ľudu v jednotlivých oblastiach Slovenska , zoznámiť sa s citovo bohatým, výrazovo silným prejavom vidieckeho človeka, ktorý tvoril obklopený zvyklosťami, náboženskými sviatkami, prírodou, rodinou, obcou a prácou,
- viesť žiakov k rozoznávaniu jednotlivých oblastí, zoznámiť ich so základnými tanečnými motívmi, s pôvodnou formou jednotlivých tancov, prípadne s ich štylizáciou v choreografii (na hodinách tanečnej praxe), s piesňami v nárečí, s ľudovou hudbou, zvykmi a charakteristickými krojmi,
- rozširovať a zdokonaľovať technickú vyspelosť žiakov, formovať a rozvíjať tanečnosť a tanečný charakter podľa jednotlivých oblastí, prehlbovať výrazový register, podchytiť talenty,
- cibrením tanečného a hudobného vkusu formovať tiež estetické cítenie žiaka,
- z výchovnej stránky s poznávaním folklórnych tradícií ovplyvňovať a podporovať aj vlastenecké cítenie, pocit príslušnosti k slovenskému národu a národnostiam Slovenska,
- dosiahnuť technický a výrazový stupeň, zodpovedajúci požiadavkám špičkových amatérskych súborov ľudového scénického tanca a pripraviť žiaka na talentové skúšky na konzervatóriá so študijným zameraním - Tanec a vysoké školy umeleckého zamerania.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Ľudový tanec**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú základné tanečné motívy a kroky z oblastí Slovenska, ✓ zatancujú ľudovú mazúrku, ľudovú polku, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	Jednoduché motívy ľudového tanca z oblastí Slovenska - Zemplín, Myjava, Liptov, Horehronie, Záhorie: perovanie váhou - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v kolese, v párovom krútení, perovanie ťahom - v stoji, chôdzi, jednokročke, dvojkročke (bočne, v zadnom oblúku), jednotlivo i vo dvojici, v karičke, v párovom krútení, valaské- valaský jednoduchý, valaský vo dvojku na pološpičkuprinožovaný (na mieste, bočne), valaský vo dvojku na pološpičku (vpred, vzad), valaský vo dvojku na pätu (vpred), chôdza ťahom cez pätu (krok s ukľaknutím), premenný krok - dvojdobý (polkový), trojdobý (valčíkový), nahadzovaný - na pološpičku (ťahom, váhou), na pätu (ťahom, váhou), zrážaný súčasný,

	záver s prednožením - kľúč (na pološpičku, na pätu). Myjavský hravý vpredu (vytočene - vtočený, vtočene - vytočený). Myjavské kyvadlo: vpredu, vzadu. Myjavský dvojkladený vpredu (na pološpičku, na pätu). Myjavské ukľakované, hustý dupák (na celé chodidlo, na pätu) trojdup striedavý (bočne, v zadnom oblúku) chôdza s potleskom (pre dievčatá) malé skoky v drepe (bez potlesku, s potleskom). Liptovský kladený (na pološpičku, na pätu) Liptovský dvojkladený vpredu karičkový krok (pre dievčatá) - hladký, s perovaním ťahom „koníčkami“ (pod seba), karičkové podupy v rôznom rytme, jednoduché čapáše (pre chlapcov), podvrtka (dievčaťa pod rukou chlapca). Hajduch (pre chlapcov) - prednožný na pätu, prednožný, rotácia - hladko z miesta, poskočnými krokmi z miesta, s perovaním váhou z miesta, tanečné motívy - ľudovej mazúrky, ľudovej polky.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./prvá časť I. stupňa***

Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Ľudový tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zatancujú tanečné motívy z tanečnej oblasti Myjava a Liptov, ✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov Myjava a Liptov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	Myjavská tanečná oblasť: Tance: Starobabská - párový tanec pomalého tempa Verbunk sólový - mužský tanec mierne rýchleho tempa Verbunk párový - párový tanec mierne rýchleho tempa Čardáš - hustý - párový tanec rýchleho tempa Novodobé ľudové tance (strofické tance) - „V širém poli...“, Šotyš, Hrozená, Židovka - párové tance s ustálenými motivickými väzbami. Motívy: chôdza vyperovaná váhou s postupom vpred a vzad, v otvorenom držaní bočne, vo valčíkovom a čardášovom držaní podupy na záver hudobnej frázy poskok so sklzom a potleskami rotácia váhou na mieste a z miesta, podvrtka Starobabská vyperovaná dvojkročka s prídupom v rôznych postaveniach a držaniach partnerov dvojkročka so zanožením

	párové krútenie verbunkové v čardášovom držaní zmena v párovom krútení Verbunkový motív základný - vykopávaný a jeho obmeny Valaský jednoduchý preskakovaný Valaský vo dvojku vpred na polochodidlo záver na polochodidlo - kľúč zrazenie z II. do I. pozície nahadzovaný a jeho obmeny nahadzovaný so zrazením nahadzovaný so zrazením a úderom na DK nahadzovaný v rôznych postaveniach a držaniach partnerov, prechody z jednotlivých postavení a držaní partnerov nahadzovaný v podvrtke partnerky rotácia nahadzovaným o 180° rotácia nahadzovaným so zrazením o 360° ukľakované motívy výskoky v stoji spojnom s otočením o 180° a 360° párové krútenie v čardáši párové krútenie polkovým premenným krokom párové krútenie polkovým premenným krokom po obvode kruhu.

	Liptovská tanečná oblasť: Tance: Horný Liptov - Čuchom - ženský tanec Cindruška Do krutu - pomalý tanec 1 muža a 2 žien Do skoku - rýchle pokračovanie tanca Do krutu Dolný Liptov - Odzemok - mužský tanec Koleso - ženský tanec O sebe, resp. Šikovná - párový tanec rýchleho tempa. Motívy: perovanie váhou a rovnomerne váhou v stoji, chôdzi, jednokročke hladká chôdza po kruhu s potleskami poskoky, preskoky a zoskoky v pohybe po priestore, viď tanec O sebe kladený na polochodidlo a na pätu dvojkladený a jeho obmeny hravý jednoduchý hravý s prekrížením hravý so zdvihom (Vojtova cifra) valaský jednoduchý sunutý

	valaský jednoduchý preskakovaný valaský vo dvojku na polochodidlo a na pätu poskok s oblúkom rotácia poskokom rotácia valaským vo dvojku odzemkové oddychové motívy - hajduchový krok drobný, hajduchový krok premenný odzemkové drepové motívy - hajduch predložný, hajduch jednoduchý prednožný, hajduch prednožný dvojitý, hajduch široký čelne, hajduch do zanoženia s úderom na DK valaský vo dvojku vzad s úderom na DK Hajduch do výpadu bočne kolesová chôdza vyperovaná váhou na vnútornú DK párové krútenie akcentovaným preskokom z tanca O sebe drepové motívy z tanca Cindruška párové krútenie z tanca Do krutu párové krútenie z tanca Do skok.

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 3 min.,
- žiaci predvedú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 60 min

1. MYJAVA

1. 1. Perovanie váhou - pieseň „ Pred bučkom, za bučkom“ 8T

2 x chôdza váhou z PDK na 1/4 noty, 4 x chôdza váhou z PDK na 1/8 noty,

dvojité perovanie na 1/8 noty na PDK, ĽDK, PDK, otočenie na ĽDK vľavo, 2 x perovanie ťahom na mieste na 1/4 noty,

2 x chôdza ťahom z PDK na 1/4 noty,

2 x chôdza cez pätu PDK, ĽDK, kľúč z PDK cez polchodidlo. Môže

sa opakovať z PDK alebo celé z ĽDK.

1. 2. Verbunk - pieseň „ Z hory vietor veje“ 24T

V páre proti sebe - dvojkročka rovnomerná váhou vpred a vzad (CH od ĽDK, D od PDK), V páre vedľa seba - vpred s polobratom k sebe,

V páre proti sebe - dvojkročka s vypérovaním , Spoločné

točenie váhou 3 x a podtočka D, Vykopávaný 4 x

PDK,ĽDK,PDK,ĽDK,

Vykopávaný 2 x s poloblúkom a s postupom po kruhu po smeru HR,

Kľúč cez pätu od PDK.

1. 3. Ukľakovaný, Hustý - pieseň „Vysoko lieta slavíček“ 24T

2 x nahadzovaný PDK, ĽDK, 2 x nahadzovaný skrižmo PDK, ĽDK, Nahadzovaný so zrazením PDK,

Nahadzovaný so zrazením s otočkou PDK,

Úkľak vpred ĽDK, PDK,

Kyvadlo od ĽDK vzad a vpred,

Kyvadlo od PDK vzad a vpred,

Nahadzovaný so zrazením PDK,

Nahadzovaný so zrazením ĽDK,

Nahadzovaný s polobratom PDK k B1, ĽDK k B5, PDK k B1,tlesk.

1. 4. Rotácia č. 1 po diagonále

2 x hladké točenie, 2 x točenie preskokom od PDK, ĽDK.

1. 5. Rotácia č.2 po diagonále

1 x točenie poskokom s prinožením od PDK, ĽDK.

2. LIPTOV

2. 1. Cindruška - pieseň „Ej Cindruška, cindruška“ 12T I. sloha 1. -6.T chôdza po kruhu v proti smere HR,

7. - 11.T skoky v drepe na mieste tvárou do kruhu, HK vbok,

12.T zdvih do stoja.

II. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,

7. - 11.T skoky v drepe s postupom vpred s potleskami 4 x, 6x s náklonmi tela von PB, dnu ĽB a HK držia sukňu,

12.T zdvih do stoja.

III. sloha 1. - 6.T chôdza po kruhu po smere HR,

7. - 11.T 5x skoky v drepe dnu PB, stred, von ĽB, stred s 1 HK,

12.T zdvih do stoja.

IV. sloha 1. - 6. T chôdza po kruhu s potleskami pred telom v proti smere HR,

7. - 11.T dvojice proti sebe skoky v drepe s potleskami proti sebe,

12.T zdvih do stoja.

2. 2. Odzemok - pieseň „Po valasky od zeme“ 12T

I. sloha 1.- 4.T chôdza váhou na 1/8 noty po kruhu v proti smere HR,

5.- 12.T jednoduchý hajdúch na ¼ noty na PDK, ĽDK odľahčená vpred, stoj znožný.

II. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,

5. - 12.T striedavý hajdúch na 1/8 noty na PDK, ĽDK, stoj roznožný.

III. sloha 1.- 4. T premenný krok od PDK,

5. - 12.T valaský krok vpred s postupom vpred.

IV. sloha 1.- 4.T valaský krok vzad s postupom vpred,

5. - 12.T hajdúch do výpadu.

2. 3. Do krutu - pieseň „Frajer môj lístoček“ 20T

I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK na mieste,

7. - 13.T otáčanie trojice jednokročkou v smere HR,

14. - 20.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR.

II. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK, vzad PDK,

7. - 11.T krútenie v trojke na ĽDK v proti smere HR,

12. - 20.T nadnesenie so zmenou smeru a krútenie v trojke na PDK po smere HR.

2. 4. Do skoku - pieseň „Nechtela kašu“ 18T

I. sloha 1. - 6.T jednokročka vpred ĽDK a vzad PDK,

7. - 12.T valaský vo dvojku od ĽDK,

13. - 18.T kladený od ĽDK, 1 x poskok na ĽDK a dup PDK.

II. sloha 1. - 6.T dvojkladený od ĽDK, trojdup,

7. - 12.T krútenie v trojke poskokmi od ĽDK v proti smere HR,

13. - 20.T krútenie v trojke zoskokmi od ĽDK v proti smere HR.

2. 5. O sebe - pieseň „Pije, pije na doline vtáča“ 16T alebo „Išli dievky ľan trhať“ 16T alebo 24T,

I. sloha 1.- 4.T 2 x hravý jednoduchý od PDK, ĽDK,1 x hravý prekrížený od PDK,

5. - 8.T 2 x hravý jednoduchý od ĽDK, PDK, Vojtova cifra od ĽDK,

9. - 12.T 4 x kladený na polchodidlo od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,

13.- 16.T výmena miest partnerov s poskokmi od ĽDK, PDK, ĽDK, dup PDK.

II. sloha 1.- 4.T 4 x dvojkladený od PDK, ĽDK, PDK, ĽDK

5.- 8.T 2 x dvojkladený PDK, 2 x dvojkladený ĽDK,

9.-12.T 4 x dvojkladený s postupom vzad PDK, ĽDK, PDK, ĽDK,

13.-16.T dvojkladený so zdvihom – odťahovaný PDK, ĽDK PDK, ĽDK,

III. sloha 1.- 4.T valaský od ĽDK, PDK, ĽDK, PDK, 5.- 8.T poskok ĽDK, poskok PDK, preskok od ĽDK, dup ĽDK.

9.- 16.T párové krútenie preskokmi po smeru HR od PDK.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***1./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Ľudový tanec**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zatancujú tanečné motívy z Horehronskej a Podpolianskej tanečnej oblasti, ✓ zatancujú typické tance z oblasti Horehronia a Podpoľania, ✓ poznajú rozdiely týchto tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú názvoslovie tanečných motívov z Horehronskej a Podpolianskej oblasti, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	Horehronská tanečná oblasť: Tance: Šorový - tanec mužov, alebo mužov a žien Horehronský dupák (čardáš) - párový tanec Koleso - ženský tanec Vo trojo z Telgártu - ženský tanec. Motívy: perovanie oblasti v chôdzi a v jednokročke potlesky valaský jednoduchý preskakovaný valaský jednoduchý sunutý valaský vo dvojku na polochodidlo dupák jednoduchý stáčaný trojdup striedavý trojdup bez striedania

	poskočný dupák poskočný dupák stáčaný poskočný dupák a jednoduchý dupák stáčane hustý dupák hustý dupák stáčaný špecifický ženský motív z Telgártu a jeho obmeny zakladaný hybký poskok kolesový beh vyperovaný váhou až akcentovaným preskokom rotácia poskokom o180° a 360° rotácia akcentovanými preskokmi zmena smeru krútenia v kolese tromi nízkymi poskokmi zastavenie rotácie kolesa nízkym poskokom na vnútornej DK a prídupom vonkajšou DK motív párového krútenia zmena smeru párového krútenia. Podpolianska tanečná oblasť: Tance: mužské a ženské cifrovanie

	Koleso - ženský tanec Do vysoka - párový tanec Tanierový - párový tanec Váľaný - párový tanec. Motívy: perovanie oblasti v chôdzi, jednokročke a dvojkročke sunutie súbežné sunutie vtočene - vytočené poskok s oblúkom dnu poskok drgom (pumpovaný) detviansky kladený vpred valaský jednoduchý (šuchaný) valaský preskakovaný, valaský vo dvojku vpred na polochodidlo - detviansky valaský vo dvojku s natočením hravý na polochodidlo hravý na pätu a polochodidlo a jeho obmeny hravý vo vzduchu hravý bočný motív ženského sólového cifrovania a jeho obmeny

	mäkký zraz pätáč nízky pätáč vysoký valaské cifrovanie („štrikovaný“) a jeho obmeny zapojenie šatky do pohybu pri tanci dievčat párové krútenie v tanci „Do vysoka“ (zoskokom) zmena smeru párového krútenia v tanci “Do vysoka” párové krútenie „tanierové“ poskokom a vyperované váhou párové krútenie „váľaný“ rotácia poskokmi kolesový beh vyperovaný váhou na vnútornú DK.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***2./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodiny**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Ľudový tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Zemplínskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci zatancujú tanečné motívy Goralskej tanečnej oblasti, ✓ žiaci poznajú rozdiely tanečných oblastí formou tanečných motívov, typických tancov a piesní daného regiónu, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	Zemplínska tanečná oblasť: Tance: jarné chorovody - ženské tance Karička z Parchovian - ženský tanec „Sarku raz!“ - mužský tanec Čardáš z Parchovian - párový tanec

	Motívy: perovanie ťahom v stoji perovanie ťahom v stoji s natáčaním piet, perovanie ťahom v jednokročke, dvojkročke a chôdzi chôdza vyperovaná ťahom v karičke podvrtka partnerky počas dvojkročky krok s prídupom na pätu až celým chodidlom a na polochodidlo poskok vyperovaný ťahom do zanoženia trojdup vyperovaný ťahom poskok s podupmi (karičkový záver s podupmi) záver na polochodidlo (kľúč) vyperovaný ťahom poskok zakladaný vyperovaný ťahom zrážaný základný zrážaný základný s čapášom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom zrážaný s prídupom vyperovaný ťahom a s čapášom čapáš v prednožení a zanožení hladká chôdza v karičke karičkový beh vyperovaný ťahom v držaní skrížmo vzad ob jednu preborenie karičky smerom do stredu kruhu otvorenie karičky a jej vodenie po priestore

	„plochá“ karička pretáčania dievčat v karičke motív párového krútenia z čardáša zmena smeru párového krútenia podvrtka partnerky v čardáši základný motív z tanca Sarku raz povely a príslušné motívy z tanca Sarku raz. Goralská tanečná oblasť, resp. tance z oblastí severného Slovenska: Tance: Goralský „skríža“ - párový tanec Košiček z Hladovky - párový tanec Polka zo Zuberca - párový tanec Prostá zo Zuberca - párový tanec Zajačí zo Zuberca - tanec 1 muža a 2 žien Motívy: jednokročka v prednom oblúku pri predspeve valaský vo dvojku v pohybe po priestore valaský vo dvojku prinožovaný v predozadnej línii

	podupy poskok so zanožením poskok s kresnutím päty do prednoženia párové krútenie v polke zo Zuberca párové krútenie v tanci Prostá zmena párového krútenia v tanci Prostá drobný valaský vo dvojku prinožovaný rotácia drobným valaským vo dvojku prinožovaným rotácia zoskokom zakladaný dvojitý (ozvodný vzad dvojitý) a jeho obmeny podupy a ich rytmické obmeny párové krútenie (zvíjaný a zielona) ozvodný a jeho obmeny ozvodný vpred (s dupom) zakladaný jednoduchý (ozvodný vzad jednoduchý) ovíjaný vyrážaný kresané motívy zrážané goralské v rôznych obmenách povely a príslušné motívy z tanca Košiček.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodiny**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Ľudový tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ žiaci zatancujú tanečné motívy zo Šarišskej tanečnej oblasti a tanečnej oblasti, v ktorej sídli ZUŠ, blízka tanečná oblasť, resp. oblasti, o ktorej má pedagóg dostatočné poznatky, ✓ poznajú základné informácie týkajúce sa regiónov, ✓ poznajú terminológiu tanečných motívov a tancov.	Šarišská tanečná oblasť: Tance: Krucená z Raslavíc - párový tanec Raslavická polka - párový tanec Bašistovská - mužský tanec Koľesko z Fintíc - ženský tanec Mojše, Kurikrik s vaľcerom, Čerjaná - párové tance s pevnou hudobno-tanečnou formou. Motívy: jednokročka rovnomerne vyperovaná váhou dvojkročka rovnomerne vyperovaná váhou hladká chôdza chôdza hladká v čardášovom držaní (vodenie v tanci Krucena) prenášanie váhy pomalé krútenie páru v čardášovom držaní chôdzou vyperovanou ťahom rovnomerne podvrtka chôdzou párové krútenie váhou na vnútornú DK (motív párového krútenia z

	tanca Krucena) zmena smeru krútenia páru podvrtka motívom párového krútenia z tanca Krucena prísunný krok vpred na polochodidlo vyperovaný váhou rovnomerne kolesový beh váhou na vnútornú DK kolesový beh váhou a s prídupom na vnútornú DK párové krútenie preskokom na vnútornú DK (motív párového krútenia z tanca Raslavicka polka) poskoky poskoky s čapášom a jeho obmeny nahadzované váhou a jeho obmeny čapáš vo výraznom prešľapovaní do unoženia a zanoženia dnu výrazné prešľapovanie podupy ukončovacie a ich obmeny podvrtka poskokom podvrtka motívom párového krútenia z tanca Raslavicka polka zrážaný jednoduchý váhou zrážaný dvojitý vyperovaný váhou zrážaný dvojitý vyperovaný váhou so stáčaním behy bočne so zrazom “Kľúč” nahadzovaný

	premenný krok dvojdobý (základný oddychovací motív) v postupe po kruhu valaský vzad vo dvojku základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o otáčanie na mieste základný čapáš Bašistovskej spojený s potleskami obohatený o zrážanie pätami (ostrohami) zrážanie pätami v rôznych rytmoch krútenie párov po kruhu hladkým valčíkovým krokom krútenie párov po kruhu hladkým polkovým krokom jednokročky bočne s úklonom tela od smeru postupu jednokročky bočne s prídupom a s úklonom tela od smeru postupu valaský vo dvojku prinožovaný rotácia valaským vo dvojku prinožovaným drobný preskok bočne s prídupom a súčasným úklonom tela a jeho obmeny (Mojše). Región, kde ZUŠ sídli: výučba tanečných motívov z detailnejšieho štúdia regiónu, v ktorej má ZUŠ sídlo.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**2 hodiny**

Číslo UP	**38**
Predmet	**Ľudový tanec**

***** Časová dotácia určená pre historický tanec je pridelená k predmetu Ľudový tanec.

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ zatancujú náročnejšie motívy a motivické väzby, prípadne tance, ✓ poznajú základné informácie všetkých regiónov prebratých na I. stupni vzdelávania v predmete ľudový tanec.	Opakovanie motívov a tancov už z prebratých tanečných regiónov. V prípade, že škola disponuje pedagógom so zameraním na ľudový tanec, odporúča sa doplnenie obsahu tanečných motívov z regiónov, ktoré nie sú obsahom na prvom stupni vzdelávania v ZUŠ.

Záverečná skúška

- Žiaci preukážu základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografii ľudového tanca v scénickom prevedení na verejnom vystúpení v rozsahu minimálne 4 min.,
- žiaci predvedú tréning ľudového tanca spamäti.

KREATÍVNY TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Kreatívny tanec je tanečný smer, ktorý vznikol a začiatku 20. storočia a priniesol zmeny v poňatí tanečného umenia. Prísne pravidlá klasického tanca narušila americká tanečnica Isadora Duncanová (27. 5. 1878 - 14. 9. 1927) a vniesla do tanca nové kvality. Dominantná už nebola technika, ale výraz celého tela, vyjadrenie hudby a využitie priestoru. Základným prístupom k tancu bolo oslobodenie tanečného

prejavu v každom smere - v tvare kostýmu, vo výbere hudobného sprievodu, v prostredí, kde predstavenie prebiehalo. Kreatívny tanec akceptuje prirodzené anatomické možnosti ľudského tela, rozvíja individuálny výraz tanečníka a snaží sa o harmóniu všetkých zložiek tanečného umenia. Analýza vlastností ľudského tela (váha, dýchanie, svalová aktivita ...) sa stali východiskom pre nové techniky moderného tanca v ďalšej etape vývoja (M. Graham výdych - nádych, J. Limón - váha ...).

Kreatívny tanec je prechodným stupňom k modernému tancu. Obsahuje množstvo informácií o priebehu pohybu v tele, geometrických a psychologických vlastnostiach priestoru, o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby, o význame ticha v tanci, o potrebe vhodného kostýmu pre tanečníka. Sleduje a rozvíja vzťahy pohyb - priestor, pohyb - hudba. Rozsah tém si svojou náročnosťou vyžaduje dôkladnú prípravu nielen pedagóga, ale aj korepetítora, ktorý musí vhodne meniť sprievodné skladby. Je vhodné tiež striedať živú a reprodukovanú hudbu. Ideálny je korepetítor - improvizátor, ktorý strieda klavír s jednoduchými bicími nástrojmi (bubienok, tamburína, triangel, paličky ...).

Predmetom kreatívny tanec žiak získava nielen nový pohľad na seba v tanci, ale stáva sa aj vzdelanejším divákom tanečných predstavení. Kreatívny tanec svojím pohybom, priestorovou a hudobnou slobodou rozvíja tanečnosť aj tvorivosť dieťaťa. Kreatívny tanec oboznamuje žiakov s vlastnosťami priestoru, rozvojom a kvalitou pohybu, učí počúvať, precítiť a vytancovať hudbu. Všetky získané poznatky tohto predmetu sa dajú aplikovať aj v iných tanečných technikách.

CIELE PREDMETU

- oboznámiť žiakovo priebehu pohybu v tele,
- rozvíjať prirodzený tanečný pohyb a tvorivosť žiakov,
- viesť žiakov k slobodnému, individuálnemu prejavu,
- osvojiť si geometrické a psychologické vlastnosti priestoru,
- oboznámiť žiakov o nosnosti rytmickej a melodickej stránky hudby a o význame ticha v tanci,
- sledovať a rozvíjať vzťahy pohyb-priestor, pohyb-hudba,
- vychovať kvalitných uchádzačov pre štúdium na tanečných konzervatóriách.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Kreatívny tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ chápu pohyb prostredníctvom tela tanečníka v rôznych rovinách poznania v spojitosti s rozvíjaním pohybu, dýchania a srdcovej činnosti a samotnou stavbou ľudského tela, ✓ ovládajú si telo tanečníka ako s uvoľnením tak aj napätím svalového ústrojenstva, ✓ uplatňujú uvedomenie si tela tanečníka formou improvizácie či už v prirodzenom alebo akademickom tanečnom pohybe.	Telo ako nástroj tanečníka: stavba ľudského tela dýchanie, srdcová činnosť chrbtica (stavba, význam, oblé polohy) pohybové možnosti jednotlivých častí ľudského tela a ich využitie v tanečnej improvizácii napätie a uvoľnenie svalstva tela a ich dôsledky na pohyb- tanec dynamika pohybu, väzba s hudbou a výrazom telo tanečníka v práci základných pohybov: rozvíjanie pohybu(v ľahu, v stoji, chôdzi), civilný a umelecký pohyb, primárny a sekundárny pohyb, rozvoj pohybu v horizontálnom a vertikálnom smere, impulzy, tvary pohybov(rovné, oblé), ťažisko, chôdza, beh. hudba (v úzkej spojitosti s telom tanečníka):

	emocionálna väzba hudby a pohybu(dur, mol).

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Kreatívny tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ uvedomuje si potrebu priestoru a hudby v tanci, ✓ využívajú prácu formou improvizácie rovnako ako v treťom ročníku s pridaním ďalších rozmerov tanečného umenia a to s priestorom a hudbou (oproti 3.ročníku, kedy pochopenie pohybu bolo smerované k žiakovi, jeho vlastnému emocionálnemu prežívaniu a tým aj poňatie samotnej improvizácie, vo 4.ročníku žiaci uvedomelou improvizáciou využívajú priestor a hudbu ako neoddeliteľnú súčasť tanečného umenia).	tanec - priestor - jeho technické aj psychologické vlastnosti pohyb: pohyb vedený priamo a nepriamo, vlna (špecifický tok pohybu), smery pohybov, pohyb vedený ťahom, švihom. fókus, periférne videnie priestor: technické vlastnosti priestoru (šírka, výška, hĺbka), diagonála smerová (uhlopriečka), diagonály priestorové, horizontálne delenie priestoru, vertikála, symetria a asymetria psychologické, respektíve výrazové, vlastnosti priestoru: miesta v priestore, na javisku, emočný význam bodov, cítenie stredu-centra priestoru, tvorba vlastného, fantazijného priestoru
	hudba: rytmus, melódia- vyjadrenie pohybom, metrická vnímavosť, pamäť, tanec bez hudby.

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách kreatívneho tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 3 min.,
- žiaci demonštrujú nasledovný tréning v rámci postupových skúšok spamäti:

Časový rozsah 30 min

1. Úloha: Prechod pohybu cez kĺby a chrbticu

Cvičenie začína v ľahu na zemi a prechádza všetkými horizontálnymi rovinami a končí vo vertikále v stoji a výskoku.

2. Úloha: Práca s ťažiskom

Kombinácia obsahuje pohyb iniciovaný ťažiskom s dôrazom na čistý smer pohybu: do stredu - od stredu sály, vpred - vzad, vpravo - vľavo 3. Úloha: Švihový pohyb, 3/4 takt

Kombinácia obsahuje pohyb dolných končatín, horných končatín, hlavy, trupu. Aplikujeme úlohy:

a.) rozdelenie triedy na skupinu „A“, ktorá tlieska 3/4 takt a „B“, ktorá tancuje,

b.) prerušíme hudobný sprievod a skupina musí udržať tempo cvičenia.

4. Úloha: Fókus a periférne videnie

Improvizácia žiakov - vodca a skupina, so zadaním striedania dynamickej škály pohybov (pp – ff) a zmenou tvaru pohybov celého tela (oblý, hranatý).

Poznámka: úlohy 1. – 3. sú vytvorené pedagógom, 4. úloha je improvizácia žiakov

DŽEZOVÝ TANEC

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Džezová kultúra (hudba a tanec) pramení v africkom ľudovom prejave a bola súčasťou života kmeňov. Sprevádzala ho pri rôznych rituáloch, ceremóniách (svadby, iniciačné zvyky, pohreby, zaklínanie počasia, liečenie chorých...). Tance boli sprevádzané bohatou kmeňovou výzdobou (tetovanie, totemy, maľovanie) a ovládal ich celý kmeň. Základným hudobným nástrojom bol samozrejme bubon, ktorý mal okrem hudobnej funkcie aj dorozumievaciu úlohu medzi osadami. Bubeníci opakovaním vlastnej rytmickej štruktúry pri súčasnom hraní vytvárali svojráznu až magickú atmosféru vedúcu tanečníkov k extáze.

Po objavení Ameriky roku 1492 a postupnej násilnej deportácii černochov na jej územie bol tanec, spev a hudba jediným prejavom emócií otrokov. Tu nastalo postupné prelínanie nielen afrického umenia rôznych kmeňov, ale aj splývanie s európskou kultúrou otrokárov. Španieli, Francúzi a ďalší otrokári katolíckeho vierovyznania podporovali udržiavanie afrického dedičstva čiernych, ktorí hľadali paralely medzi svätcami belochov a svojimi bohmi. Protestanti odmietali akceptovať prejavy otrokov a

zakazovali im hudbu a tanec v čase oddychu. Napriek prvotnému odporu k čiernemu umeniu prenikli jeho charakteristické prvky aj do vážneho umenia a silne ho ovplyvnili hlavne v 20. storočí.

Jedným príkladom tejto konfúzie je muzikál - hudobný divadelný žáner vychádzajúci z džezovej hudby a adekvátne používajúci džezový tanec.

Pohybové hudobné cítenie čiernej populácie so špecifickým temperamentom je nevyčerpateľným prameňom rôznych tanečných noviniek. Napríklad: charleston, rock´n roll, twist, brake dance, rap... Rovnako aj populárna hudba vyrástla z džezovej hudby a je mládeži veľmi blízka svojou dynamikou, vitalitou a možnosťou individuálneho prejavu.

Potreba systému pre výchovu tanečníkov džezového tanca viedla k vypracovaniu metodiky tohto žánru. Uplatňuje prirodzené dispozície žiakov, zlepšuje ich koordinačné schopnosti, pohybový rozsah, rozvíja tanečnosť. Tento druh tanca je vhodné vyučovať v druhej časti I. stupňa.

Talentovaní žiaci majú možnosť pokračovať vo svojom umeleckom raste v amatérskych súboroch moderného a džezového tanca.

CIELE PREDMETU

- osvojiť si pohybové pravidlá techniky, princípy a ich väzby,
- rozvíjať koordinačné schopnosti žiaka,
- rozvíjať tanečnosť a individuálny prejav žiaka v tanci,
- zväčšovať pohybový rozsah,
- dosiahnuť cítenie hudby,
- vychovať kvalitných tanečníkov pre amatérske súbory a kvalitných uchádzačov pre štúdium na hudobno-dramatické konzervatóriá so študijným zameraním Tanec.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***1./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**

Predmet	**Džezový tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
✓ aplikujú špecifické držanie tela v džezovom tanci, ✓ aplikujú posun prízvuku na 2.dobu v pohybe, ✓ majú osvojený izolovaný pohyb jednotlivých centier a ich polyrytmický model v základnej forme, ✓ poznajú špecifické pozície horných a dolných končatín, ✓ poznajú špecifické podoby technických cvičení, ✓ využívajú koordináciu pohybov pri príprave na točenie a skoky v džezovom tanci, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.	zahrievacie cvičenia: perovanie v kolenách v I. a II. par. poz. s posunom prízvuku na 2. dobu, široká II. prir. vyt. poz. vyťahovanie HK kolmo k stropu a uvoľnenie Prances (perovanie nad zem a odraz na 45°) Table top. technické cvičenia: Knee bend (v I. a II. prirodzene vytočenej pozícií., HK prechádzajú z neutrálnej pozície do long jazz arm, s pridaním table top) Brush (pridávanie jednoduchých port de bras a zachovávanie princípu opozície HK, zaraďovanie do kombinácií aj flexované chodidlo, knee bend, výpon) Extension (do výšky 45° vpred, bočne, vzad, bočne) Torso twist Low kick (kombinovanie aj s rôznymi pohybmi HK, krokmi cez vtočené passé a podobne) izolácie (zvlášť len boky, hrudník, hlavu, ramená, stavba kombinácií izolácii na 4, 2, 1 dobu, HK pevne opreté o boky, alebo v pozícii

	long jazz arm) polyrytmické cvičenia (spájanie len dvoch centier s rozdielnym rytmom) chôdza - základná džezová chôdza (obohatenie chôdze izoláciou ramien alebo hlavy) chôdza cez passé chôdza bočne džezové chassé točenie - realizácia točenia zo IV. par. poz. švihy do štvorca - realizácia švihov na knee bend, HK long jazz arm švihy po diagonále -švih zo IV. poz. prir. vyt., HK long jazz arm. skoky: Passé jumps zo IV. par. poz. nakročením na pravú DK.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***2./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Džezový tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ ovládajú typické držanie tela v krátkych tanečných kombináciách, ✓ využívajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon,	zahrievacie cvičenia: vyťahovanie trupu s pridaním deep knee bend v prvej fáze cvičenia, realizácia cvičenia na 8, 4, 2 doby, vyťahovanie HK k stropu, ripple, table top, bouncé a návrat vo VP

✓ spájajú dve centrá v tom istom pohybe, ✓ realizujú jeden obrat točenia v džezovom tanci na jednej dolnej končatine, ✓ realizujú v kombináciách vo väčšej miere priestorové a rytmické zmeny, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.	Prances (kombinované s krokmi cez paralelné passé vpred, vzad). technické cvičenia: Deep knee bend (prechod do TT, podtiahnutie panvy, prehnutie, hinge) Brush (na 45° par. aj vyt. so zapojením HK a ďalších vhodných cvikov (ripple, 1 obrat, záves, výpon)) jednoduchý džezový flick (krížom cez stojnú, vpred, bočne, precvičovanie aj s HK Low kick (DK sa postupne zvyšuje 45°, 90°, nad 90°, spájanie s točením, chassé, švihmi) Extension (na 90°) Body roll (plynulá vlna telom) kombinácie izolácií (spájanie dvoch centier v tom istom tempe, v stoji na mieste, v chôdzi) pád sklzom džezové chassé s výskokom (kombinovanie s točením, chôdzami, izoláciami) džezové chôdze (použitie v chôdzi izolácie panvy, ramien, hlavy) točenie - príprava krokom do IV. par. poz. a jeden obrat en dehors

	poskoky (k poskoku pridanie torso twist, striedavo, kontra DK v polohe passé) obmena priameho poskoku (odtiahnutie odrazovej DK pätou pod sedacie svaly) polyrytmické cvičenia (spájanie dvoch pohybových centier v jednoduchej kombinácii s rôznym rytmom). kombinácie: kombinácie na 16 až 32 taktov na obidve strany (spájanie troch - štyroch zvládnutých cvičení a snaha uplatňovania v nich určitý stupeň kontrastov v pohybe, smeroch, rytme, nálade).

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Džezový tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ používajú získané pohybové informácie zvyšovaním náročnosti na fyzický výkon s dôrazom na tanečnosť a výraz, ✓ aplikujú priestorové a rytmické zmeny v tanečných kombináciách, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu	zahrievacie cvičenia: cvičenie v stoji na mieste alebo v chôdzi rolovanie trupu, aj s knee bend, úklony, predklony, záklony, ripple, vyťahovanie HK, table top, podťahovanie panvy, prehnutie prances (na zemi, nad zemou, 90° paralelne, vytočene spojené s krokmi, švihmi, točením)

predmetu.	technické cvičenia: Deep knee bend (grand plié) I., II., IV., V. poz. Brush (paralelne, vytočene, na zemi, na 45°, 90°, priamo alebo cez passé, s prepnutím alebo flexovaným priehlavkom (v priebehu kombinácie zapájanie knee bend, relevé, točenie, závesy, torso twist, hinge ...) Extension (malá tanečná etuda s určitým záberom do priestoru),pózy aj z techniky klasického tanca attitudes, arabesques, z džezového tanca hip lift, body roll, úklony trupu, kontrakciu ... džezový flick (dvojitý (double)s izoláciami hlavy, točeniami) Low kick (spájanie s izoláciami, rôznymi točeniami, preskokmi, pádmi, závesmi) polyrytmické cvičenia (na mieste a v chôdzi, viac centier v rôznych rytmických rovinách) izolácie (zvládnutie pohybov dvoch centier v tom istom rytme, ale aj v rozdielnych rytmoch) Body roll (cvičenie má adagiový charakter, zapájanie pózy attitude, zbalenie na podlahu, zmeny tempo...) točenie - na mieste - zo IV. poz. prir. vyt. en dehors - v pohybe z miesta - zo IV. poz. par. na napnutej SK

	švihy (na mieste, s postupom) skoky a poskoky (čerpanie inšpirácia zo športu, klasického tanca, z pozorovania zvierat). kombinácie: Dĺžka kombinácií 32 až 64 taktov, výber vhodnej hudby . Kombinácie majú vyšší stupeň náročnosti vo vertikálnom i horizontálnom členení.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Džezový tanec**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

✓ využívajú svoj individuálny tanečný prejav v tanečných kombináciách podľa požiadaviek pedagóga s dodržiavaním technických princípov realizácie pohybov, ✓ aplikujú priestorové a polyrytmické nároky v tanečných kombináciách s dôrazom na vnímanie náročnejších hudobných podkladov, ✓ poznajú odbornú terminológiu džezového tanca v rozsahu obsahu predmetu.	zahrievacie cvičenia, technické cvičenia: Výučba kombinácií v ucelených tanečných kombináciách, v dĺžke do 64 T - etudách, kde je možné využitie jednotlivých technických cvičení v rôznych obmenách so zachovaním postupnosti potrebnej pre rozohriatie tela žiaka, zároveň dôraz na technický rast využívaním maximálnych dispozícií žiaka so zameraním na tanečnosť, výraz a čistotu prevedenia. Postupnosť jednotlivých technických cvičení sa nemení, je dôležité dôrazné zachovanie charakteru techniky džezového tanca s výrazným znakom polyrytmického a polycentrického cítenia hudby a pohybu.
	Kombinácie: dĺžka kombinácií je minimálne 64 taktov, Improvizácia ako jedna z charakteristických čŕt džezového tanca. Dôraz na individualitu žiaka v interpretácii.

Záverečná skúška

- Žiaci demonštrujú základné znalosti tanečnej techniky v rámci interpretačnej praxe v choreografiách džezového tanca v scénickom prevedení v rozsahu minimálne 4 min.,
- žiaci demonštrujú tréning techniky džezového tanca spamäti.

TANEČNÁ PRAX

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Tanečná prax pre všetky učebné predmety je v prvom polroku školského roku spravidla priradená k jednotlivým predmetom (viac prevažuje technická príprava). V druhom polroku prevažuje tanečná prax, pod čím rozumieme prácu na choreografiách na verejné vystúpenie. Predmet tanečná prax vyžaduje tvorivú prácu pedagóga pri nácviku choreografií, ktoré sú komponované na základe tanečných techník z predmetov klasický tanec, ľudový tanec, kreatívny tanec, džezový tanec, moderný tanec a historický tanec.

Dôležitú úlohu hrá aj samotný výber hudobného podkladu pri tvorbe choreografií. Je nutné, aby hudobný podklad bol adekvátny veku a zodpovedal tanečným zručnostiam žiakov v jednotlivých ročníkoch. Voľbou vhodného hudobného materiálu má pedagogický zamestnanec možnosti priameho kreovania hudobného vkusu žiaka, čím umožňuje žiakovi spoznávať rôzne aj žánre hudby, s ktorými sa žiak bežne nestretáva.

Zároveň aj úlohou pedagogického zamestnanca, v tomto prípade v úlohe pedagóga- choreografa je myslieť pri tvorbe choreografií aj na výchovný moment tejto práce v súčinnosti s vekom a schopnosťami žiakov.

Predmet vychováva u žiakov schopnosť vystúpiť pred obecenstvom a dáva žiakom základy umeleckého prejavu, ktorý je okrem technickej zdatnosti žiaka v základných akademických tanečných technikách na verejnom vystúpení rovnako dôležitý. V neposlednom rade vo vyučovacom procese tohto predmetu má pedagóg možnosť žiaka ovplyvňovať v otázkach zodpovednosti, prístupu, sociálneho správania sa a sebahodnotenia žiaka, čo sú všetko atribúty, ktoré sú nesmierne dôležité pri vývoji osobnosti.

Tento predmet je náročný pre učiteľa, ktorý je v jednej osobe choreografom, návrhárom kostýmov (v mnohých prípadoch aj ich realizátorom) ako aj hudobne vzdelanou osobou, schopnou vyhľadávať vhodné hudobné skladby na choreografické spracovanie.

CIELE PREDMETU

- získať scénické skúsenosti z tanečného umenia,
- nadobudnúť zmysel pre zodpovednosť, ktorá je pri tejto činnosti nevyhnutná,
- vychovávať u žiakov schopnosť esteticky vnímať a prežívať tanečné umenie, formovať tanečný a hudobný vkus žiaka.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***1./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú alebo umelú hudbu v rozsahu minimálne 2 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovaniapredmetu tanečná príprava.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***2./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

□ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie na ľudovú aj umelú hudbu v rozsahu minimálne 2min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovaniapredmetu tanečná príprava.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
□ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec alebo kreatívny tanec.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./prvá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodina**
Číslo UP	**37**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**

□ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, kreatívneho a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 3 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetov ľudový tanec, klasický tanec a kreatívny tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4. ročníka prvej časti I. stupňa štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***1./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
□ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***2./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodina**

Číslo UP	**38**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
□ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4:00 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***3./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodina**
Číslo UP	**38**
Predmet	**Tanečná prax**

Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
□ zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v technike ľudového, džezového alebo scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

Študijné zameranie	**Tanec**
Ročník	***4./druhá časť I. stupňa***
Hodinová dotácia	**1,5 hodina**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
zatancujú na verejnom vystúpení skupinové alebo malé (sólo) choreografie v technike ľudového, džezového a scénického, výrazového tanca s využitím základných princípov techniky klasického tanca v rozsahu minimálne 4 min.	Prvkový materiál v rozsahu tanečných prvkov obsahu vyučovania predmetu ľudový tanec, klasický tanec a džezový tanec.

Záverečná skúška

Žiaci zatancujú na verejnom vystúpení choreografie v rozsahu výkonového štandardu 4. ročníka druhej časti I. stupňa základného štúdia v tanečnom odbore ZUŠ.

5.3 VÝTVARNÝ ODBOR

Výtvarný odbor v základnom umeleckom vzdelávaní poskytuje prehlbené a rozšírené výtvarné vzdelanie a formovanie žiakom, ktorí prejavujú záujem a nadanie v oblasti výtvarného sebavyjadrovania a tvorby. Edukačný proces je zameraný na rozvíjanie špecifických schopností žiaka a zároveň na celistvosť jeho osobnosti, na jeho integráciu do kultúrnych hodnôt a zároveň na budovanie vlastnej individuality prejavujúcej sa autentickou a originálnou výtvarnou tvorbou a autentickými a zodpovednými postojmi voči skutočnosti. V nadväznosti na všeobecné vzdelanie metodicky rozvíja tvorivosť v oblasti vizuálnych umení. Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov, ktorí preukazujú určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony, v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania), ktorú škola posúdi na základe výtvarných prác. Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a rozvinutosť schopností.

Štúdium vo výtvarnom odbore ZUŠ sa člení na:

1. Prípravné štúdium – jedno alebo dvojročné štúdium detí predškolského veku, ktoré vekovo zodpovedá žiakom predprimárneho vzdelávania. Prípravné štúdium trvá jeden alebo dva roky.
2. Prvá časť prvého stupňa základného štúdia – primárne umelecké vzdelanie ISCED 1B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom primárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium prvej časti prvého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
3. Druhá časť prvého stupňa základného štúdia - nižšie sekundárne umelecké vzdelanie ISCED 2B, ktorá vekovo zodpovedá žiakom nižšieho sekundárneho vzdelávania na ZŠ. Štúdium druhej časti prvého stupňa základného štúdia trvá päť rokov.

4. Druhý stupeň základného štúdia, ktorý vekovo zodpovedá žiakom sekundárneho vzdelávania na SŠ. Štúdium druhého stupňa základného štúdia trvá štyri roky.
5. Štúdium pre dospelých, ktoré je určené pre záujemcov, ktorí už presiahli stredoškolský vek a prejavujú záujem zdokonaľovať sa v niektorej z oblastí výtvarnej tvorby. Štúdium trvá štyri roky.
6. Rozšírené štúdium ISCED 2B, ktoré je určené pre zvlášť talentovaných žiakov, ktorí sa pripravujú na ďalšie štúdium niektorej z oblastí vizuálnych umení.

Ciele

- ✓ rozvíjať vizuálnu gramotnosť žiaka, jeho výtvarné vyjadrovacie schopnosti a technické zručnosti,
- ✓ otvárať žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia,
- ✓ viesť žiaka k orientácii v historickom, modernom i súčasnom umení (z hľadiska štýlov, slohov, používania vyjadrovacích prostriedkov, médií, tém a komunikačných stratégií),
- ✓ viesť žiaka k nachádzaniu vlastnej profilácie v oblasti výtvarného vyjadrovania prostredníctvom odhaľovania a rozvíjania jeho špecifických schopností (orientovať ho na hľadanie oblasti umenia, médií, prostriedkov a spôsobov sebavyjadrovania a tvorby, v ktorých dokáže realizovať svoje koncepty, predstavy a fantáziu),
- ✓ podporovať a rozvíjať tvorivý prístup žiaka vmyslení i vynachádzaní formy, jeho samostatné a prínosné riešenia,
- ✓ uvádzať žiaka do intermediálnych a interdisciplinárnych vzťahov súčasnej kultúry.

1. Prípravné štúdium - 2x45 minút, raz týždenne

Prípravným štúdiom vo výtvarnom odbore rozumieme štúdium žiakov predprimárneho vzdelávania. Charakteristické je spontánnym detským výtvarným prejavom (ktorý je viac príznakom štandardného psychického vývinu dieťaťa ako jeho cieľavedomej tvorivosti alebo talentu), ale aj hravého a nadšeného objavovania možností (techník, materiálov, grafických typov). Je tiež obdobím vytvárania prvých stereotypov, preberania schém a konvencií, na ktoré musí pedagogický program reagovať v zmysle ich aktívneho zaradenia do dynamiky detskej osobnosti – ich podriadenia, spracovávania a prekračovania vlastnou detskou vynaliezavosťou a motivovaným objavovaním iných foriem a možností.

Na štúdium v odbore možno prijať deti, ktoré prejavujú záujem o výtvarné činnosti. V tomto veku ešte nie je možné posudzovať mieru talentu v závislosti na výtvarnom prejave. Dĺžka štúdia je jeden alebo dva roky.

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní prípravného štúdia:

- ✓ vyjadria svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži a modelovaní,
- ✓ spontánne pracujú s farbou, líniou a mäkkým modelovacím materiálom,
- ✓ pomenujú svoje práce,
- ✓ opíšu výraz svojich prác, výraz umeleckých diel,
- ✓ vyjadria svoje predstavy o vypočutom texte v kresbe a/alebo v maľbe,
- ✓ výtvarne vyjadria príbehy, ktoré si vymyslia,
- ✓ dotvoria chaotické textúry do zmysluplných zobrazení podľa svojej fantázie a tvarovej predstavivosti,
- ✓ dotvoria neúplné obrazy (fotografie, reprodukcie ...) v náväznosti na čiastočné tvary a s použitím fantázie,

- ✓ nakomponujú novotvary narábaním s primárnymi tvarmi (geometrické tvary, písmená ...),
- ✓ obkreslia tvary a dotvoria ich podľa fantázie,
- ✓ vytvoria jednoduché masky s výrazom základných emócií (smútok, radosť ...),
- ✓ využijú grafické a materiálové stopy svojich gest,
- ✓ využijú prírodniny ako súčasť kompozície,
- ✓ zvládnu techniku jednoduchej frotáže,
- ✓ zvládnu techniku monotypie,
- ✓ dokážu spracovať (nastrihať, sformovať, spojiť) papier a mäkší kartón.

Obsahové štandardy

Pozn.: Východiskom sú spontánne detské výtvarné činnosti a sklon dieťaťa k poznávaniu nových činností, materiálov a techník. Hravé laborovanie je prepojené s tematickými zadaniami.

- ✓ hravé činnosti slinkou, farbou a materiálom; uvedomenie si výrazu, základných rozdielnych vlastností rôznych nástrojov a materiálov,
- ✓ jednoduché šrafovanie častí kresby,
- ✓ akčné maľovanie v ktorom jednotlivé činnosti, gestá, pohyby a nástroje zanechávajú na papieri charakteristické stopy,
- ✓ variačné a porovnávanie rôznych spôsobov kreslenia tej istej veci (jednoduchého motívu),
- ✓ uplatňovanie predstavivosti a fantázie pri spracovávaní (dopĺňaní alebo vyhľadávaní tvarov) nepresných, nezreteľných textúr (pokrčený papier, čarbanica, krajčírske strihy, škvrny, dekalky ...),
- ✓ hravé experimentovanie s časťami obrázkov (fotografií), s vystrihnutými písmenami alebo s nezobrazujúcimi textúrami materiálov; asambláže alebo koláž, fantazijné sdopĺňanie zobrazení (konfigurácií, významových tvarov), obkresľovanie (obmaľovávanie) obrysov predmetov, tieňov; kombinované so šrafovaním, kolážovaním apod. –rozlišovanie vonkajšieho a vnútorného tvaru,
- ✓ porovnávanie tvarov rôzneho charakteru (geometriké - presné, prírodné - nepresné, veľké a malé, vysoké a nízke, hranaté a okrúhle, plošné a priestorové ...),
- ✓ vytváranie objektov z kartónu, ich dotváranie kresbou, maľbou alebo kolážou,
- ✓ frotáž z rôznych povrchov, vytváranie vzorkovníčka alebo kompozície,
- ✓ rastliny a prírodniny ako výtvarné materiály využité v rôznych technikách,
- ✓ monotypické otláčanie prírodnín alebo pripravených matríc,
- ✓ kreslenie (maľovanie) svojich predstáv o vypočutom príbehu (rozprávke) alebo o príbehu vymyslenom dieťaťom, príp. o vlastnej transformácii rozprávky,
- ✓ výtvarné spracovanie postavičiek z filmu a ich domýšľanie, variovanie a transformovanie,
- ✓ vytváranie masiek z jednoduchých materiálov (ich dopĺňanie časťami kostýmu, pokrývkou hlavy ...) -rozhovor o výraze masky, vymýšľanie „rituálov“,
- ✓ diskusia o rozmanitosti umeleckých diel a o ich výraze, pri návšteve galérie, výstavy alebo pri výtvarných dielach sprostredkovaných iným spôsobom.
- ✓

2. Prvá časť I. stupňa základného štúdia: primárne umelecké vzdelávanie ISCED 1B

- 3x45 minút raz týždenne

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní prvej časti prvého stupňa základného štúdia:

- ✓ výtvarne vyjadrujú svoje predstavy v kresbe, maľbe, koláži, modelovaní, jednoduchej grafickej technike, v tvorbe objektu,
- ✓ pracujú s líniou, farbou, tvarom,
- ✓ pomenujú farby a farebné tóny, základné farebné kontrasty (tepelný, svetlostný, sýtostný),
- ✓ slovne charakterizujú línie a tvary podľa proporcií a výrazu,

- ✓ rozlišujú organické a geometrické tvary,
- ✓ pomenujú kvalitu povrchov podľa opticko-haptického výrazu,
- ✓ stručne charakterizujú vytvorený artefakt,
- ✓ zvládnu techniku kresby ceruzou rôznej tvrdosti, fixkou rôznej hrúbky, tušom a pierkom (resp. iným nástrojom), štetcom a farbou,
- ✓ zvládnu techniku maľovania temperovými farbami, suchými, voskovými (resp. olejovými) pastelmi, fixkami, tušmi a kombináciami vybraných techník,
- ✓ zvládnu techniku modelovania z mäkkého modelovacieho materiálu,
- ✓ zvládnu jednoduchú grafickú techniku (napr. monotypiu, kartónorez, linorez ...),
- ✓ vytvoria novotvar z neartikulovanej (náhodnej) štruktúry alebo z nájdených predmetov,
- ✓ iniciatívne vyhľadávajú rozmanité technicko-materiálové riešenia,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie vyjadria vlastné témy a obsahy,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety vizuálnej reality,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na vybrané podnety z oblasti výtvarného umenia (štýly, izmy, slohy) z hľadiska foriem, tém a námetov,
- ✓ slovne opíšu videné výtvarné dielo, jeho druh,
- ✓ charakterizujú výraz výtvarného diela,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z oblasti vybraných druhov umenia –hudby, literatúry, filmu, divadla, tanca,
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na podnety z vybraných oblastí poznávania (napr. prírodovedy, vlastivedy, náboženskej a etickej výchovy, matematiky a geometrie ...),
- ✓ výtvarne, podľa fantázie reagujú na kultúrne asociálne témy (zvyky, sviatky, udalosti...).

Obsahové štandardy

Pozn.: Vo všetkých témach a obsahoch učiteľ podporuje a uprednostňuje vlastné a samostatné myslenie žiakov, ich nápaditosť a originalitu riešení (i v prípade, že dôjde k svojbytnému odklonu žiaka od riešenej úlohy). Rešpektuje ich individualitu a špecifické schopnosti.

K motivácii sa využíva prevažne rozprávková (príbehová) alebo zážitková forma uvedenia žiakov do problematiky, príp. aj učiteľom moderovaný proces –ako príbeh, ktorý žiaci postupne vytvárajú.

1. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ hravé činnosti s obrysmi predmetov (vyjadrovanie pohybu, nárastu a zmenšovania, kumulovania a spontánnych prienikov tvarov prostredníctvom radenia obrysov),
- ✓ hravé činnosti s rytmom (vizualizácia zvuku, pohybu, fyziologických rytmov, striedajúcich sa prírodných javov a cyklov ...); pochopenie a vyjadrenie pravidelnosti a nepravidelnosti, zrýchľovania a spomaľovania v rôznych prejavoch sveta a života,
- ✓ priestorové útvary z hotových prvkov (špajle, škatule, špagáty apod.),
- ✓ tepelný farebný kontrast a jeho analógie (kontrasty suchý - vlhký, blízky - vzdialený) v maľbe,
- ✓ hry s jednoduchou kinetikou: napr. obrázok s pohyblivými časťami, jednoduchá kinetická hračka apod.,
- ✓ reliéf, koláž, alebo kombinácia -rôzne kvality (textúry) povrchov; frotáž vytvoreného reliéfu, príp. kresba (maľba) podľa reliéfu,
- ✓ výtvarné činnosti zamerané na prácu s geometrickými prvkami v tvaroch predmetov.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ inšpiratívne témy a námety (svojské riešenia, domýšľanie a fantazijné preštrukturovanie podnetov),

- ✓ ozvláštnená krajinomaľba (napr. mimoriadny meteorologický jav v konkrétnej, známej krajine),
- ✓ ozvláštnené zátišie (napr. prostredníctvom druhu, množstva, tvarov a rozmerov predmetov),
- ✓ zobrazenie tej istej veci v rôznych prostrediach,
- ✓ ozvláštnená maľba (kresba, modelovanie) postavy človeka alebo zvieraťa,
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ rozdielnosť nálady v dvoch hudobných skladbách (vyjadrenie prostredníctvom maľby alebo kresby, koláže ...),
- ✓ ilustrácia žiakom známej rozprávky pozmenenej žiakom.

2. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ hravé činnosti slinkou, jej rôznymi kvalitami (z hľadiska výrazu, nástroja, techniky, prítlaku, proporcie ...), následne aplikácia čiar rôzneho charakteru v naratívnej téme,
- ✓ šrafovanie tvaru kresliacim nástrojom,
- ✓ odlíšenie rôznych tvarov šrafovaním,
- ✓ premeny tvarov: postupné (krokové) zmeny vybraného tvaru na iný tvar,
- ✓ výtvarné hry s osovou symetriou a asymetriou (napr. dotváranie dekalku, odtlačku materiálovej matrice, obkresľovanie šablóny a pod.),
- ✓ kreslenie tvarov umiestnených vo formáte (vpredu -vzadu, hore -dole, vedľa seba -za sebou ...),
- ✓ približovanie -vzďaľovanie, zväčšovanie -zmenšovanie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- ✓ témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- ✓ naratívne témy a príbehy,
- ✓ objekty z rozmanitých polotovarov v nezvyčajných vzťahoch,
- ✓ hybridácia tvarov (zvierat, vecí ...),
- ✓ pomenovanie hybridných tvarov,
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ land-artové hry s prírodnými materiálmi v prírode,
- ✓ body-art (maľba na ruku, tvár),
- ✓ akcie (performančné aktivity) v mimoškolskom priestore,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ jednoduchá scéna pre bábkové divadlo,
- ✓ jednoduché(napr. prstové) bábky,
- ✓ komiks ako „scenár“ bábkového divadla.

3. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ voľné kresliarske cvičenia zamerané na líniu a tvar,
- ✓ kresba predmetu linkou (bez nároku na presné zachytenie proporcie a tvaru),
- ✓ figúry v pohybe (kresba podľa predstavy, vytvorenie a využitie šablóny),
- ✓ kresba figúry, predmetu podľa videnej skutočnosti (zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- ✓ dotváranie kresby figúry,
- ✓ modelovanie postavy (človek alebo zviera; zachytenie základného tvaru/pohybu, bez nároku na presné proporcie),
- ✓ fotokoláž (alt. motívy: figúra, portrét, predmet, krajina ...),
- ✓ mimikri (artefakt vo vzťahu k prírodnému pozadiu).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ pamäťové cvičenia (zobrazovanie rôznych vecí, zvierat, profesií podľa slovného „diktátu" učiteľa),
- ✓ témy a námety provokujúce fantáziu žiaka,
- ✓ naratívne témy a príbehy,
- ✓ fantastické bytosti (stvárnené novými technikami, napr., rolážou, frotážou, kombinovaním techník),
- ✓ fantastická krajina,
- ✓ zostava prostredia a postáv v priestorovom prevedení (historická udalosť, šport, Betlehem, práce na poli, trh v meste apod.),
- ✓ návrhy úžitkových predmetov (predmety dennej potreby, šperky ...),
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ vybrané diela surrealizmu,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ výtvarné reakcie na zvuk rôznych hudobných nástrojov,
- ✓ výtvarné stvárnenie hudobných tónov a ruchov (synestetické vnímanie).

4. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ kreslenie tvarov stromov podľa videnej skutočnosti,
- ✓ rôzne stvárnenie toho istého motívu (prekonávanie grafických schém),
- ✓ cvičenia na spoznávanie proporcií,
- ✓ symetria a asymetria v obraze (portrét, zátišie, krajina ...),
- ✓ maľba krajiny podľa videnej skutočnosti - variácie maľby konkrétnej krajiny (svetelné zmeny, denné obdobia, zmeny počasia ...),
- ✓ výrazové štylizovanie (tváre, zvieratá, predmety s výrazom rôznych emócií),

- ✓ kompozícia z geometrických tvarov,
- ✓ zátišie z geometrických tvarov,
- ✓ zachytenie zmien farieb osvetlením,
- ✓ pozitív a negatív (linorez),
- ✓ modelovanie postáv v pohybe/akcii podľa predstavy žiaka.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ kresebné pamäťové cvičenia (kreslenie rôznych vecí, zvierat, profesií, situácií podľa slovného „diktátu“ učiteľa),
- ✓ témy a námety provokujúce fantáziu žiaka ,-naratívne témy a príbehy,
- ✓ zmeny v hotovom obraze –výmeny/premeny častí kompozície, zmeny farieb a/alebo premeny motívov v kompozícii,
- ✓ zobrazenie skutočného zážitku kombinované s fantáziou žiaka,
- ✓ jedno-(príp. viac-) farebná tlač (monotypia, linorez),
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ vybrané diela impresionizmu,
- ✓ maľba impresionistickým spôsobom(škvrny, ťahy štetca, pointilizmus),
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ zobrazenie ticha a hluku,
- ✓ komiksové stvárnenie filmu,
- ✓ výtvarné stvárnenie chutí (synestetické vnímanie).

3. Druhá časť I. stupňa základného štúdia: nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie ISCED 2B

Výkonové štandardy

Žiaci po absolvovaní druhej časti prvého stupňa základného štúdia:

- ✓ cieľavedome vyjadrujú svoje predstavy prostredníctvom rôznych médií: kresby, maľby, koláže, modelovania, vybranej grafickej techniky, tvorby objektu, inštalácie, fotografie, videa a elektronických médií,
- ✓ cieľavedome pracujú s vyjadrovacími prostriedkami,
- ✓ cieľavedome pracujú so zvoleným médiom, materiálom, nástrojom a technikou,
- ✓ tvorivo spracujú vlastné koncepty zvoleným spôsobom,
- ✓ dokážu výtvarne reagovať na zadanú tému,
- ✓ ovládajú princípy kompozície (rozvrh plochy alebo priestorového útvaru),
- ✓ ovládajú princípy radenia, kombinovania, miešania a kontrastov farieb,
- ✓ proporčne správne nakreslia videný predmet,
- ✓ proporčne správne vymodelujú videný predmet,
- ✓ poznajú hlavné znaky historických slohov umenia a architektúry,
- ✓ poznajú tendencie moderného umenia a architektúry,
- ✓ zvládnu realizáciu v zvolenom štýle moderného umenia,

- ✓ dokážu svojsky spracovať (interpretovať) tematický alebo formálny podnet zvoleného výtvarného diela,
- ✓ dokážu výtvarne reagovať na podnety z oblasti hudby (zvuku), literatúry (textu), filmu (audiovízie), divadla (performancie), tanca (pohybu),
- ✓ orientujú sa v hlavných tendenciách súčasného diania vo výtvarnom umení,
- ✓ poznajú základnú dostupnú literatúru, časopisy (príp. internetové stránky) z oblasti súčasného výtvarného umenia,
- ✓ slovne vyjadria svoj výtvarný zámer,
- ✓ opíšu videné výtvarné dielo (druh, médium, technika, výraz),
- ✓ vyjadria svoj názor na videné výtvarné dielo,
- ✓ rámcovo zaradia výtvarné dielo do obdobia (smeru),
- ✓ dokážu preniesť skúsenosti z výtvarnej výchovy do svojich spontánnych (voľnočasových) výtvarných aktivít.

Obsahové štandardy

1. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ kompozícia -tvarová a farebná rovnováha/nerovnováha,
- ✓ symetria a asymetria v obraze (napr. zátišia), v grafike (využitie tlačovej matrice),
- ✓ výtvarné vyjadrenie kontrastov (polarít),
- ✓ geometrická štylizácia zátišia (alt. portrétu, figurálnej kompozície).

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,
- ✓ kresba jednoduchej perspektívy,
- ✓ autoportrét (fotografia),
- ✓ autoportrét (kresba podľa zrkadla, dôraz na výraz, nie proporcie),
- ✓ autoportrét (farebná grafika).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ výtvarné vyjadrenie tepla a zimy,
- ✓ premena prírodniny (napr. strom počas 12 mesiacov),
- ✓ vtipné zátišie (alt. portrét, krajina),
- ✓ vtipný dizajn (návrh, model),
- ✓ šperk vyjadrujúci rôzne spoločenské postavenie (charaktery, povahy),
- ✓ architektúra z prírodných tvarov (návrh, model),
- ✓ výtvarné vyjadrenie vymysleného (nejestvujúceho) športu (príp. inej činnosti) -od zobrazenia až po návrhy odevu, náčinia, hracej plochy, pravidiel ...,
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ kubizmus (maľba ľubovoľného námetu kubistickým spôsobom); ukážky kubistického umenia,
- ✓ jednoduchý kinetický objekt (napr. využitie ľahkých materiálov a vánku ...),
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ ilustrácia vlastnej rozprávky,
- ✓ zobrazenie farby hudby (vyjadrená geometrickými a organickými tvarmi),
- ✓ zobrazenie dynamiky hudby.

2. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ štúdie a zoskupenia textúr (kresby, grafika),
- ✓ kompozícia -farebná a tvarová harmónia/disharmónia,
- ✓ približovanie a vzďaľovanie/ mikroštruktúra a makroštruktúra,
- ✓ jazyk fotografie (svetlo - osvetlenie, zaostrenie, priblíženie, celok a detail),
- ✓ postprodukcia fotografie (základy).

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,
- ✓ kresba predmetov/zátišia s dôrazom na proporcie,
- ✓ kresba skutočnosti a jej odrazu v zrkadle,
- ✓ portrét spolužiaka,
- ✓ štúdia postavy v pohybe (2D,3D).

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ fantastická architektúra (návrh, príp. model),
- ✓ vymýšľanie alegorických postáv,
- ✓ návrhy odevov pre zvláštne povolania/situácie,
- ✓ návrhy futurologického dopravného prostriedku
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ optické klamy - ukážky,
- ✓ op-art -ukážky, realizácia,
- ✓ svetelné umenie -ukážky, konštrukcia svetelného (príp. svetelno-kinetického) objektu,
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ kontrast v hudbe prevedený do maľby,
- ✓ výtvarné vyjadrenie biologických štruktúr (makrosnímky).

3. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ kresba alebo maľba (príp. návrh dizajnu, architektúry) a ich transformácie v počítačovom programe,

- ✓ postprodukcia fotografie (možnosti rozvinutej manipulácie),
- ✓ postprodukcia videa (základy),
- ✓ počítačová animácia (základy),
- ✓ sútlač farebnej grafiky
- ✓ základy tvorby skulptúrnej sochy,
- ✓ výtvarné využitie princípov a foriem ornamentu.

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,
- ✓ kresebná štúdia interiéru,
- ✓ štúdie postavy podľa modelu,
- ✓ fotografická reportáž,
- ✓ rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov
- ✓ rekonštrukcia neúplného obrazu,
- ✓ výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu organické/anorganické,
- ✓ antropomorfné inšpirácie v dizajne a v architektúre,
- ✓ výtvarné a architektonické vyjadrenie vzťahu poriadok/chaos,
- ✓ výtvarné vyjadrenie abstraktných pojmov,
- ✓ výtvarné vyjadrenie formálnej odlišnosti (napr. bytosti rôznych mimozemských civilizácií),
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ umenie inštalácie – priestorovo limitovaná inštalácia,
- ✓ happening, event alebo performancia – reakcia na spoločenskú udalosť,
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ animovaná návšteva galérie, výstavy umeleckých diel (alebo výtvarné diela sprostredkované iným spôsobom),
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie a fyziky,
- ✓ výtvarné spracovanie vybraných podnetov biológie.

4. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ štúdia pozitívnych a negatívnych tvarov podľa videnej skutočnosti (predmety, prírodniny...),
- ✓ počítačové spracovanie (prekomponovanie, variovanie) vlastnej maľby alebo kresby.

Zobrazovanie reality:

- ✓ kresliarske pamäťové cvičenia,
- ✓ štúdie predmetov a prírodnín,
- ✓ štúdia figúry (s dôrazom na proporčnosť, detaily a výraz),
- ✓ štúdia portrétu (s dôrazom na proporcie),
- ✓ fotografický portrét (osvetlenie, nastavenie, výraz, postprodukčná manipulácia),
- ✓ videoreportáž.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ výtvarná transpozícia prírodného princípu (napr. topenie, stmievanie, kryštalizácia, vlnenie ...),
- ✓ inovačný dizajn predmetu (hudobného nástroja, nábytku ...),
- ✓ návrh vlastného písma,
- ✓ spolupráca učiteľa a žiakov na vzniku nových tém a kombinácii techník.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ procesuálne umenie – ukážky, realizácia objektu alebo obrazu (biologické, chemické alebo fyzikálne procesy),
- ✓ performancia dokumentovaná fotografickým alebo fotografickým záznamom,
- ✓ použitie vybraných techník tradičných remesiel,
- ✓ spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných diel,
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie kultúrnej pamiatky.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ výtvarné spracovanie vybraných podnetov chémie, fyziky, biológie.
- ✓ výtvarné vyjadrenie hudobných foriem (napr. sonáta, fuga, džezová skladba, uspávanka...),
- ✓ spracovanie vybraných podnetov.

5. ročník

Laborovanie s výtvarným jazykom a kompozíciou:

- ✓ výber vyjadrovacích prostriedkov na stvárnenie svojej predstavy, konceptu alebo podnetov vizuálnej reality,
- ✓ zväčšovanie detailu,
- ✓ posun a tvorivá manipulácia s vlastnou študijnou kresbou (plastikou),
- ✓ vytvorenie kópie detskej výtvarnej práce.

Zobrazovanie reality:

- ✓ kreslenie a modelovanie prírodniny (predmetu); sadrový odliatok plastiky,
- ✓ štúdie portrétu - 2D (dôraz na výstavbu, proporcie, výraz linky a tvaru),
- ✓ štúdie portrétu - 3D (dôraz na formu, mierku, proporcie, viacpohľadovosť),
- ✓ fotografia portrétu a kresba podľa fotografie.

Rozvoj fantázie, tvorba vlastných konceptov:

- ✓ vlastné návrhy, koncepty a realizácie žiaka konzultované s učiteľom,
- ✓ návrh architektúry (exteriér, interiér), model,
- ✓ grafika - transformácie grafického štočku (sútlač, tlač do podkladu, reprodukcie ...),
- ✓ fotografia - autorská séria fotografií,
- ✓ dizajn – návrh a model (predmetu, výrobku, odevu, doplnku, dopravného prostriedku, informačného označenia, grafického riešenia, reklamy ...) podľa orientácie žiaka.

Podnety z výtvarného umenia:

- ✓ spoločná návšteva galérie alebo výstavy umeleckých diel spojená s diskusiou,
- ✓ výtvarné reakcie/interpretácie vybraných výtvarných štýlov.

Podnety z iných umení a oblastí poznania:

- ✓ ilustrácia k rôznym formám poézie a prózy,
- ✓ výtvarné stvárnenie (hľadanie ekvivalentu) rôznych literárnych foriem.

7. Učebný plán

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 20. januára 2016 pod číslom 2016-8597/1575:1-10A0 pre základné umelecké školy s účinnosťou od 20. januára 2016.

Rámcové učebné plány (ďalej len „učebné plány“) pre základnú umeleckú školu sú súčasťou Štátneho vzdelávacieho programu pre základnú umeleckú školu pre primárne umelecké vzdelávanie a nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie. Obsahujú tiež učebné plány prípravného štúdia, II. stupňa základného štúdia, rozšíreného štúdia a štúdia pre dospelých. Sú rozčlenené podľa jednotlivých umeleckých odborov základnej umeleckej školy, jednotlivých druhov štúdia a príslušných študijných zameraní. Jednotlivé učebné plány sú označené číslom, obsahujú informácie o stupni poskytovaného umeleckého vzdelania, o študijnom zameraní, o odporúčanom veku na prijatie žiaka na príslušné štúdium a o dĺžke štúdia. Zároveň sú tu uvedené povinné vyučovacie predmety a týždenná hodinová dotácia pre ne. Samostatné učebné plány určujú voliteľné vyučovacie predmety, ktoré sa vyučujú výberom v rozsahu hodinovej dotácie určenej pre výučbu voliteľných vyučovacích predmetov. Riaditeľ školy môže po prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány niektorým žiakom podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy v rozsahu **20%** vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a so zachovaním vyučovacieho predmetu hudobná náuka najmenej v rozsahu 2/3 hodinovej dotácie, t. j. v celkovom objeme ich časovej dotácie (okrem časovej dotácie hlavných predmetov) pre študijné zamerania v jednotlivých učebných plánoch využívaných školou a určiť využitie voliteľných vyučovacích predmetov.

1. Vyučovacia hodina trvá 45 minút.

2. Vyučovacie hodiny možno spájať alebo deliť. Najviac možno spojiť tri vyučovacie hodiny v týždni. V literárno-dramatickom odbore (LDO) možno do jedného bloku spojiť najviac 3,5 hodiny.

3. V jednotlivých umeleckých odboroch sa vyučuje formou individuálneho a skupinového (kolektívneho) vyučovania podľa príslušných učebných plánov. Vek je uvádzaný ako odporúčaná optimálna hranica na zaradenie žiaka do štúdia a ročníka.

4. Vyučovanie voliteľných vyučovacích predmetov vo všetkých umeleckých odboroch a stupňoch zriaďuje riaditeľ školy.

5. Mieru vyučovacej povinnosti pedagogických zamestnancov upravuje nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 422/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje rozsah priamej vyučovacej činnosti a priamej výchovnej činnosti pedagogických zamestnancov v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 433/2012 Z. z.

7.1 HUDOBNÝ ODBOR

POZNÁMKY K UČEBNÝM PLÁNOM

Predmet	Počet žiakov
Hra na hudobnom nástroji - hlavný predmet	1
Ostatné hlavné predmety	1
Improvizácia (0,5 hodiny)	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ - individuálne štúdium	1
Základy hudobnej kompozície - hlavný predmet	1
Príprava k hre na nástroji v PŠ	2
Hlasová výchova (aj prípravná)	2
Štvorručná hra	2
Inštrumentálny sprievod	2
Duo (inštrumentálne, spevácke)	2
Taktovacia technika	2
Základy dirigovania	2
Komorná hra , komorný spev	2 – 9
Tanečná alebo džezová skupina	od 4
Prípravná hudobná výchova	5 – 8
Hudobná náuka (I. stupeň základného štúdia 1. – 4. roč. a 1. – 3.roč.)	8-15
Hudobná náuka (4.roč. druhá časť I.st. zákl. štúdia)	od 1
Hudobná náuka (II.stupeň zákl.štúdia a ŠPD)	od 4
Hudobná náuka pre žiakov s rozšíreným štúdiom	5 – 8
Náuka o hudbe	od 4
Hra v súbore, komorný spevácky zbor	10 - 15

Zborový spev (hlavný predmet) – spevácky zbor, hra v orchestri nad 15

Hlasová príprava a prípravný zborový spev 8 - 10

1. Štúdium na I. stupni základného štúdia trvá spolu 8 rokov, hudobná náuka končí v 3. ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia. Vo 4. ročníku druhej časti I. stupňa základného štúdia sa vyučuje hudobná náuka ako príprava na prijímacie skúšky pre žiakov pripravujúcich sa na stredné školy s umeleckým zameraním a konzervatóriá.
2. Hra v orchestri, súbore, komorná hra, zborový spev, hlasová výchova, prípravný zborový spev, štvorručná hra a inštrumentálny sprievod sa môžu vyučovať spoločne v skupine žiakov I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých podľa individuálnych podmienok školy. O zaradení žiaka do príslušného predmetu rozhodne riaditeľ školy.
3. Hru v orchestri alebo zborový spev väčšieho obsadenia od 30 žiakov vyučuje učiteľ aj v skupinách podľa nástrojového obsadenia alebo hlasov o jednu vyučovaciu hodinu navyše.
4. Korepetíciu prideľuje riaditeľ školy podľa potreby triedy, najviac však :
   - do 8 žiakov – 1 hodina
   - do 12 žiakov – 1,5 hod.
   - do 16 žiakov – 2 hod.
   - od 17 žiakov – 2,5 hod.
   - žiak v rozšírenom štúdiu – 0,5 hod.

Korepetícia je v úväzku učiteľa hlavného predmetu aj korepetítora. V študijnom zameraní hlasová výchova, spev sa korepetícia prideľuje od 3. ročníka prvej časti I. stupňa základného štúdia.

4a. Klavírny sprievod alebo inštrumentálny sprievod (korepetíciu) môže riaditeľ školy prideliť v predmete zborový spev v rozsahu 1 – 2 hodiny týždenne podľa príslušného učebného plánu.

5. Voliteľný vyučovací predmet hra na bicích nástrojoch a iných nástrojoch sa vyučuje od 3. ročníka 1. časti I. stupňa základného štúdia.

6. Hra na organe a hra na čembale sa vyučuje na II. stupni základného štúdia.

7. Individuálne vyučovanie v 1. – 4. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia s časovou dotáciou 1,5 hodiny týždenne sa uskutočňuje 2-krát do týždňa.

8. Žiaci hudobného odboru II. stupňa základného štúdia **pripravujúci sa na odborné štúdium** môžu študovať formou **rozšíreného štúdia**. Pre týchto žiakov sa rozširuje hodinová dotácia v hlavnom predmete o 1 hodinu týždenne.

9. Vyučovací predmet hudobná náuka sa vyučuje:

   - v 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania – 1 hod. týždenne,

- v 1. - 3. ročníku sekundárneho umeleckého vzdelávania – 1 hod. týždenne,
- **v 4. ročníku sa vyučuje hudobná náuka pre žiakov pripravujúcich sa na prijímacie skúšky na školy s umeleckým zameraním – 1 hod. týždenne**

10. Ak v škole nie je možné vytvoriť pre žiakov študujúcich podľa UP č. 10 (2-ročné štúdium prvej časti I. stupňa základného štúdia) a následne podľa UP č. 11 - 15 (druhá časť I. stupňa základného štúdia) na vyučovaní hudobnej náuky samostatnú skupinu, vyučuje sa hudobná náuka v rozsahu učiva 1. – 7. ročníka kontrahovaním ročníkov.

11. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete v odôvodnených prípadoch zaradiť do skupiny žiakov najviac dvoch po sebe nasledujúcich ročníkov v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia.

12. Ak nie je možné pre žiakov dochádzajúcich na vyučovanie na elokované pracoviská z organizačných dôvodov zabezpečiť vyučovanie hudobnej náuky v skupinách podľa jednotlivých ročníkov, možno v tomto vyučovacom predmete zaradiť do skupiny žiakov rôznych ročníkov v rámci 1. časti I. stupňa základného štúdia, v rámci 2. časti I. stupňa základného štúdia alebo II. stupňa základného štúdia.

13. V odôvodnených prípadoch, najmä z dôvodu sťaženej dochádzky do školy, môže riaditeľ školy na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka oslobodiť žiaka od dochádzky (žiak nenavštevuje príslušný vyučovací predmet) na povinné vyučovacie predmety komorná hra, hra v súbore, hra v orchestri, zborový spev, obligátny nástroj, sprievod a štvorručná hra.

UČEBNÉ PLÁNY PRÍPRAVNÉHO ŠTÚDIA

UP číslo	PŠ	Dĺžka štúdia - počet rokov	PREDMET	1. rok	2. rok
				Počet hodín týždenne	

1a	A	2	Prípravná hudobná výchova *) a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo b) Príprava ku hre na nástroji - individuálne štúdium	2 -- 0,5		1 1 1-1,5
1b	B	1	Prípravná hudobná výchova a) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova alebo b) Príprava ku hre na nástroji alebo prípravná hlasová výchova – individuálne štúdium**)	1. pol-rok 2 - 0,5 1	2. pol-rok 1 1 1 1	

Prípravné štúdium „A“
deti predškolského veku alebo žiaci 1. ročníka základnej školy

Po absolvovaní 1. roku žiaci pokračujú v PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a alebo sa zaraďujú do PŠ TO (ak sa spojila výučba v 1. roku do hudobno-pohybovej výchovy). Žiaci, ktorí absolvovali celý učebný plán HO č. 1a, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru ZUŠ - primárneho umeleckého vzdelávania. O zaradení žiaka do predmetu „príprava ku hre na nástroji“ alebo „prípravná hlasová výchova“ v 1. roku rozhoduje riaditeľ školy na základe odporúčania triedneho učiteľa.

Prípravné štúdium „B“
pre žiakov od 6 alebo 7 rokov, ktorí neabsolvovali PŠ HO podľa učebného plánu č. 1a „A“

Žiaci, ktorí absolvovali prípravné štúdium podľa učebného plánu HO č. 1b, sa môžu uchádzať o prijatie do 1. ročníka I. stupňa základného štúdia hudobného odboru základnej umeleckej školy – primárneho umeleckého vzdelávania. Individuálne štúdium v 1. polroku je možné na základe žiadosti rodiča so súhlasom riaditeľa.

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 3

Stupeň štúdia:	I. - základné štúdium	
Študijné zameranie:	**Hra na klavíri, na keyboarde**	
Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov	
Dĺžka štúdia	8 rokov	
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky	**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky**
Predmet:	Ročník	
	1. 2. 3. 4.	1. 2. 3. 4.
	(počet hodín týždenne)	(počet hodín týždenne)
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5 1,5 1,5 1,5	1,5 1,5 1,5 1,5
2. Štvorručná hra alebo komorná hra	- - 1 1	1 1 1 1
3. Hudobná náuka	1 1 1 1	1 1 1 ----
Spolu:	**2,5 2,5 3,5 3,5**	**3,5 3,5 3,5 2,5**

Poznámka:
Na návrh triedneho učiteľa môže riaditeľ školy prideliť štvorručnú hru aj žiakom 2. ročníka primárneho umeleckého vzdelávania. V 3. a 4. ročníku primárneho umeleckého vzdelávania rozhoduje o zaradení alebo nezaradení žiaka do predmetu štvorručná hra alebo sprievod alebo komorná hra riaditeľ školy, a to podľa individuálnych schopností žiaka a podmienok školy. V rámci povolenej úpravy je možné tieto predmety uvedené v bode 2 UP č. 3 nahradiť iným vyučovacím predmetom HO so skupinovou formou vyučovania podľa ŠkVP.

Učebný plán č. 4

Stupeň štúdia:	I.- základné štúdium
Študijné zameranie:	**Hra na husliach, gitare, akordeóne**

Vek:	Od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky**			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1	1	1,5	1,5	1,5
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	---
Spolu: 1. 2. 4.	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**4**	**4**	**3**

Učebný plán č. 5

Stupeň:	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie:	**Hra na sopránovej zobcovej flaute**							
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky**			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Komorná hra	-	-	1	1	1	1	1	1
3. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	---

Spolu:	**2,5**	**2,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**3,5**	**2,5**

Poznámka: Po získaní primárneho umeleckého vzdelania môže žiak pokračovať v štúdiu na nižšom sekundárnom stupni umeleckého vzdelávania zvoleným dychovým nástrojom podľa UP č. 13.

Učebný plán č. 7

Učebný plán číslo	**7**							
Stupeň štúdia	I. stupeň základného štúdia							
Študijné zameranie	**Hra na bicích nástrojoch**							
Vek	neurčuje sa							
Dĺžka štúdia	8 rokov							
Stupeň vzdelávania:	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**			
Predmet:	Ročník:				Ročník:			
	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Hra na nástroji, hra z listu	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
2. Sprievod	0,5	0,5						
3. Komorná hra alebo	-	-	1	1	1	1	1	1
4. hra v súbore, alebo hra v orchestri	-	-	-	-	2	2	2	2
5. Hudobná náuka	1	1	1	1	1	1	1	
Spolu: 1. 2. 5. 1. 3. 5. 1. 4. 5	**3**	**3**	**3,5**	**3,5**	**3,5** **4,5**	**3,5** **4,5**	**3,5** **4,5**	**2,5** **3,5**

Učebný plán č. 8

Učebný plán číslo:	**18**			
Študijné zameranie:	**Hudba a počítač III.**			
Vek:	od 10 rokov			
Stupeň vzdelania:	**primárne umelecké vzdelávanie - 4 roky**			
Základné štúdium:	I. stupeň			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Ročník:	1.*	2.	3.	4.
Časová dotácia:	1+0,5**	**2**	**2**	**2**
Počet žiakov:	1	1	1	1

* úvodné hodiny teoretického charakteru je možné uskutočniť **formou skupinového vyučovania.**
** žiak študujúci podľa učebného plánu II. a III. navštevuje povinné základy hry na klavíri v časovej dotácii 0,5 hodiny týždenne.

Učebný plán č. 9

Stupeň štúdia:	I. - základné štúdium							
Študijné zameranie:	**Hlasová výchova, spev**							
Vek:	od 8 rokov, príp. 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky**			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1a Hlasová výchova (v skupine 2 žiakov)	1,5	1,5	1,5	-	-	-	-	
1b Spev (individuálne štúdium)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
1. Obligátny nástroj - klavír	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
2. Komorný spev								
4. Hudobná náuka	-	-	1	1	1	1	1	1
	1	1	1	1	1	1	1	----
Spolu	**3**	**3**	**5**	**5**	**4**	**4**	**4**	**3**

7.2 VÝTVARNÝ ODBOR

Poznámky k učebným plánom

Na štúdium vo výtvarnom odbore je možné prijať žiakov (v súlade s § 52 školského zákona), ktorí na prijímacích skúškach výtvarným prejavom (vlastná kresba, maľba) preukážu určitú mieru nadania a talentu (súboru schopností, ktoré umožňujú osobité, nadpriemerné výkony z hľadiska tvorivosti v niektorej z oblastí výtvarného vyjadrovania sa). Žiak je zaradený do ročníka s ohľadom na jeho vek a schopnosti (dôležité je prihliadať na to, že výtvarná vyspelosť – myslenie žiaka je úmerné jeho veku; chýbajúce technické zručnosti je možné získať/doplniť si aj vo vyšších ročníkoch).

Štúdium sa nečlení na predmety. Zahŕňa disciplíny plošné (kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, 2D dizajn ...), priestorové (modelovanie, skulptúra, objekt, 3D dizajn, architektúra ...), intermediálne (kombinácia médií, inštalácia ...), akčné (performancia, happening, sociálna plastika ...) aj multimediálne (video, elektronické médiá, zvukové umenie ...). Primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie, galerijnej animácie a neskôr aj štúdia odborných časopisov, literatúry a elektronických zdrojov) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie. Tieto disciplíny a činnosti sa môžu v rámci jedného vyučovania prelínať alebo dopĺňať. Žiakovi má byť umožnené spoznať v priebehu štúdia celú šírku výtvarných disciplín a postupne sa profilovať podľa svojho nadania a záujmu.

Jednotlivé výtvarné činnosti podliehajú hodnoteniu a klasifikácii, ktorá sa uvádza na konci I. a na konci II. polroka na tlačivách schválených MŠVVaŠ SR (napr. katalógový list žiaka a vysvedčenie). Pre potreby vykazovania a hodnotenia sú jednotlivé výtvarné činnosti považované za vyučovacie predmety. Učiteľ má možnosť do voľných políčok školských tlačív dopísať aj činnosti (vyučovacie predmety), ktoré sa podľa ŠkVP na škole vyučujú, ale v tlačivách absentujú.

Skupinou hlavných predmetov sú v tomto zmysle v prípravnom štúdiu tieto výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie a modelovanie.

Skupinou hlavných predmetov sú v tomto zmysle v prvej časti a v druhej časti I. stupňa základného štúdia tieto výtvarné činnosti: kreslenie, maľovanie, grafika, fotografia, dizajn, priestorové vytváranie, modelovanie, intermediálna a multimediálna tvorba.

Hlavný predmet alebo skupinu hlavných predmetov si v tomto zmysle na II. stupni základného štúdia a v štúdiu pre dospelých určí a uvedie škola v príslušnom ŠkVP. Každý stupeň štúdia je ukončený verejnou prezentáciou – výstavou.

Prípravné štúdium

Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ je určené pre nadané deti v predškolskom veku. Zahŕňa plošné i priestorové výtvarné činnosti s dôrazom na spontánny detský výtvarný prejav.

Základné štúdium I. stupeň

Prvá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 7 až 10 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prípravného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Osvojujú si základné procesy, prostriedky a techniky výtvarných disciplín. Štúdium zahŕňa kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie i zoznamovanie s multimédiami; primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie) je žiakom sprístupňované historické i novodobé umenie.

Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ zodpovedá veku 11 až 15 rokov. Žiaci sú prijímaní na štúdium na základe absolvovania prvej časti I. stupňa základného štúdia alebo na základe prijímacej skúšky. Štúdium obsahuje kreslenie, maľovanie, grafiku, modelovanie, fotografiu, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, základy z architektonicko-priestorového vytvárania, video a animáciu – proporcionalitu jednotlivých zložiek volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov v súlade so ŠkVP. Žiaci sa oboznamujú s dejinami umenia, s novodobými i súčasnými tendenciami.

PRÍPRAVNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 52

Stupeň:	**Prípravné štúdium – predprimárne výtvarné vzdelávanie**	
Študijné zameranie:	**Výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**	
Vek:	Nadané deti vo veku pred plnením povinnej šk. dochádzky	
Dĺžka štúdia:	1 až 2 roky	
Počet žiakov v skupine	5 – 8	
Ročník	1.	2.
Počet hodín týždenne	2 x 45 minút (1x týždenne)	2 x 45 minút (1x týždenne)
Spolu vyučovacích hodín týždenne:	2	2
Spolu vyučovacích hodín ročne:	66	66
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka; je organizované formou hravých výtvarných činností sprostredkujúcich poznávanie jednoduchých výrazových prostriedkov, technických postupov a materiálov v spojení so spontánnym sebavyjadrovaním.	

Absolvovanie štúdia:	Prípravné štúdium výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje výstavou prác.

I.STUPEŇ - ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 53

Stupeň štúdia:	Prvá časť prvého stupňa základného studia			
Študijné zameranie:	**Výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**			
Vek:	Žiaci 1. až 4. ročníka ZŠ			
Dĺžka štúdia:	Najviac 4 roky			
Počet žiakov v skupine	6 -10			
Stupeň vzdelávania:	**Primárne umelecké vzdelávanie**			
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**
Počet vyučovacích hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)			
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	Vyučovanie prostredníctvom výtvarných činností žiaka; je orientované na experimentovanie (materiálno-technické, s vyjadrovacími prostriedkami), uplatnenie jeho fantázie a predstavivosti, na prekonávanie schém zobrazovania a myslenia a na podpore vlastných žiakových riešení na úrovni obsahu i formy; vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, priestorové a akčné vytváranie); primerane veku (prevažne formou výtvarnej interpretácie) je žiakom sprístupňované			

	historické i súčasné umenie.
Absolvovanie štúdia	Prvá časť I. stupňa základného štúdia sa ukončuje vystavenou záverečnou Prácou

Učebný plán č. 54

Stupeň štúdia:	Druhá časť prvého stupňa základného štúdia				
Študijné zameranie:	**Výtvarný odbor ZUŠ, výtvarná výchova**				
Vek:	Žiaci 5. až 9. ročníka ZŠ				
Dĺžka štúdia:	Najviac 5 rokov				
Počet žiakov v skupine	6 -10				
Stupeň vzdelávania:	**Nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie**				
Ročník:	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**
Počet hodín týždenne	3 x 45 minút (1x týždenne)				
Spolu vyučovacích hodín týždenne	3	3	3	3	3
Spolu vyučovacích hodín ročne	99	99	99	99	99
Charakteristika vyučovania:	vyučovanie prostredníctvom činností žiaka; je orientované na experimentovanie s technikami, materiálmi, vyjadrovacími prostriedkami,témami v nižších ročníkoch cez štúdie (vecné, aspektové, analyticko-syntetické) k samostatnej operatívnosti tvorby žiaka; vo vyučovaní je zastúpené plošné a priestorové vytváranie a jednotlivé disciplíny (kresba, maľba, grafika, modelovanie, fotografia, dizajn, elektronické médiá, priestorové vytváranie, akčné vytváranie, video a animácia) – proporcionalitu jednotlivých zložiek volí učiteľ na základe podmienok školy a profilácie žiakov; žiakom sú priebežne sprostredkované poznatky o súčasnom výtvarnom umení, dizajne a architektúre.				
Absolvovanie štúdia	Druhá časť I. stupňa základného štúdia výtvarného odboru ZUŠ sa ukončuje vystavenou záverečnou prácou alebo kolekciou prác.				

7.2 TANEČNÝ ODBOR

Poznámky k učebným plánom

1. Vyučovanie v prípravných ročníkoch je možné minimálne jedenkrát do týždňa v spojených hodinách alebo maximálne dvakrát do týždňa v delených hodinách. Počet hodín v učebnom pláne je na jeden týždeň.

2. Vyučovanie na I. aj II. stupni vzdelávania (základné štúdium) je možné minimálne dva razy do týždňa v delených vyučovacích hodinách. Počet hodín v učebnom pláne je na jeden týždeň.

3. Predmet tanečná prax navrhujeme vyučovať dvoma spôsobmi:

a. Rozdelenie a pridanie alikvotnej čiastky hodiny k jednotlivým tanečným technikám.

b. Vyučovanie samostatne ako predmet s možnosťou vyučovania dva razy do mesiaca.

c. V prípade, že si to vyžaduje tanečný repertoár, je možné v rámci organizácie vyučovania v tomto predmete spájať do skupín z rôznych ročníkov.

d. Ak bude počet žiakov v skupine v niektorom ročníku druhej časti prvého stupňa základného štúdia v predmete Tanečná prax nižší ako je stanovený minimálny počet, je možné takúto skupinu žiakov spojiť do jednej skupiny so skupinou žiakov z príbuzného (nasledovného) ročníka.

4. Korepetícia sa využíva v plnom rozsahu učebného plánu s dôrazom na predmety: tanečná príprava, klasický tanec, ľudový tanec a hudobno-pohybová výchova.

5. Organizácia vyučovania:

a. V skupine 5 až 15 žiakov v prípravnom štúdiu, ISCED 1B (pri dostatočných priestorových podmienkach a vo výnimočných prípadoch až 20 žiakov).

b. V skupine 5 až 15 žiakov štúdia ISCED 2B.

c. V skupine 5 až 20 žiakov pri využívaní voľných hodín – rozšírené vyučovanie.

6. Využitie voliteľných vyučovacích predmetov v školskom vzdelávacom programe uskutočnia pedagogickí zamestnanci podľa svojej kvalifikácie, špecializácie a podľa záujmu žiakov.

7. Zoradenie vyučovaných predmetov a ich časová dotácia je v kompetencii pedagogického zamestnanca, riadiac sa platnými učebnými plánmi tanečného odboru, pričom vyučovanie navštevujú Žiaci v delených vyučovacích hodinách minimálne dva razy do týždňa. (PŠ 1, PŠ 2 minimálne jedenkrát do týždňa).

8. V predmete kreatívny tanec v štúdiu v prvej časti I. stupňa základného štúdia je možné zamerať obsah tohto predmetu na prípravu na džezový tanec a pod. v prípade, že škola nedisponuje pedagogickým zamestnancom spôsobilým vyučovať tento predmet.

9. Voliteľné vyučovacie predmety sa môžu zamerať na prehĺbenie vedomostí základných tanečných techník či poznania iných druhov tanca v rozsahu do 2 vyučovacích hodín týždenne.

10. Voliteľné vyučovacie predmety umožňujú škole zamerať sa i na rozvoj iných tanečných techník ako napr. step, írske tance, spoločenský tanec, gymnastika, hip-hop, disco tanec, show dance apod., t.j. tanečné techniky, ktoré sú už dnes vhodným doplnkom pohybovej spôsobilosti tanečníka. Zároveň tento predmet ponúka rozvoj i povinných tanečných techník, ako je moderný tanec, klasický tanec a ľudový tanec i formou rozšíreného vyučovania repertoáru daných techník prostredníctvom školského súboru.

Ciel': Umožniť žiakom rozšíriť si svoju spôsobilosť o techniky, o ktoré je eminentný záujem v posledných rokoch, a to bez ohrozenia zníženia kvality vyučovania techník povinných vyučovacích predmetov v ZUŠ.

11. V tanečnom súbore, resp. v rozšírenom vyučovaní s využitím voliteľných vyučovacích predmetov, sa môžu Žiaci I. a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých zúčastniť aj spoločne v skupine 5 — 15 žiakov (vo výnimočných prípadoch a vhodných priestorových podmienkach až 20 žiakov). Skupinu hlavných predmetov jednotlivých ročníkov tanečného odboru tvoria všetky predmety prislúchajúce k jednotlivým ročníkom v rámcových učebných plánoch."

12. Pedagógovia tanečného odboru vypracujú svoj vlastný školský vzdelávací program a následne ho predložia riaditeľovi školy na schválenie. Vypracovaný program musí dodržiavať celkový počet vyučovacích hodín a zaradenie povinných predmetov v jednotlivých ročníkoch. Zaradenie nepovinných (voľné hodiny) predmetov uskutočnia pedagógovia podľa svojej kvalifikácie, špecializácie a podľa záujmu žiakov.

13. Zoradenie vyučovaných predmetov a ich časová dotácia je v kompetencii pedagóga, riadiac sa platnými učebnými plánmi tanečného odboru, pričom vyučovanie navštevujú žiaci v delených vyučovacích hodinách minimálne dva razy do týždňa. (PŠ 1, PŠ 2 minimálne jedenkrát do týždňa).

14. V predmete kreatívny tanec v štúdiu 1. časti I. stupňa základného štúdia je možné zamerať obsah tohto predmetu na prípravu na džezový tanec a pod. v prípade, že škola nedisponuje odborným pedagógom na tento predmet.

15. Voľné hodiny sa môžu zamerať na prehĺbenie vedomostí základných tanečných techník či poznania iných druhov tanca v rozsahu 1 – 5 vyučovacíchhodín týždenne.(pozri učebné plány). Voľné hodiny nehodnotíme známkou. V katalógovom liste žiaka a na vysvedčení tento predmet zaznamenávame termínom „absolvoval".

16. Voľné hodiny umožňujú škole, pedagogickému zboru zamerať sa i na rozvoj tanečných techník komerčného charakteru ako napr. step, írske tance, spoločenský tanec, gymnastika, hip-hop, disco tanec, show dance a pod., t.j. tanečné techniky, ktoré sú už dnes vhodným doplnkom tanečného slovníka tanečníka. Zároveň tento predmet ponúka rozvoj i povinných tanečných techník, ako je moderný tanec, klasický tanec a ľudový tanec i formou rozšíreného vyučovania repertoáru daných techník prostredníctvom školskéhosúboru – Cieľom je umožniť žiakom rozšíriť si svoj tanečný slovník, o ktorý je eminentný záujem v posledných rokoch, a to bez ohrozenia zníženia kvality vyučovania techník povinných predmetov na ZUŠ.

17. V tanečnom súbore resp. na rozšírenom vyučovaní s využitím voľných hodín sa môžu žiaci ISCED 1B, ISCED 2B a II. stupňa základného štúdia a štúdia pre dospelých zúčastniť aj spoločne v skupine 5 – 15 žiakov (vo výnimočných prípadoch a vhodných priestorových podmienkach až 20 žiakov).

18. V 1. a 2. ročníku prvej časti I. stupňa základného štúdia je hlavným predmetom vyučovací predmet Tanečná príprava. Skupinou hlavných predmetov v 3. a 4. ročníku sú vyučovacie predmety Klasický tanec, Ľudový tanec a Kreatívny tanec.

19. V druhej časti I. stupňa základného štúdia sú hlavnými predmetmi vyučovacie predmety Klasický tanec, Ľudový tanec a Kreatívny tanec.

Prípravné štúdium TO

- deti predškolského veku,
- dĺžka štúdia: najviac 2 roky,
- prípravné štúdium má dva ročníky,
- do PŠ 1 zaraďujeme uchádzačov predškolského veku (od 4 rokov), do PŠ 2 zaraďujeme uchádzačov, ktorí absolvovali PŠ 1 alebo uchádzačov – žiakov 1. ročníka ZŠ,
- do PŠ1 možno zaradiť do skupiny spoločne žiakov tanečného odboru aj prípravného štúdia hudobného odboru,
- vo výnimočných prípadoch pri mimoriadnom talente žiaka zaraďujeme do PŠ 2 žiaka, ktorý ešte nenastúpil do 1. ročníka ZŠ, ale absolvoval PŠ 1.

Učebný plán č. 36

Stupeň:	Prípravné štúdium - variant 1
Študijné zameranie:	**Hudobno-pohybová výchova**

Vek	deti predškolského veku alebo 1.ročníka ZŠ
Dĺžka štúdia:	1 rok
Počet hodín:	2
Spolu:	**2**
Stupeň:	Prípravné štúdium - variant 2
Študijné zameranie:	**Tanečná príprava**
Vek	Od 6 rokov
Dĺžka štúdia:	1. rok
Počet hodín:	2
Spolu:	**2**

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 37

Stupeň:	Prvá časť I. stupňa základného štúdia			
Študijné zameranie:	**Tanec**			
Vek:	od 7 rokov			
Dĺžka štúdia:	4 roky			
Stupeň vzdelávania:	Primárne umelecké vzdelávanie			
Predmet:	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
1.Tanečná príprava	2	2	-	-
2. Klasický tanec	-	-	1	1
3.Ľudový tanec	-	-	1	1

4. Kreatívny tanec	-	-	1	1
5. Tanečná prax	1	1	1	1,5
/* 6.Voliteľné vyuč. Predmety	2	2	2	2
Spolu:	**3-5**	**3-5**	**4-6**	**4,5-6,5**

/* voliteľné vyučovacie predmety môže učiteľ využiť na zdokonaľovanie základných techník, rozšírenie o nové tanečné techniky alebo v rámci repertoáru – tanečnej praxe – nácvik choreografií

7.3 Literárno-dramatický odbor

Poznámky k učebným

plánom

7.3.1 Do prípravného štúdia LDO sa prijímajú žiaci 1. ročníka ZŠ, v mimoriadnych prípadoch žiaci posledného roka predškolského veku. V tom prípade absolvujú dvojročné prípravné štúdium. V prípravnom štúdiu sa vyučuje v skupine 5 až 15 žiakov.

7.3.2 V základnom štúdiu I. a II. stupňa sa vyučuje v skupine 5 až 10 žiakov.

7.3.3 Vyučovací predmet prednes v prvom a druhom ročníku základného štúdia I. stupňa (prvé dva roky ISCED 1B) sa vyučuje v skupine 5 – 10 žiakov, prípadne týždenne sa striedajú skupiny žiakov po 2 až 3 podľa potreby.

7.3.4 Vo vyučovacom predmete prednes od tretieho ročníka základného štúdia I. stupňa (od 3. ročníka ISCED 1B) v dramatickom a slovesnom oddelení sa vyučujev skupine 2 až 3 žiakov.

7.3.5 Vyučovací predmet vodenie bábok a prednes na I. stupni základného štúdia v bábkarskom oddelení (od 3. ročníka ISCED 1B) sa vyučuje v skupine 2 až 4 žiakov.

7.3.6 Práca v súbore sa vyučuje v skupine od 5 žiakov.

7.3.7 V rozšírenom štúdiu I. stupňa v rozšírenom štúdiu sa predmet individuálna príprava vyučuje individuálne.

7.3.8 V základnom štúdiu na II. stupni sa vyučovací predmet štúdium rolí a umelecký prednes (0,5 vyučovacej hodiny týždenne) vyučuje individuálne, prípadne 1 vyučovacia hodina týždenne sa vyučuje v skupine 2 žiakov.

7.3.9 V základnom štúdiu na II. stupni - študijné zameranie príprava na vysoké školy – sa vyučovací predmet individuálna príprava na štúdium vyučuje individuálne.

7.3.10 V základnom štúdiu na II. stupni - študijné zameranie záujmová umelecká činnosť - sa vyučovací predmet hudobná a hlasová príprava vyučuje v skupine do 10 žiakov.

7.3.11 V základnom štúdiu na II. stupni – študijné zameranie príprava na vysoké školy – sa vyučovací predmet hudobná a hlasová príprava vyučuje v skupine 2 žiakov. Predmet môžu navštevovať aj iní záujemcovia z príslušného ročníka.

7.3.12 V štúdiu pre dospelých sa vyučuje v skupine 4 až 8 žiakov.

7.3.13 Do vyučovacieho bloku možno spojiť najviac 3,5 hodiny.

7.3.14 Na vyučovaní predmetu pohyb sa využíva sprievod v rozsahu 1 hodiny týždenne.

7.3.15 Vo vyučovacom predmete hudobná a hlasová príprava sa využíva sprievod 0,5 hodiny týždenne podľa potrieb a podmienok školy.

7.3.16 Hodiny práce v súbore, ak ročník nepripravuje inscenáciu, je možné využívať na tvorivé písanie, na prednesové činnosti, prácu s Orffovými nástrojmi, v rozšírenom štúdiu na hlasovú výchovu – podľa potrieb skupiny a podľa podmienok školy.

7.3.17 V prvých dvoch ročníkoch primárneho umeleckého vzdelávania je hlavným vyučovacím predmetom dramatická príprava, v treťom a štvrtom ročníku dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).

7.3.18 Hlavným vyučovacím predmetom nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania je vo všetkých štyroch ročníkoch dramatika a slovesnosť (dramatika s bábkou a slovesnosť).

I. STUPEŇ – ZÁKLADNÉ ŠTÚDIUM

Učebný plán č. 41

Stupeň štúdia:	Prípravné štúdium
Študijné zameranie:	**Prípravná dramatická výchova**
Vek:	6 rokov
Dĺžka štúdia:	1 rok
1. Prípravná dramatická výchova	1
Spolu:	**1**

Učebný plán č. 42

Stupeň štúdia:	I.stupeň základného štúdia
Študijné zameranie:	**Dramatické a slovesné oddelenie**

Vek:	od 7 rokov							
Dĺžka štúdia:	8 rokov							
	primárne umelecké vzdelávanie 4 roky				**nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie 4 roky**			
Predmet:	Ročník							
	1.	2.	3.	4	1.	2.	3.	4 .
	(počet hodín týždenne)				(počet hodín týždenne)			
1. Dramatická príprava	2	2	-	-	-	-	-	
2. Dramatika a slovesnosť	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2
3. Pohyb 14)	-	-	1	1	1	1	1	1
4. Prednes	1	1	1	1	1	1	1	1
5. Práca v súbore	-	-	1	1	1	1	1	1
Spolu:	**3**	**3**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**4,5**	**5**

8. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je podľa §112 zákona o výchove a vzdelávaní štátny jazyk.

9.Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

V ustanovení § 50 ods. 1 a 2 zákona o výchove a vzdelávaní je uvedený štandardný spôsob ukončovania štúdia v ZUŠ. Stane sa tak, ak žiak úspešne vykoná záverečnú skúšku.

V prípade, že žiak sústavne alebo závažným spôsobom porušuje školský poriadok môže riaditeľ školy rozhodnúť o predčasnom ukončení štúdia podľa § 50 ods. 2 písm. a) zákona o výchove a vzdelávaní.

Ustanovenie § 50 ods. 2 písm. b) zákona o výchove a vzdelávaní splnomocňuje riaditeľa školy rozhodnúť o mimoriadnom ukončení štúdia v prípade neuhrádzania príspevku na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom.

Dokladom o získaní vzdelania v základnej umeleckej škole je vysvedčenie s doložkou v príslušnom odbore umeleckého vzdelávania v ZUŠ.

Kritériá pre hodnotenie jednotlivých záverečných skúšok sú presne špecifikované pri obsahových a výkonových štandardoch jednotlivých vyučovacích predmetov.

10. Personálne zabezpečenie

Vyučovať v SZUŠ v konkrétnom umeleckom odbore môže pedagogický zamestnanec, ktorý spĺňa predpoklady na výkon pedagogickej činnosti a kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky na výkon pedagogickej činnosti v súlade s § 6 až § 8 zákona č. 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vrátane vedúcich pedagogických zamestnancov (t.j. absolvovanie funkčného alebo inovovaného funkčného vzdelávania podľa § 34, § 38 a § 40 ods. 6 vyššie citovaného zákona) a vyhlášky č. 437/2009 Z.z., ktorou sa ustanovujú kvalifikačné predpoklady a osobitné kvalifikačné požiadavky pre jednotlivé kategórie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v znení neskorších predpisov.

Zoznam pedagogických a nepedagogických zamestnancov SZUŠ je súčasťou prílohy č. 1 Školského vzdelávacieho programu.

11. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Súkromná základná umelecká škola v Gemerskom Jablonci sídli v prenajatých priestoroch Základnej školy s MŠ Gem.Jablonec. Prenajaté priestory pozostávajú zo 4 miestností, kde výučba ZUŠ prebieha v popoludňajších hodinách.

V <u>hudobnom odbore</u> jej materiálno-technické vybavenie pozostáva najmä z hudobných nástrojov, detských hudobných nástrojov a didaktických pomôcok pre vyučovanie hudobnej náuky a prípravnej hudobnej výchovy. V štádiu budovania budú postupne zabezpečované zvukové nosiče pre výučbu dejín hudby na hodinách hudobnej náuky a notový materiál (z finančných rezerv vedenia ZUŠ). Škola vlastní zariadenie na ozvučovanie verejných podujatí rôzneho charakteru (koncerty, plesy, kultúrne akcie a pod.).

Veľkosť priestorov závisí od toho, či sa jedná o individuálne alebo skupinové vyučovanie daného vyučovacieho predmetu.

Tabuľka č. 1

P. č.	Názov učebného priestoru
1.	Odborná učebňa pre teoretické vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti
2	Odborná učebňa pre praktické vyučovanie

Základné vybavenie učebného priestoru pre teoretické vyučovanie (vyučovacie predmety prípravná hudobná výchova, hudobná náuka, náuka o hudbe) tvoria:

Tabuľka č. 2

	Vyučovanie - PHV, HN, NOH			
P. č. priestoru	Názov priestoru (z tab. č. 1)	Názov vybavenia (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	Počet na	
			žiaka	skupinu
1.	Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti	podlaha aspoň sčasti pokrytá kobercom		1
		katedra		1
		stolička pre učiteľa		1
		stoly/lavice s notovou osnovou	1	
		stoličky pre žiakov	1	
		stieracia tabuľa s popisovačmi		1
		nástenka		1
		audioprehrávač (CD, MC)		1
		DVD prehrávač + televízor (alternatíva: PC + reproduktory + dataprojektor + plátno)		1
		PC/notebook s reproduktormi		1
		edukačný softvér		1
		flash disk		1
		klavír		1
		stolička ku klavíru		1
		zvonkohry s paličkami		1
		rytmické a melodické ľahko ovládateľné nástroje		podľa potreby
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		podľa potreby
		učebnice alebo pracovné zošity	1	
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami	1	podľa potreby
		knižnica/polica/skriňa na uloženie		podľa

		pomôcok		**potreby**

Základné vybavenie učebného priestoru pre praktické vyučovanie tvoria (podľa študijných zameraní a vyučovacích predmetov):

Tabuľka č. 3.1

	Vyučovanie - hra na klavíri, hra na čembale			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.1	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		klavír, čembalo		**1**
		stolička ku klavíru		**1**
		stolička pod nohy		**1**
		metronóm		**1**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami	**1**	**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.2

	Vyučovanie - hra na sláčikových nástrojoch			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.3	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		klavír		**1**
		stolička ku klavíru		**1**

		hudobné nástroje podľa študijného zamerania: - husle osminové, štvrťové, polové, celé s príslušnými veľkosťami sláčikov *alebo* - viola s príslušným sláčikom *alebo* - violončelo štvrťové, polové, osminové, celé s príslušnými veľkosťami sláčikov *alebo* - kontrabas polovej a trojštvrťovej veľkosti s príslušnými veľkosťami sláčikov		**1**
		stolička (pre hráča na kontrabas špeciálna)	**1**	**1**
		metronóm		**1**
		zrkadlo (veľké)		**1**
		náhradná poduška (pavúk)	**1**	
		náhradné struny		**sada**
		kolofónia		**1**
		stojan na noty		**2**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.3

	Vyučovanie - hra na drevených dychových nástrojoch			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.4	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		klavír		**1**
		stolička ku klavíru		**1**

		hudobné nástroje podľa študijného zamerania: - zobcová flauta (všetky typy, na ktorých sa hra vyučuje) *alebo* - priečna flauta, pikola (ak sa hra na nej vyučuje) *alebo* - hoboj *alebo* - klarinet (všetky typy, na ktorých sa hra vyučuje *alebo* - fagot *alebo* - saxofón (všetky typy, na ktorých sa hra vyučuje)		**1**
		stolička	**1**	
		stolička pod nohy		**1**
		metronóm		**1**
		zrkadlo (veľké)		**1**
		stojan na nástroj		**1**
		stojan na noty		**2**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.15

	Vyučovanie - hra na gitare, elektrickej gitare, basovej gitare			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.15	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		nástroje v primeranej kvalite vo veľkostiach ½ , ¾, celý		**1**

		k elektrickej gitare kompletný reťazec gitara – booster – zosilňovač	**1**	**1**
		k basovej gitare nástroj + zosilňovač	**1**	**1**
		stolička	**1**	
		ladička		**1**
		stojan na noty	**1**	
		gitarová podnožka	**1**	
		metronóm		**1**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.18

	Vyučovanie - komorná a súborová hra, hra v orchestri			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.18	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		klavír		**1**
		stolička ku klavíru		**1**
		stolička	**1**	
		stolička pre hráča na kontrabase	**1**	
		metronóm		**1**
		zrkadlo (veľké)		**1**
		dirigentský pult		**1**
		náhradné struny pre všetky nástroje - podľa zloženia skupiny		**sada**
		kolofónia		**1**
		stojan na noty	**1**	

		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu v ZUŠ

Tabuľka č. 3.10

	Vyučovanie - hra na bicích nástrojoch			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
2.10	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		hudobné nástroje podľa špecializácie študijného zamerania: - bicia súprava (s malým bubnom, veľkým bubnom, dvoma tomami, hi-hat, ride a crash činelmi) - elementárne perkusívne bicie nástroje - zvonkohra *alebo* metalofón (pre 1. časť I. stupňa) - xylofón *alebo* marimba *alebo* metalofón *alebo* vibrafón (pre druhú časť I. stupňa základného štúdia a starších žiakov)		**1**
		nastaviteľná stolička	**1**	
		metronóm		**1**
		zrkadlo (veľké)		**1**
		stojan na noty		**2**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		**podľa potreby**

Tabuľka č. 3.12

P. č. priestoru	Názov priestoru (z tab. č. 1)	Názov vybavenia (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	Počet na	
			žiaka	skupinu
		Vyučovanie - hudba a počítač		
2.12	**Odborná učebňa pre vyučovanie**	katedra		1
		stolička pre učiteľa		1
		I.A elektronický klávesový nástroj - dynamická klaviatúra s rozsahom 5 a pol oktávy - jeden so štandardov GM/GS/XG - Sustain pedál - MIDI File Player (odporúčané vybavenie - v prípade verejnej prezentácie nie je potrebný počítač) **I.B** MIDI Keyboard Controller		1
		II. počítač zodpovedajúci nárokom práce s využitím hudobného softvéru (záznam a spracovanie MIDI a audio záznamu): - digitálna zvuková karta (ako súčasť počítača), ktorá svojim výkonom a kvalitou zvláda nároky MIDI a audio záznamu, - hudobný softvér so zameraním na MIDI a audio záznam, . VST Instrument spĺňajúci jeden so štandardov GM/GS/XG (v prípade použitia **I. B** MIDI Keyboard Controller-u)		1
		notačný softvér		1
		USB / MIDI to USB kábel		1
		reproduktory		1
		slúchadlá		1
		tlačiareň		1
		stolička	1	
		prístup na internet		1
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		podľa potreby
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		podľa potreby
		knižnica/polica/skriňa na uloženie pomôcok		podľa potreby

Tabuľka č. 3.13.

Hlasová výchova, spev, zborový spev		
Názov vybavenia	**Zákl. normatív Ž/S**	**Odp. normatív Ž/S**
Klavír alebo keyboard s klavírnou stoličkou (okrúhla alebo nastaviteľná)	0/1	
Zrkadlo (veľkosť podľa potreby)	0/1	
Fúkacia ladička alebo elektronická ladička	0/1	

Tanečný odbor je vybavený základnými vybaveniami učebného priestoru pre vyučovanie, ktoré určuje MŠVVaŠ SR (Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu v ZUŠ).

V štádiu budovania školy budú postupne zabezpečované ďalšie materiálno-technické vybavenie potrebné na výučbu daného odboru (podľa potreby a záujmu).

Na základe špecifík a požiadaviek jednotlivých vyučovacích predmetov tanečného odboru sú na vyučovanie nevyhnutné nasledovné učebné priestory s priamym vetraním a osvetlením. Veľkosť tanečnej sály je priamo závislá od počtu žiakov v skupine, pretože minimálny potrebný priestor sú 3 m^2 na žiaka a operatívny priestor 4 m^2 (klavír, audio – technika). Výška stropu v učebniach musí byť minimálne 2,65 m.

Každá tanečná sála musí byť vybavená vhodnou tanečnou podlahou (parkety alebo baletizol).

Tabuľka č. 1

P. č.	Názov učebného priestoru pre praktické vyučovanie
1.	**Učebňa na vyučovanie - minimálna veľkosť 40 m2 – max. počet žiakov v triede 12 alebo učebňa praktického vyučovania – minimálna veľkosť 70 m2 – počet žiakov v triede 15 a najviac 20**

Základné vybavenie učebného priestoru pre vyučovanie predmetov v tanečnom odbore tvoria:

Tabuľka č. 2

	Vyučovanie			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
1.	**Učebňa na vyučovanie**	Tanečná podlaha		**1**
		Zrkadlá - min výška 2m, montáž na najdlhšiu stranu miestnosti		**1**
		Baletné tyče - min dĺžka 1,2 m na žiaka krát počet žiakov	**1**	
		Stôl pre učiteľa		**1**
		Stolička pre učiteľa		**1**
		Gymnastický koberec		**podľa potreby**
		Cvičebné podložky pre žiakov	**1**	
		Audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		DVD prehrávač + televízor/PC + reproduktory		**1**
		Klavír		**1**
		Stolička ku klavíru		**1**
		Kostýmové vybavenie žiakov pre verejné vystúpenia		**podľa potreby**
		Rytmické a melodické ľahko ovládateľné nástroje		**podľa potreby**
		Odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		Zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami		**podľa potreby**

		Videokamera	1	

UČEBNÉ POMÔCKY ŽIAKA

Súčasťou vyučovania v tanečnom odbore sú aj učebné pomôcky žiaka, ktoré sú nesmierne dôležité vo vývoji tanečného interpreta ako aj pre pedagogického zamestnanca pre jeho rýchle a správne posúdenie správnosti vykonávaných cvičení a tanečných motívov z anatomického hľadiska. Samotný význam týchto učebných pomôcok má samozrejme aj význam pri odstraňovaní určitých drobných anatomických deformít a disproporcií, ktoré sa u žiakov objavujú v určitých fázach jeho rastu a vývoja.

Obuv pre žiaka - baletné cvičky s mäkkou delenou podrážkou, ideálne s možnosťou prania - plátenné.

Oblečenie žiaka - dievčatá: trikot, tanečný dres (ideálny jednofarebný),
- chlapci: tielko, tričko (obtiahnuté), tepláky alebo krátke nohavice nad kolená.

Súčasťou vyučovacieho procesu je aj estetická a účelná úprava vlasov (dievčatá – drdol), ktorá okrem estetického významu má i veľmi dôležitý technický význam pri výučbe prvkov rotácie.

V predmete ľudový tanec je možné u dievčat používať sukne a obuv u všetkých žiakov je možné nahradiť charakterovými topánkami.

Výtvarný odbor disponuje okrem štandardného vybavenia (pracovné stoly, stoličky na mieste s prístupom denného svetla i na základe pozmenených výkonových a obsahových štandardov a rovnako aj učebných plánov pre nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie vybavenie elektronikou pre vyučovací proces – notebook, farebná tlačiareň, fotoaparát, videokamera. V štádiu budovania školy budú postupne zabezpečované ďalšie materiálno-technické vybavenie potrebné na výučbu daného odboru.

Na základe špecifík a požiadaviek **výtvarného odboru ZUŠ** sú pre vyučovanie realizované formou praktických výtvarných činností nevyhnutné nasledovné základné učebné priestory:

Tabuľka č. 1

P. č.	Názov učebného priestoru pre vyučovanie
1.	**Výtvarný ateliér**
2.	**Pracovisko vybavené počítačmi / multimediálny ateliér**
3.	**Dielňa**
4.	**Modelovňa**
5.	**Odborná knižnica**
6.	**Skladový priestor**

Vybavenie základných priestorov (Tabuľka č. 1) na vyučovanie vo výtvarnom odbore ZUŠ je uvedené v nasledovných tabuľkách.

Tabuľka č. 2

	Vyučovanie			
P. č. priestoru	**Názov priestoru**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
1.	**Výtvarný ateliér**	**stojany maliarske / kozy/ pracovné stoly**	**1**	
		dataprojektor / televízor		**1**
		prenosné svietidlo		**2**
		učiteľský stôl a stolička		**1**
		stolička školská	**1**	
		dosky/podložky na kreslenie/maľovanie	**1**	
		grafický lis		**1**
		praktikábel / pódium		**1**
		regál		**1**
		kôš na odpad		**1**
		vodovod + drez		**1**
		denné svetlo/stropné svietidlá so svietivosťou denného svetla		**podľa veľkosti priestoru**
		busta / predloha na kreslenie		**5**
2.	**Pracovisko vybavené počítačmi / multimediálny ateliér**	**pc zostava + internet + strihový + grafický + animačný + 3D modelačný softvér**	**1**	
		dataprojektor / televízor		**1**
		farebná tlačiareň		**1**
		stolička školská	**1**	
		kompaktný fotoaparát		**3**

		videokamera		2
		stôl pod PC zostavu	1	
		stolička	1	
		zasadací stôl		1
		skener		1
		kamerový statív		1
		svetlá štúdiové		2
3.	Dielňa	pracovné stoly		1
		stojanová vŕtačka		1
		priamočiara píla		1
		vyrezávačka polystyrénu		1
		zverák		1
		pájkovačka		1
		súprava ručného náradia		1
4.	Modelovňa	stojany sochárske/pracovné stoly		1
		učiteľský stôl a stolička		1
		stolička školská	1	
		regál		1
		nádoba na modelovaciu hmotu		1
		kôš na odpad		1
		vodovod + drez		1
		keramická pec		1
		stôl na odlievacie práce		1
5.	Odborná knižnica	odborné knihy: monografie, katalógy, dejiny umenia, teória umenia		50
		odborné časopisy (periodiká) z oblasti súčasného výtvarného umenia, dizajnu, architektúry		5
		DVD filmy – odborné, motivačné		30
6.	Skladový priestor	regál		3
		skriňa na materiál		3
		zásuvky na archív prác žiakov		10

Literárno-dramatický odbor je vybavený základnými vybaveniami učebného priestoru pre vyučovanie, ktoré určuje MŠVVaŠ SR (Povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu v ZUŠ, tabuľka č. 2 s.37 a 38).

V štádiu budovania školy budú postupne zabezpečované ďalšie materiálno-technické vybavenie potrebné na výučbu daného odboru (podľa potreby a záujmu).

Na základe špecifík a požiadaviek jednotlivých študijných zameraní **literárno-dramatického odboru na ZUŠ** sú pre teoretické vyučovanie nevyhnutné nasledovné učebné priestory s priamym vetraním a osvetlením (Tabuľka č. 1):

Tabuľka č. 1

P. č.	Názov učebného priestoru pre teoretické vyučovanie
1	**Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**

Na základe špecifík a požiadaviek **literárno-dramatického odboru na ZUŠ** sú pre praktické vyučovanie realizované formou praktických cvičení nevyhnutné nasledovné základné učebné priestory s priamym vetraním a osvetlením (Tabuľka č. 2):

Tabuľka č. 2

P. č.	Názov učebného priestoru pre praktické vyučovanie
1	**Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**

Základné vybavenie učebného priestoru pre vyučovanie vyučovacích predmetov **prípravná dramatická príprava, prednes, umelecký prednes, hlasová výchova, dramatika a slovesnosť, slovesnosť literárno-dramatický odbor na ZUŠ** tvoria:

Tabuľka č. 3

	Vyučovanie - LDO			
P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na**	
			žiaka	**skupinu**
1.1.	**Odborná učebňa pre vyučovanie s vyhradeným priestorom pre spoločné činnosti**	podlaha aspoň sčasti pokrytá kobercom		**1**
		katedra		**1**
		stolička pre učiteľa		**1**
		stoly/lavice s PC počítačmi	**1**	
		stoličky pre žiakov	**1**	

		stieracia tabuľa s popisovačmi		**1**
		nástenka		**1**
		audioprehrávač (CD, MC)		**1**
		DVD prehrávač + alternatíva: PC + reproduktory + dataprojektor + plátno)		**1**
		PC/notebook s reproduktormi	**1**	**1**
		edukačný softvér		**1**
		flashdisk		**1**
		paraván		**1**
		súbor maňušiek, bábok		**1**
		zvonkohry s paličkami		**1**
		rytmické a melodické ľahkoovládateľné nástroje		**podľa potreby**
		odborné knihy, časopisy, notový a obrazový materiál		**podľa potreby**
		učebnice alebo pracovné zošity	**1**	
		knižnica – odborná literatúra		**1**
		knižnica – detská literatúra		**2**

Základné vybavenie učebného priestoru pre praktické vyučovanie vyučovacích predmetov podľa študijných zameraní **literárno-dramatického odboru ZUŠ** tvoria:

Tabuľka č. 4

P. č. priestoru	**Názov priestoru (z tab. č. 1)**	**Názov vybavenia** (v členení stroje a zariadenia, prístroje, výpočtová technika, nábytok a pod.)	**Počet na skupinu**
1.2	**Odborná učebňa pre vyučovanie – dramatika, práca v súbore,**	javiskový priestor (náhradný priestor)	**1**
		praktikáble	**1**
		ozvučenie a osvetlenie priestoru	**1**
	základy dramatickej tvorby, javisková reč	stoličky (počet minimálne 10)	**1**
		rekvizity a kostýmy	**1**
		Orffové nástroje	**1**
		audioprehrávač (CD,)	**1**
		odborné knihy, časopisy, dramatický materiál - scenáre	**podľa potreby**
		zvukové a zvukovo-obrazové nosiče s nahrávkami	**podľa potreby**

		mikrofón, zosilňovač, reproduktory	**podľa potreby**

12. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Školský poriadok

Podľa § 153 školského zákona riaditeľ základnej umeleckej školy vydáva po prerokovaní s orgánmi školskej samosprávy a v pedagogickej rade školský poriadok, ktorý upravuje najmä podrobnosti o:
a) výkone práv a povinností detí, žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
b) prevádzke a vnútornom režime školy,
c) podmienkach na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
d) podmienkach nakladania s majetkom, ktorý škola spravuje.

S obsahom a zmenami v školskom poriadku oboznámi riaditeľ učiteľov na prvej porade príslušného školského roka.
S obsahom školského poriadku oboznámi triedny učiteľ žiakov na prvej vyučovacej hodine na začiatku školského roka a uvedie o tom záznam do triednej knihy a do žiackej knižky. Zákonní zástupcovia žiakov sa oboznámia so školským poriadkom na webovej stránke školy alebo na informačnej tabuli v budove školy. Kópia školského poriadku je umiestnená na viditeľnom mieste v každej miestnosti školy, v ktorej prebieha vyučovanie.
Školský poriadok je záväzný pre žiakov, ich zákonných zástupcov, všetkých zamestnancov školy ako aj pre všetkých návštevníkov školy a podujatí organizovaných školou.

13. Vnútorný systém kontroly a hodnotenie detí a žiakov

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať zo štátneho vzdelávacieho programu a z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu (č.21/2009-R na klasifikáciu a hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl).
Na začiatku školského roka budeme oboznamovať žiakov s kritériami hodnotenia a klasifikácie v jednotlivých predmetoch (výsledky, dochádzka pri kolektívnom vyučovaní, miera naplnenia inidividuálneho študijného plánu žiaka). Naším cieľom bude objektívnosť a spravodlivosť hodnotenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov, z tohto dôvodu používame merateľné výstupy jednotlivých

výkonových štandardov. Kritériá hodnotenia musia byť jasné a jednoznačné, zamerané na proces a výsledok, ktorý musí žiak preukázať.

Kritéria hodnotenia žiakov

Systém hodnotenia vychádza zo zjednotenia stupnice známok (1 – 4) podľa výsledkov žiakov v jednotlivých odboroch a študijných zameraniach. Pre jednotlivé typy skúšok (postupové, záverečné, a i.) je bližšie definovaný pri konkrétnych výkonových a obsahových štandardoch a v Metodickom pokyne č.21/2009-R na klasifikáciu a hodnotenie žiakov základných umeleckých škôl pre jednotlivé odbory:

Výborný (1)

Chválitebný (2)

Uspokojivý (3)

Neuspokojivý (4)

Všeobecne platí uznesenie, že sa do hodnotenia započítava dochádzka na vyučovací proces, plnenie tematického výchovno-vzdelávacieho plánu a individuálne požiadavky vyplývajúce z dohovoru v jednotlivých predmetových komisiách.

14. Vnútorný systém kontroly a hodnotenie zamestnancov školy

Zameriava sa na hodnotenie plnenia školského vzdelávacieho plánu, na plnenie plánov predmetových komisií, ale najmä na priebeh výchovno-vzdelávacieho procesu. Hodnotenie zamestnancov SZUŠ sa bude odvíjať niekoľkými spôsobmi a kritériami:

Formatívne hodnotenie - hodnotenie kvality výchovy a vzdelávania

Sumatívne hodnotenie - slúžiace na rozhodovanie na základe:

- pozorovania (hospitácie)
- rozhovoru
- výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, účasť na podujatiach školy, súťaží, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod.)
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorba učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a otvorené hodiny)
- hodnotenie učiteľa žiakom

Do systému kontroly a hodnotenia sú zapojení riaditeľ školy a vedúci jednotlivých oddelení.

15. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných Zamestnancov

Podľa § 153 zákona č. 311/2001 Z. z. (Zákonníka práce) v znení neskorších predpisov sa zamestnávateľ stará o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov alebo o jej zvyšovanie.

Zodpovednosť vedúceho pedagogického zamestnanca – riaditeľa za ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov vyplýva aj z § 5 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a je v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

Ciele

- Kontinuálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí s cieľom udržiavať, obnovovať, zdokonaľovať a dopĺňať profesijné kompetencie potrebné na výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti so zreteľom na premenu tradičnej školy na modernú. -

Schopnosť inovovať obsah a metódy výučby, skvalitniť výstupy výchovno-vzdelávacieho procesu, byť pripravený reagovať na potreby trhu práce a zmeny vo svojej vzdelávacej politike je súčasťou práce vedúceho pedagogického zamestnanca.

Ďalšie čiastkové ciele vychádzajú z druhov kontinuálneho vzdelávania:

1. Adaptačné vzdelávanie - umožňuje získať profesijné kompetencie potrebné na výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca alebo samostatného odborného zamestnanca, ktoré nezíska absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v požadovanom študijnom odbore poskytujúcom žiadaný stupeň vzdelania.

   Je určené pre začínajúcich pedagogických a odborných zamestnancov školy alebo školského zariadenia.

2. Aktualizačné vzdelávanie - poskytuje aktuálne poznatky a zručnosti potrebné na udržanie si profesijných kompetencií na štandardný výkon alebo na prípravu na vykonanie atestácie.

3. Inovačné vzdelávanie - umožní pedagogickým zamestnancom zdokonaliť si profesijné kompetencie potrebné na štandardný výkon pedagogickej činnosti alebo na štandardný výkon odbornej činnosti.

4. Špecializačné vzdelávanie - zabezpečí získať profesijné kompetencie potrebné na výkon špecializovaných činností.

Pedagogickým zamestnancom – špecialistom je triedny učiteľ, uvádzajúci pedagogický zamestnanec, vedúci predmetovej komisie, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom, napríklad poradca pre vzdelávanie prostredníctvom informačno-komunikačných technológií, špecialista

na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, cvičný pedagogický zamestnanec, koordinátor prevencie.
Odborným zamestnancom – špecialistom je uvádzajúci odborný zamestnanec, supervízor, iný zamestnanec vykonávajúci špecializované činnosti určené riaditeľom napríklad koordinátor prevencie, výchovný poradca, kariérny poradca.

5. Funkčné vzdelávanie - umožní získať profesijné kompetencie potrebné na výkon riadiacich činností vedúcich pedagogických a odborných zamestnancov. Vedúcim pedagogickým zamestnancom alebo vedúcim odborným zamestnancom je riaditeľ, zástupca riaditeľa, ďalší pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu.

6. Kvalifikačné vzdelávanie - umožní získať profesijné kompetencie požadované na doplnenie kvalifikačných predpokladov alebo splnenie kvalifikačného predpokladu na vyučovanie ďalšieho aprobačného predmetu.

   Ak škola alebo školské zariadenie má pedagogických zamestnancov, ktorí získali vzdelanie absolvovaním študijného programu alebo vzdelávacieho programu v inom ako požadovanom študijnom odbore na výkon pedagogickej činnosti, potrebujú si doplniť kvalifikačný predpoklad pre príslušnú kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca získaním vzdelania v oblasti:
   a) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku, (ďalej len „pedagogická spôsobilosť“),
   b) pedagogiky, psychológie a didaktiky vyučovacích predmetov alebo didaktiky odborného výcviku a špeciálnej pedagogiky, ďalej len „špeciálno-pedagogická“ spôsobilosť, ak má vykonávať pedagogickú činnosť v triede, v škole alebo v školskom zariadení s výchovno-vzdelávacím programom pre deti alebo žiakov so zdravotným znevýhodnením,
   c) ďalšieho študijného odboru alebo aprobačného predmetu.

Súkromná základná umelecká škola poskytuje priestor iniciatíve učiteľa, umožňuje prezentovať pedagogickým zamestnancom inovačné postupy svojej práce, ktorými sú najmä autorstvo alebo spoluautorstvo schválených alebo odporúčaných učebných pomôcok vrátane počítačových programov, učebníc, učebných textov, metodických materiálov a pracovných zošitov, iné tvorivé aktivity súvisiace s výkonom pedagogickej praxe alebo výkonom odbornej činnosti, napríklad výsledky výskumu, patenty, vynálezy, odborno-preventívne programy, odborné články publikované v odbornej literatúre.